

- DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
DOLENSKI LIST
- VS
AK
ČETRTK
E

V Tekstilni stavkali za preživetje

Zahtevali višje plače

KOČEVJE — Minuli četrtek je prišlo v kočevje, dolencski Tekstilni odbor za stavkalo. Neposreden razlog zanj je bilo predlagano povišanje plač delavcem v računovodstvu in obratovodjem, pravi razlog pa so izredno nizke plače delavcev.

Obratovodje so predlog stečajnega upravitelja, Albina Pečnika, o povišanju plač zavrnili, češ da nočejo porušiti obstoječega sistema točkovanja oziroma razmerja plač. Te pa so v Tekstilni izredno nizke. Delavka s 30 leti delovne dobe ima, denimo, skupaj z vsemi dodatki okoli 11 tisoč tolarjev plače. Delavci so zato zahtevali najmanj 50-odst. povišanje plač.

Tekstilna je trenutno v stečajnem postopku, zato je tudi za skoraj milijon mark ustvarjenega denarja zajetega v stečajno maso. »20 tisoč tolarjev plače vam ne dam, ker ne smem poseči v stečajno maso,« je v neposrednem razgovoru z delavci dejal stečajni upravitelj Pečnik. Delavcem je ponudil med 20 do 30-odst. povišanje plač za maj, kar bi po njegovem mnenju pomenilo, da bi imeli delavci, ki opravljajo najenostavnejša dela, plačo v višini 11 tisoč tolarjev.

Delavci se s ponujenim povišanjem niso strinjali. Zatrjevali so, da nekateri med njimi prejemo le po 8 tisoč tolarjev, in sicer brez vsakih odtegljajev. Stečajni upravitelj pa je zatrjeval, da vsi prejemo vsaj z jamčene plače, češ da razlika do te pač dobe na Zavodu za zaposlovanje. To pa so delavci zanimali.

Delavci sprva niso hoteli imenovati pogajalske skupine, a so to kasneje, po neposrednem pogovoru s stečajnim upraviteljem, vendarle storili. Čeprav tudi razgovori pogajalcev niso prinesli dokončnega odgovora o višini povišanja plač, pa so se delavci do nadaljnjega vrnili na delo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Bodo našli zdravilo za Belt?

Dušan Semolič in Vladimir Bizovičar prisluhnili težavam v Beltu in Iskri — Bremena Beltove sanacije naj ne bi nosili le presežni delavci

SEMIČ, ČRNOMELJ — V ponedeljek sta dvoje največjih podjetij v občini, semiško Iskro in črnomaljski Belt, obiskala predsednik Svobodnih sindikatov Slovenije Dušan Semolič ter sekretar Sindikata kovinske in elektro industrije Vladimir Bizovičar. S sindikalnimi zaupniki in vodstvi obeh podjetij sta se pogovarjala o njihovem delu ter, zlasti v Beltu, tudi o številnih težavah.

Za Belt je najhujše to, da je iz v svetu znane in priznane tovarne postal velik bolnik, ki mu že leto dni vsak trenutek grozi stečaj. Pred kratkim so začeli uresničevati tudi tisti del sanacijskega programa, ki predvideva odpust 257 presežnih delavcev. Vendar pa sindikat zahteva od 13 direktorjev v podjetju, da bodo dosledno uresničevali celoten sanacijski program, saj ne želijo, da bi nosilo breme sanacije le omenjenih 257 delavcev. Sicer pa tudi ne razumejo, po kakšnih merilih so določali presežne delavce, ko pa nekateri že dan potem, ko so dobili odločbo, znova pokličejo na delo. Menijo, da bi pri tistih 661, ki ostajajo, morali poleg uspešnosti upoštevati tudi socialni kriterij. Že mesec dni, odkar je narejen seznam odvečnih delavcev, ljudje predvsem ugibajo, ali je na njem tudi njihovo ime. Kakšna je pri tem učinkovitost dela, je razumljivo.

Vse bolj se čuti tudi nestrpnost do tujih delavcev, vprašanje upravičenosti velikih stroškov za njihove prevoze na delo. Zastavljeno je bilo vprašanje, ali bodo delali red v hiši tujci, saj najbrž niti polovica članov stavkovnega odbora, ki ga še niso razpustili, nima slovenskega državljanstva.

Čeprav v Beltovem Svobodnem sindikatu poudarjajo, da podjetje ne sme pasti, saj je od njega odvisnih nekaj tisoč ljudi, pa po drugi strani opažajo, da gre vse le navzdol. Mnogi, tudi upravni odbor in banka kot največja upnica, se sprašujejo, ali kdo sploh še lahko izpelje podjetje iz težav. Predsednik upravnega odbora Anton Škof je dejal, da vodstvo podjetja ni malodušno do problemov, direktor Janez Kure pa, da je še posebej v Beltu potrebno hiteti počasi. Perspektivo za delo imajo v sodelovanju s Ci-

mosom, sindikata, tako Svobodni kot Neodvisni, ter stavkovni odbor pa se

• V Iskri so opozorili, da morajo na mesec nameniti za plače 84 milijonov tolarjev, delavci pa dobijo v roke le 39 milijonov SLT, ostalo so dajavte. Ker gre 80 odst. proizvodnje v izvoz, tolar pa je precenjen, že težko zagotavljajo 90 odst. plače po kolektivni pogodbi. Zahtevali so, da tudi republiški sindikat stori kaj za normalnejše pogoje gospodarjenja. Semolič je pojasnil, da vlada pripravlja temelje gospodarskega sistema, po katerih bo lahko pomagala podjetjem, ki niso sama kriva za težave.

morajo odločiti, ali je vodstvo sposobno ali ne. Vmesnega stanja ni.

M. BEZEK-JAKŠE

ZLATI ZNAK KRŠKEGA OMERZELU

KRŠKO — Prvič v desetletni zgodovini tekmovanja speedwayistov za zlati znak občine Krško je ta laskava lovorika pripadla domačemu tekmovalcu. Minulo nedeljo je v konkurenci šestnajstih tekmovalcev iz šestih držav osvojil Krško Omerzel, medtem ko je pokal Franca Babiča pripadel nemškemu tekmovalcu Thomasu Megglu.

POGIN RIB

DOLENJE GRADIŠČE — 6. junija dopolne je prišlo v potoku Kamniček pri Dolnem Gradišču do pogina rib, katerega vzrok pa še raziskujejo.

Velik dan za dolenjske policiste

Na Otočcu ustanovili regionalni klub »IPA«

OTOČEC — Za dolenjske policiste je bila minula sobota nenavadno pomemben in slavnosten dan. Z ustanovno skupščino IPA, mednarodnega združenja policistov, so stopili v pisano svetovno družino, ki danes šteje že okoli 235.000 policistov v triinpetdesetih državah.

Slovesnosti na Otočcu so se poleg številnih dolenjskih policistov, novomeškega župana Marjana Dvornika, predstavnikov RSNZ udeležili tudi gostje iz Italije in Avstrije. Slovenski policisti so se z združenjem IPA srečali že 20. aprila lani, ko je bila v Gozd Mar tuljku ustanovljena republiška organizacija, v slednjo pa je danes vključenih okoli 600 članov v štirih regionalnih klubih. Polnopravni člani svetovnega policijskega združenja pa naj bi Slovenci postali letošnjega novembra, ko bo v Riu de Janeiru zasedal izvršilni odbor IPA. Za prvega predsednika dolenjskega kluba je bil v soboto izbran Zdenko Prizmič, vodja urada kriminalistične službe na UNZ Novo mesto.

BAVČAR V KRŠKEM

KRŠKO — Danes ob 20. uri bo v mali dvorani Kulturnega doma Krško javna tribuna, ki jo pripravlja Demokratska stranka Slovenije. Sodeloval bo Igor Bavčar, predsednik Demokratske stranke in slovenski notranji minister. Na javni tribuni bodo predstavili krško strankino podružnico, ki jo ustanavljajo danes.

DANES USTANOVITEV DRUŠTV ZA SRCE

ŠMARJEŠKE TOPLICE — Iniciativni odbor za ustanovitev dolenjske podružnice društva za srce Slovenije vabi danes, 11. junija, ob 18. uri v spodnji dvorani Zdravilišča Šmarješke Toplice na ustanovitev podružnice vse do sedaj že vključene in druge, ki bi želeli postati člani tega laičnega društva. V okviru zbora bo predaval predsednik slovenskega društva za srce prof. dr. Jože Turk.

KOPANJE V KOLPI BO

METLIKA — Čeprav postajajo prebivalci metliške občine vse bolj nestrjni zaradi prepočasnega urejanja obmejnih zadev, so delegati na zadnji seji skupščine občine zvedeli le, da bodo številni problemi urejeni, ko bo sprejet ustrezen sporazum med Slovenijo in Hrvaško, ki je sicer zelo liberalen in delan po vzoru odprih meja v drugih evropskih državah. Ta sporazum med drugim določa, naj bi bil obmejni pas širok 15 km, kar pomeni, da bi zajel vso metliško občino. S tem bi bilo urejeno tudi, kje in na kakšen način bodo ljudje lahko prestopali mejo. Ker pa se približuje tudi poletje, vse več ljudi zanima, ali se bodo sploh lahko kopali v Kolpi. Na UNZ v Novem mestu so predlagali, naj bi bilo dovoljeno kopanje in čolnarjenje po vsej Kolpi in ne le do sredine reke, le da ljudje ne bi smeli izstopati na bregovih Kolpe v drugi državi. Sicer pa naj bi o teh problemih tekla beseda tudi na srečanju med Kučanom in Tudjmanom, ki naj bi bil nekje ob meji in za katerega so v Sloveniji zelo zainteresirani, medtem ko iz Hrvaške ni nikarkršnega odgovora.

PRIZNANJA OB PRAZNIKU

KRŠKO — Ob prazniku krajevne skupnosti Krško podeljujejo priznanja. Anton Čebular dobi zlato plaketo KS Krško, Milenko Vlačič in Ivan Kozole prejmeta srebrno plaketo, Janko Špiler, Marjana Požun in Metka Jovanovič pa so bili izbrani za bronasto plaketo KS Krško. V okviru praznika bo to soboto ob 19. uri svečana seja skupščine KS Krško v mali dvorani kulturnega doma.

Ob Krambergerjevi smrti

Val nasilja, ki pljuska med nas, je čedalje močnejši. Te dni smo bili priča nesmiselni smrti »dobrega človeka iz Negove«, ki je pretresla vso Slovenijo, hkrati pa lahko z nemo grozo opazujemo nesmiselno smrtno agonijo nekega mesta, ki se potaplja v ognju in eksplozijah. Sarajevo in Kramberger. Dve različni smrti z istim imenovalcem: nesmisel, brezumje, krvočlnost. Prav tako kot mi, je pred temi pojavi zgrožen in otopel ves svet. Nekako z olajšanjem so organi za notranje zadeve ugotovili, da gre za umor iz osebnih razlogov, prav tako kot so si v mednarodnih organizacijah z olajšanjem dopovedovali, da gre v jugoslovanski moriji le za izbruh medetničnega sovraštva. Vendar pa je to le kraikotravno samospelo, kajti prav sovraštvo povzroča take vrste nasilje, ki ga ni moč dojeti in se mu je z logičnimi potezami težko upreti in ga omejiti, zato se mu je treba prej ali slej postaviti po robu kot mu gre: s prislilnim jopičem. Tako v odnosih med posamezniki kot med narodi bi moralo pač veljati pravilo: labilnežem in nasilnežem je treba orožje odvzeti. Razmisljati pa je treba tudi o koreninah, iz katerih nasilje črpa svojo moč. Te so skrite znotraj globalne človeške družbe in so odvisne od njenih etičnih načel in vrednot. Nasilje proti naravi je tudi nasilje proti človeku, je ena od razmisleka vrednih parol svetovne konferenec o okolju. Ali nam to ne pove, kako se lahko že vsak posameznik po svoje nasilju upre?

T. JAKŠE

ZADNJA NAVODILA — Skozi visoko travo na opuščnem vojaškem letališču v Cerkljah se je valil tank. Tromblonski zadetki pod budnim nadzorom inštruktorjev so bili točni. (Foto: T. Jakše)

Prvi že prestali ognjeni krst

Konec junija bo prva generacija vojakov iz Cerkelj ob Krki premeščena v bojne enote — Inštruktorji so zadovoljni z usposobljenostjo in moralo

CERKLJE OB KRKI — »Mislim, da je za borbeno motivacijo zelo pomembno, da si doma, v krajih, ki jih poznaš in kjer ti ljudje zaupajo in pomagajo. Tudi to, da so učni centri blizu doma, ti daje čisto drugačen občutek.« Tako pravi Aleš Knez, doma iz Jagjnice, sicer pa učenec v vojaškem učnem centru prve faze v Cerkljah ob Krki, kjer te dni zaključuje program dela prva generacija fantov, ki je bila sprejeta v začetku letošnjega aprila. Konec junija bodo razmeščeni v bojne enote po vsej Sloveniji.

Prejšnji četrtek so v učnem centru sklicali tiskovno konferenco, na kateri so pokazali tudi nekaj bojnih veščin, ki so si jih vojaki v času usposabljanja že pridobili. V začetku je delo z vojaki usmerjeno predvsem v pridobivanje potrebnih osnov vojaških in zaščitnih veščin, znanj in fizične kondicije ter individualne usposobljenosti, v drugi fazi pa je večji poudarek na vojaški taktiki in specializaciji. Zato je sedaj še prerano za splošno oceno zasnove vojaške-

ga usposabljanja; sodeč po dobrih izkušnjah prvih poskusnih generacij pa so kar dobri obeti, da bo Slovenija ostala pri enem od najkrajših sluzenju obveznega vojaškega roka.

Učitelji so zadovoljni s teoretičnimi rezultati, znanjem borilnih veščin in streljanjem pa tudi s tem, da v vsem času šolanja ni bilo nobenih večjih poškodb ali incidentov. Nekoliko moti še

• Že 5., 6. in 7. julija bodo v Cerkljah sprejeli novo, približno enako skupino rekrutov, ki naj bi po predvidevanjih opravili vojaško pripravo 18. julija. Te dni se je v Cerkljah ob Krki preselil tudi 25. območni štab in s tem izpraznil sporne prostore v središču Brežic.

nezadostna opremljenost centra - manjkajo predvsem zaprti športni objekti in strelišče - to, da so bili inštruktorji v začetku sicer dobro strokovno, premalo pa pedagoško pripravljani za nove naloge ter da je bila splošna športna kultura sprejetih novincev na dokaj nizki ravni. Omeniti je treba še pomanjkanje vojaškega učnega materiala, saj ga je iz južnih krajev nekdanje Jugoslavije, kjer ga izdelujejo iz razumljivih vzrokov nemogoče dobiti, prepoved uvoza od drugod pa tudi za nas še velja.

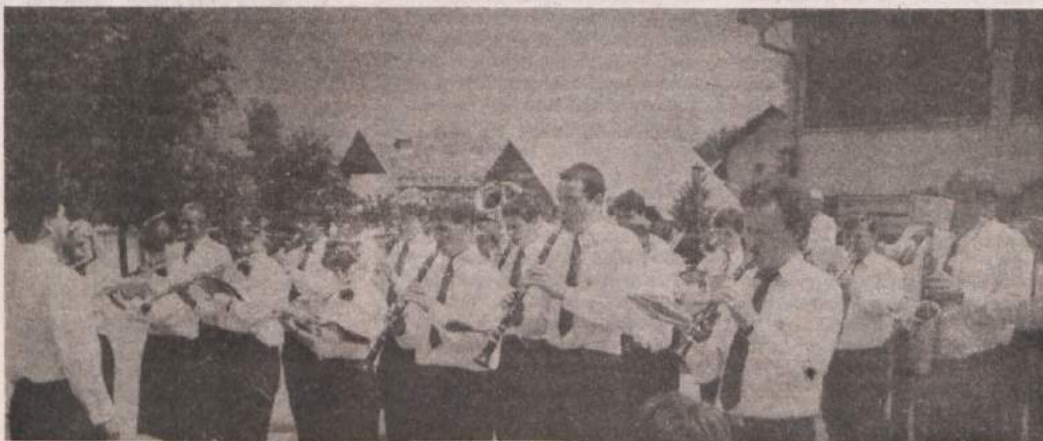
Novinarji so imeli priložnost poslušati tudi gojence, ki so na splošno zelo

zadovoljni z delom in redom v centru in z novim načinom vojaškega usposabljanja nasploh. Seveda imajo tudi oni nekaj pripomb, največkrat predvsem zaradi hrane, saj je težko zadostiti vsem okusom.

T. JAKŠE

REFERENDUM O KMEČKI ZADRUGI

KRŠKO — Na nedeljskem zboru kooperantov in delavcev bivše temeljne organizacije kooperantov M—Agrokombinata Krško so potrdili, da bo 23. junija referendum o ustanovitvi kmečke zadruge Krško. Glasovali bodo bivši člani TOK in delavci enot zadruga, trgovina in storitve. Iniciativni odbor bo še naprej vodil predsednik Janez Žarn. Nedeljskega zbora so se med drugimi udeležili predsednik slovenske zadrugne zveze Leo Frelj, predstavnik kmečke zveze Franci Rokavec in Srečko Čarter kot sindikalni predstavnik.

GODBENIKI POD SROBOTNIKOM — Pod pokroviteljstvom občinskega izvršnega sveta iz Novega mesta so Stražani v soboto, 6. junija, popoldne pripravili tradicionalno srečanje pihalnih orkestrrov Dolenjske in Posavja. Na srečanju, ki je bilo že 15. po vrsti in torej jubilejno, so nastopili godbeniki iz desetih krajev, prvič, kot gostje, tudi godbeniki iz Doberdoba v Italiji. Na posnetku: Občinski pihalni orkester Trebnje, dobitnik zlate listine na nedavnem tekmovanju slovenskih godb v treji težavnosti stopnji, se je pod taktirko Igorja Teršarja spet predstavil kot eden najboljših ansamblov takšne sestave na Dolenjskem. (Več na kulturni strani!) (Foto: I. Zoran)

VREME

V drugi polovici tedna se bo vreme le nekoliko izboljšalo.

Pester zaključek

Iz brežiškega vrtca

BREŽICE — Brežiški otroški vrtec je s sodelovanjem planinskega društva iz Brežic organiziral ob koncu tedna tridnevni planinski tabor v Pečicah. Udeleženci, med katerimi je bilo 45 otrok, 3 vzgojiteljice in 2 člana planinskega društva, so bivali v stari Soli v Pečicah, kjer ima planinsko društvo urejeno sobo. Planinska sekcija v brežiškem otroškem vrtcu je bila skozi vse leto delavna. Tako je pripravila planinski tečaj, ki se je iztekel z zaključnim kvizom, za konec pa so pripravili še omenjeno bivanje v Pečicah.

Za bodoče gojence brežiškega otroškega vrtca so pripravili v vzgojnovar-

• Vzgojnovarstveni proces med političnimi seveda ne bo zamrl. Po nekaterih ocenah bo v tem času prihajalo v vrtec več otrok kot prejnjega leta.

stveni ustanovi pred nedavnim t. i. teden odprtih vrat: povabili so vsak dan malčke, ki bodo naslednje jesen začeli hoditi v vrtec. Skozi tako odprta vrata, za katerimi se je za omenjene novince vse dogajalo brezplačno, je dnevno prišlo približno trideset otrok, katerim so se po želji lahko pridružili tudi njihovi starši. V vrtcu v Brežicah ocenjujejo odziven dan odprtih vrat pahljavo. Menijo, da je boljše, če otroci pridejo v svoje bodoče novo okolje že zdaj, da se postopoma seznanijo z njim.

Kot nekakšen ogled vrtca bo kdo mogoče jemal tudi nedavno prireditve v brežiškem kulturnem domu. Nastopajočji, ki jih je bilo skupaj z mentoricami in drugim nepogrešljivim osebjeem ne dosti manj kot sto, so v kulturnem programu pokazali, česa so se naučili letos v vrtcu. Koniec »šolskega« leta, h kateremu sodijo tabor, teden in proslava, bo dobil svoj igrivi zaključek v različnih sklepnih slovesnostih in piknikih, na katerih se bodo malčki malce povsesili in poigrali, čemur bodo najverjetneje prisostvovali tudi starši.

L. M.

ŠIRJENJE DEJAVNOSTI

BREŽICE — S 1. junijem je začel poslovati na mednarodnem mejnem prehodu tretji špediter. Dosedanjima, Vektorju in Interevropi, se pridružilo brežiško podjetje CEF-ing. Razširitev špediterstva dejavnosti ne mejnem prehodu nekateri štejejo za uspeh brežiškega gospodarstva. V brežiški občini si prizadevajo, da bi ob meji zaživele še druge gospodarske dejavnosti, s čimer bi zaposlili svoja podjetja.

**»PO DOMAČE«
PRED BLAGOVNICO**

BREŽICE — Pred brežiško blagovnico bo to soboto ob 10. uri tradicionalno, letos že 8. po vrsti, srečanje narodnozabavnih ansamblov Slovenije. Na prireditvi »Po domače« bodo zapeli in zaigrali člani naslednjih skupin: FIS in Ansambel Ivana Puglja iz Novega mesta, Rožmarin iz Brežic, Ansambel Tonija Verderberja iz Starega trga ob Kolpi, Lepi kajti iz Tuhlja v hrvaškem Zagorju, Brodniki s Senovega, Kapelski muzikantje iz Kapel, Trio Svetlin iz Moravč in Ansambel Tonija Savnika iz Domžal. Prireditve bo vodil in povezoval humorist Vinko Šimek, med Slovenci bolj poznan kot Jaka Šraufciger.

Težka pot v krščansko Evropo

**L. Peterle gost večera
»Korak k resnici«**

KRŠKO — Krščanska demokracija bo stalnica na slovenskem političnem prizorišču in bo stranka relativne večine. Krščanska demokracija lahko največ pripomore k zblizevanju Slovenije in Evrope, saj je ta politična linija največ pripomogla k temu, da je Slovenija dosegla v mednarodni skupnosti sedanji položaj, je menil v ponedeljek zvečer v Krškem Lojze Peterle. Udeležil se je javnega pogovora »Desnica je ustavljena! Kaj sedaj?«, ki ga je v ciklusu večerov Korak k resnici organiziral občinski odbor SKD Krško, katerega predsednik je Danilo Siter.

Peterle je dejal, da je spriču njene dejanske pomembne vloge nespametno izrivati krščansko demokracijo iz političnega prostora. Vendar se to po njegovem dogaja, saj je videti, da smo bili krščanski demokrati primerna vlečna živina do takrat, ko je bila Slovenija priznana.

Nezaupnice vladi, ki časovno nekako sovpadajo s tem mednarodnim aktom, po njegovem to potrjujejo. V podtunu jih je ocenil kot pobudo levice. Slednji nekako ni hotel priznati kakšne večje veljave med Slovenci in še posebej ne v evropskih državah, kajti poudaril je, da dobro polovico evropskih držav vodijo krščanski demokrati.

V zvezi s slovensko državnostjo je Lojze Peterle dejal tudi, da bo osamosvojitvi in uradnemu priznanju, tj. prvemu koraku, sledilo še uveljavljanje slovenske države v mednarodni skupnosti. Ta drugi korak pomeni dosti težjo nalogo od prvega in zblizevanje z Evropo bo »mučen posel«. V oceni mandatarja dr. Janeza Drnovška je Peterle menil, da se je sedanji predsednik slovenskega izvršnega sveta preslabo pripravil na tako zahtevno funkcijo.

L. M.

TRENUTEK, KI SO GA DOLGO ČAKALI — Takole so prerezali trak na cesti med Bučercu in Sremičem. Rezal je Avgust Resnik starejši (na sliki desno), ki je ob dogodku dejal o cesti: »To je res nekaj lepega. Zlepšala se je, da si ne moreš misliti.« Resniku je pri odpiranju ceste pomagal Jože Habinc (levo). (Foto: L. M.)

Vinarji bodo nalili čiste vode

Vino Bizeljsko — Brežice v sedanjih razmerah prisiljeno odstopiti od načrtovane posodobitve nasadov — Naložbe v polnilnice in proizvodnjo steklenic

BREŽICE — V tukajšnjem podjetju Vino Bizeljsko — Brežice so načrtovali za letos obnovo 40 hektarov vinogradov. S tem so hoteli izboljšati kakovost pridelka, saj bi zasadili nekatere sorte, ki jih nimajo. Kot kaže zdaj, načrta vsaj letos ne bodo mogli uresničiti, kajti vino je še v težavah, ki ga pestijo že dlje časa.

Omenjeno vinarsko podjetje je izgubilo 70 odstotkov nekdanjega prodajnega tržišča. Kolikor je trga ostalo, je prezasičen, na njem kupcem vse bolj manjka denarja in zaradi zmanjšane kupne moči vino ne dobiva blagor plačanega. Vse to povzroča podjetju stalne težave zaradi t. i. tekoče likvidnosti. »Vino« dejansko krči vinarški del proizvodnje, zaradi česar je poslalo precej delavcev na prisilni dopust. V stiski si hoče pomagati s kakimi dvanajstimi investicijskimi načrti, ki jih obdeluje in pripravlja ta trenutek. Toda v vodstvu ne zanikajo, da jim vlaganje težave povečuje, namesto da bi jih zmanjševalo, in da v takih razmerah zaposleni prejemajo

nižke plače.

Karel Recer, glavni direktor Vina Bizeljsko — Brežice, obžaluje tak razplet dogodkov. »Velika škoda je, da ne moremo nadaljevati z obnovo, ker praksa in literatura kažeta, da so naše najboljše lege zelo primerne za burgundec in sauvignon. Obnova pa bi bila potrebna, kajti povojna vinogradniška politika v državi je zamerila kakovosten pridelek, s tem ko je dajala prednost slabim sortam. Poleg tega je bil posavski vinorodni rajon v Sloveniji malce zastopavljen, čeravno spada med 8 odstotkov najboljših vinorodnih območij na svetu, kar potrjujejo tudi dobre ocene naših kakovostnih vin. Naše podjetje je po-

Direktor si ne pusti do živega

Krške gospodarske težave tema izrednega zasedanja občinske skupščine — Kako zaustaviti odliv kapitala? — Je Krško spregledalo, za kaj gre?

KRŠKO — Ponedeljkovo izredno zasedanje krške občinske skupščine, ki je bilo posvečeno gospodarskim težavam v krški občini, je potrdilo, da v tem delu Posavja niso izkoristili za svoje dobro porajajočih se gospodarskih dogodanj v Sloveniji. Prav zato se bodo v bližnji prihodnosti v Krškem verjetno bolj zagnano lotili reševanja ekonomskih težav, če je za to še pravi čas in možnost.

Potem ko je bila krška občina med najbolj razvitimi v Sloveniji, ji zdaj celo grozi, da bo postala neindustrijska občina, kot je ocenil razmere Brane Janc, direktor Transporta Krško. To je tragična bilanca nekajletnega usihanja industrijske proizvodnje, ki je toliko bolj boleča, če držijo napovedi o odvzetem kapitalu. V visokih krogih krške politike in gospodarstva se namreč vrtijo obtožbe, da so velika podjetja s sedežem zunaj občine Krško na ne docela pojasnjene načine prevzela veliko kapitala krških firm, in to kljub temu, da so bile mnoge od teh zgrajene iz akumulacije krškega gospodarstva. Tipični primeri naj bi bile Novolesove firme in SOP Oprema, ki jo štejejo za »trenutno najbolj vročo zadevo«. Za oboje so uradna tolmačenja »osrednjih« direktorjev dokaj podobna, in sicer, da se vse dogaja v mejah zakonsko dovoljenega in z vednostjo vseh tistih, ki za tovrstne poslovne operacije morajo vedeti. Spriču takih razlag je vse bolj jasno, da krške občinske vlade podjetja niso dolžna obveščati o poslovnih potezah. Pri tem

je čisto mogoče, da grejo mimo občinske oblasti tudi odločitve, ki slabijo krško gospodarsko moč. Omenjeni direk-

toliko bolje zanje. O kaki socialni in moralni je očitno že prepozno govoriti, česar seveda ne pravijo direktorji, ampak kvečjemu sindikati in najbolj pronicljivi parlamentarci in poslovneži. Res pa ni odgovora na to, ali ne bi bila krška podjetja brez takih samovoljnih direktorjev mogoče še na slabšem, kot so zdaj. Okoliščine so pač spremenjene.

M. LUZAR

• Med vzroki, zaradi katerih je krško postalo pokopališče gospodarskih velikovanov in majhnih donedavnih uspešnih podjetij, naštevajo zlasti bančniški slab dosedanj kadrovski sestav in neustrezno gospodarsko strukturo v občini. Nekateri drugi obtožujejo izvršni svet, češ da se je dal speljati na led pametnejšim posameznikom in ustanovam in da je v republiških ustanovah premalo agresivno zahteval zase, kar bi smel in moral. Na omenjenem izrednem zasedanju skupščine so kljub prevladujoči črnogledosti ocenili, da Krško verjetno lahko še ukrene kaj, kar bo rešilo podjetja v občini pred propadom in sedanjim lastninjenjem.

torji namreč priznavajo, da ravnajo in bodo ravnali, kot jim dopuščajo zakonske luknje in kažejo računi, in če jim Krško tega ne bo kakorkoli preprečilo,

Življenje s harmoniko

Martina Radeja starejšega šeststo ohceti

SREMČ — Potem ko si je pred otvoritvijo ceste med Bučercu in Sremičem Martin Radej, doma s Sremiča, povezil na glavo klobuk iz šibja, je zaigral na harmoniko. Medtem ko je videti klobuk nov, gre pri harmoniki verjetno že za precej let. Instrument sicer ni zdelan, toda Martin harmoniko raztegne, da je vsakomur jasno, da ima pred seboj muzikanta z dolgoletnim stažem.

Resnično, Radej igra že pol stoletja. Tako je rekel, verjeti pa mu je težko, ker desetletja, ki jih ima poetentakem za seboj, dovolj dobro skriva v zviti nasmešek, v duhovite, malce »mastne« dovtipne in zgodbe o ohceti in ljudskih domoljubi. Takega Martina Radeja očitno poznajo naokrog kar dobro in daleč.

Malce osiveli živahni možakar, s sodobno potiskano srajco in vpadljivim prstanom, je do danes igral že na 600 ohceti, kakor pove sam. Kot čisto pravi ljudski godec je pri tem morda malce povzel ljudski običaj, pretiravanje. Toda, če jih je bilo vsaj polovica, je nekako dosti. Igral je od Zagreba do Ljubljane, kot se spominja, najpogosteje pa je zabaval svate okrog Podčetrčka. Njegova muzikantska kariera se je zdaj prevesila v tisto zrelo obdobje, ko »grem igrat samo še tja, kjer imajo kaj pejesti«, kakor pravi sam.

L. M.

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 11. VI.

SLOVENIJA 1

9.15 — 12.10 in 14.20 — 0.25 TELE-
TEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.40 PROGRAM ZA OTROKE
PEDUNŽEP
STARE JAPONSKO PRAVLJICE
10.25 ŠOLSKA TV, ponovitev
11.30 SLOVENC V ZAMEJSTVU,
ponovitev
12.00 POROČILA
14.45 NAPOVEDNIK
14.50 ŠPORTNA SREDA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
EBU DRAME ZA OTROKE:
LJUBEZEN IN SLABA RIBA
ŽIV ŽAV
18.28 ŽE VESTE..., svetovno izobraže-
valna oddaja
19.05 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
ŽARIŠČE
20.30 KOŠNIKOVA GOSTILNA, po-
novitev
21.30 TEDNIK
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 POSLOVNA BORZA
22.55 NAPOVEDNIK
23.00 SOVA
23.00 DRAGI JOHN, amer. na-
niz, 7/22
23.25 DIANA, angl. nadalj., 2/10
0.15 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

17.10 Sova (ponovitev) — 18.25 Regio-
nalni programi - Koper; Slovenska kroni-
ka — 19.30 Dnevnik — 20.05 EP v no-
gometu - Anglija: Danska — 22.20 Video
strani

PETEK, 12. VI.

SLOVENIJA 1

10.05 — 12.10 in 15.50 — 1.50
TELETEKST
10.20 VIDEO STRANI
10.30 PROGRAM ZA OTROKE
SKRIVNOSTNI OTOK, angl. na-
dalj., 1/6
KÓ JE POMLAD, 2/6
11.50 POSLOVNA BORZA, ponovitev
12.00 POROČILA
12.05 VIDEO STRANI
16.05 VIDEO STRANI
16.15 NAPOVEDNIK
16.20 GOSPODARSKA ODDAJA,
ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za
mladostnike
19.10 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
FORUM
20.30 W. M. Thackeray: SEMENJ NI-
CEVOSTI, angl. nadalj., 5/8
21.30 EX LIBRIS
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.48 NAPOVEDNIK
22.50 SOVA:
22.50 ROSEANNE, 2. epizoda
amer. naniz.
23.20 DIANA, angl. nadalj., 3/10
0.10 VSI LJENA POTEŽA, ne-
mški film
1.40 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.30 Video strani — 15.40 Sova (pono-
vitev) — 17.05 EP v nogometu - Nizo-
zemska: Škotska — 19.30 Dnevnik —
20.05 EP v nogometu - SND: Nemčija —
22.20 Večerni gost: Marko Modic —
23.10 Umetniški eksperimentalni pro-
gram: Studio City — 0.10 Video strani

SOBOTA, 13. VI.

SLOVENIJA 1

8.05 — 2.25 TELETEKST
8.20 VIDEO STRANI
8.30 IZBOR
8.30 ANGLEŠČINA - FOLLOW
ME, 53. lekcija
8.50 RADOVEDNI TAČEK
9.00 LONČEK KUHAJ: PO-
LENTA Z GOBICAMI
9.15 KLUB KLOBUK
11.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
12.00 POROČILA
12.05 TOK, TOK, ponovitev
14.05 VEČERNI GOST: MARKO MO-
DIC, ponovitev
14.55 VIDEO STRANI
15.55 NAPOVEDNIK
16.00 TEDNIK, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 IDEALIST, slov. film
19.10 NAPOVEDNIK
19.15 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
UTRIP
20.30 KRIZKRAŽ
21.35 S. King: ZLATA LETA, amer. na-
dalj., 5/8
22.25 TV DNEVNIK 3, VREME,
SPORT
22.50 NAPOVEDNIK
22.55 SOVA:
22.55 MURPHY BROWN, 28.
epizoda amer. naniz.
23.25 DIANA, angl. nadalj., 4/10
0.15 ŠEST MOŽ PROTI ALCA-

TRAZU, angl. film
1.55 NOČNE URE, 13. epizoda
amer. varietijskega programa
2.15 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

14.20 Video strani — 14.30 21. slovensko
tekmovanje mladih glasbenikov — 16.40
Sova (ponovitev) — 18.00 Prislunhimo
tíšini — 18.15 Angleščina v poslovnih sti-
kih — 18.30 Videomeh — 19.00 Kre-
menčkovi — 19.30 Dnevnik — 20.00
Klasika — 20.30 Žur (1. del franc. filma)
— 22.15 Pogled in zadnji (prenoš finala)
— 23.30 Video strani

NEDELJA, 14. VI.

SLOVENIJA 1

7.45 — 13.20 in 13.55 — 0.25 TELE-
TEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.10 PROGRAM ZA OTROKE, po-
novitev:
ŽIV ŽAV
9.00 KLOBUČNIKOVI NA SREČA-
NJU V BOROVLJAH
10.30 RENU BASSI V PLESIH IZ
INDIJE
11.05 KRONIKA, kanadska poljudnoz-
nan. serija, 8/26, ponovitev
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 POROČILA
12.10 LJUDJE IN ZEMLJA
12.40 VIDEO MEH, ponovitev 71. od-
daje
14.10 EBU DRAME ZA OTROKE:
LJUBEZEN IN SLABA RIBA,
ponovitev
14.35 HEROIN, ponovitev franc. filma
15.55 NAPOVEDNIK
16.00 KRALJ PATAGONIJE, franc.
nadalj., 2/4
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 ARSENE LUPINE, amer. film
18.30 ZA PRIHODNOST NARODNE
GALERIJE
18.40 MERNIK
18.55 RISANKA
19.13 NAPOVEDNIK
19.20 SLOVENSKI LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
ZRCALO TEDNA
20.30 ZDRAVO
21.30 EPP
21.35 VELIKE TRGOVSKE POTI, angl.
dok. serija, 2/8
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 NAPOVEDNIK
23.05 SOVA:
AMERIŠKE VIDEO SMEŠNI-
CE, 9. epizoda
DIANA, angl. nadalj., 5/10
0.15 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

12.00 Video strani — 12.10 Sova (pono-
vitev) — 13.25 Napovednik — 13.30
Športna nedelja — 19.30 Dnevnik ORF
— 20.05 Kronika Unima 92 — 20.30
Primer Furlan (dok. oddaja) — 21.00
Aleksa Šantič (6/8) — 21.55 Plesni nok-
turno — 22.05 EP v nogometu - Švedska:
Danska (posnetek) — 23.55 Video strani

PONEDELJEK, 15. VI.

SLOVENIJA 1

8.30 — 12.10 in 16.20 — 1.05 TELE-
TEKST
8.45 VIDEO STRANI
8.55 PROGRAM ZA OTROKE
9.55 SEMENJ NICEVOSTI, ponovi-
tev angl. nadalj., 4/8
10.55 TV MERNIK. FORUM, UTRIP,
ZRCALO TEDNA, ponovitev
12.00 POROČILA
16.45 NAPOVEDNIK
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
18.00 OBZORJA DUHA, ponovitev
18.35 DIVJI SVET ŽIVALI, angl. po-
ljudnoznan. serija, 9/9
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
ŽARIŠČE
20.30 POLITIK NOVEGA KOVA, angl.
naniz., 11/14
21.05 MEDNARODNA OBZORJA:
BREZDOMCI V SLOVENIJI
21.45 TV DRAMA
22.45 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.10 NAPOVEDNIK
23.20 SOVA:
DIANA, angl. nadalj., 6/10
ZVEZDNE STEŽE, 24. epizoda
amer. naniz.
0.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.10 Video strani — 15.20 Sova (pono-
vitev) — 16.35 Sportni pregled (ponovi-
tev) — 17.05 EP v nogometu — Škotska:
Nemčija — 19.10 Videošpon — 19.30
Dnevnik KP — 20.05 EP v nogometu -
SND:Nizozemska

SLOVENIJA 1

8.30 — 12.10 in 16.20 — 1.05 TELE-
TEKST
8.45 VIDEO STRANI
8.55 PROGRAM ZA OTROKE
9.55 SEMENJ NICEVOSTI, ponovi-
tev angl. nadalj., 4/8
10.55 TV MERNIK. FORUM, UTRIP,
ZRCALO TEDNA, ponovitev
12.00 POROČILA
16.45 NAPOVEDNIK
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
18.00 OBZORJA DUHA, ponovitev
18.35 DIVJI SVET ŽIVALI, angl. po-
ljudnoznan. serija, 9/9
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
ŽARIŠČE
20.30 POLITIK NOVEGA KOVA, angl.
naniz., 11/14
21.05 MEDNARODNA OBZORJA:
BREZDOMCI V SLOVENIJI
21.45 TV DRAMA
22.45 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.10 NAPOVEDNIK
23.20 SOVA:
DIANA, angl. nadalj., 6/10
ZVEZDNE STEŽE, 24. epizoda
amer. naniz.
0.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.10 Video strani — 15.20 Sova (pono-
vitev) — 16.35 Sportni pregled (ponovi-
tev) — 17.05 EP v nogometu — Škotska:
Nemčija — 19.10 Videošpon — 19.30
Dnevnik KP — 20.05 EP v nogometu -
SND:Nizozemska

TOREK, 16. VI.

SLOVENIJA 1

9.00 — 12.10 in 16.20 — 0.40 TELE-
TEKST
9.15 VIDEO STRANI
9.25 PROGRAM ZA OTROKE
10.25 ŠOLSKA TV

Po 30 letih spet pošta na dom

**Prinašal jo bo poštar s
Trebelnega**

JAGODNIK — Te dni so po
tridesetih letih Jagodničani zopet
dobili pošto na dom. Po vojni, do
leta 1958, jo je poštar s Trebelnega
enkrat do dvakrat na teden peš nosil
tudi v Jagodnik. Z gradnjo avtoce-
ste Ljubljana - Zagreb so njihovo
pošto premaknili v Karteljevo, kas-
neje v Mirno Peč, nazadnje pa v
Novo mesto. Vsa ta leta Jagodniča-

Jože Tamič

ni pošte niso dobivali na dom, po-
njo so morali v Karteljevo, v trgo-
vino, kjer jo je puščal novomeški
poštar. Ker je zaradi dolge poti do
njih pošta večkrat zastarala, so se
Jagodničani odločili, da prenesejo
pošto na Trebelno, kjer so jo včasih
že imeli. Sedaj bo v Jagodnik en-
krat do dvakrat na teden pošto s
Trebelnega vozil Jože Tamič, do-
mačin, ki je kot poštar zaposlen že
20 let.
»Trebeljansko območje je zelo
raztegnjeno, že sedaj sem obiskoval
precej vasi, posej se bom pripeljal
tudi v Jagodnik, ki ga prej nisem
dobro poznal,« pravi poštar Jože.
Do predkratkih se je od vasi do va-
si vozil z motorjem v dežju, snegu in
soncu. Ker je hud astmatik, je se
njegovu zdravju poslabšalo in sedaj
že nekaj časa pošto razvažja z avto-
mobilom. »Trudil se bom, da bodo
poslej v Jagodniku pravočasno do-
bili pošto,« je še dodal. Prav to pa si
Jagodničani, ki so že tako in tako
dovolj odrezani od sveta.

J.D.

Dogodki v sliki in besedi

ČIŠČENJE CERKVICE SV. JEDRTI — Zadnja sobota je šest vaščanov Ce-
rovega Loga in šentjernejski župnik začelo čistiti razvaline cerkvice sv. Jedrti
na vrhu Gorjancev. Najprej so Cerovljani, ki so največ naredili tudi pri nedavni
obnovi bližnje gorjanske cerkve sv. Miklavža, očistili drevje in grmovje, ki je
zraslo ob in v že zdanjaj opuščeni cerkvi na najvišjem gorjanskem vrhu. Delno
so čistili tudi notranjost cerkvice in pri tem našli star novič iz leta 1754. Svetni-
ca, po kateri so pred davnimi stoletji poimenovali cerkvico, je dala ime tudi naj-
višjemu gorjanskemu vrhu, ki se je po Jeri imenoval vse dolej, dokler ga v dva-
setih letih niso preimenovali v Trdinov vrh. Dela, ki potekajo pod strokovnim
nadzorom novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, bo-
do prizadevni Cerovljani v kratkem nadaljevali, da bodo ostanki cerkvice očiš-
čeni tako kot ruševine sosedne žumberške cerkvice sv. Elije samo nekaj kora-
kov od sv. Jedrti na hrvaški strani. (Foto: A. Bartelj)

SREČANJI MLADIH VARČEVALCEV — Ljubljanska banka, Dolenjska banka
Novo mesto je v okviru prizadevanj za navajanje otrok k varčevanju in
varčnosti kot načinu življenja v preteklem tednu pripravila že tradicionalni sre-
čanje mladih varčevalcev. Pred tednom so se v vrtcu Metka na Ljubljanski cesti
zbrali cicibani varčevalci iz vrtcev v Novem mestu, Trebnjem, Metliki, Črnom-
lju, Dolenjskih Toplicah in na Vinici. Banka jih je nagradila z lesenimi peresni-
cami, štiri skupine pa so za svojo varčevalsko prizadevanost dobile še posebno
denarno nagrado. V soboto pa je bilo v osnovni šoli v Dolenjskih Toplicah sre-
čanje mladih varčevalcev — šolarjev. Na njem so nagradili tri najboljše šolske
hranilnice (iz OŠ Prevole, Mokronog in Metlika), se zahvalili dolgoletnim men-
torjem in se predvsem imeli lepo. Srečanje so popestriše šolske plesne skupine,
zaključili pa so ga s pravim plesnim tekmovanjem mladih varčevalcev. (Foto: Z.
Lindič-Dragaš)

MLADI ZA STAROSTNIKE — Pretekli teden sta krajevni in občinski odbor
metliškega Rdečega križa pripravila družabno srečanje za Metličane, ki preživ-
ljajo jesen svojega življenja v metliškem domu počitka. Kot je v pozdravu dejala
predsednica OO RK Metlika Anica Pezdirec, že mlade vzgajajo v ljubezni do
starejših, kar se je znova potrdilo na srečanju, na katerem so se predstavili mladi
glasbeniki pod vodstvom Ivana Jerine, mladi recitatorji pod vodstvom Darin-
ke Bezenšek in harmonikar Toni Rajk. Aktivistke Rdečega križa iz vse občine
pa so ob tej priložnosti obiskale oskrbovance doma tudi po sobah. (Foto:
M.B.-J.)

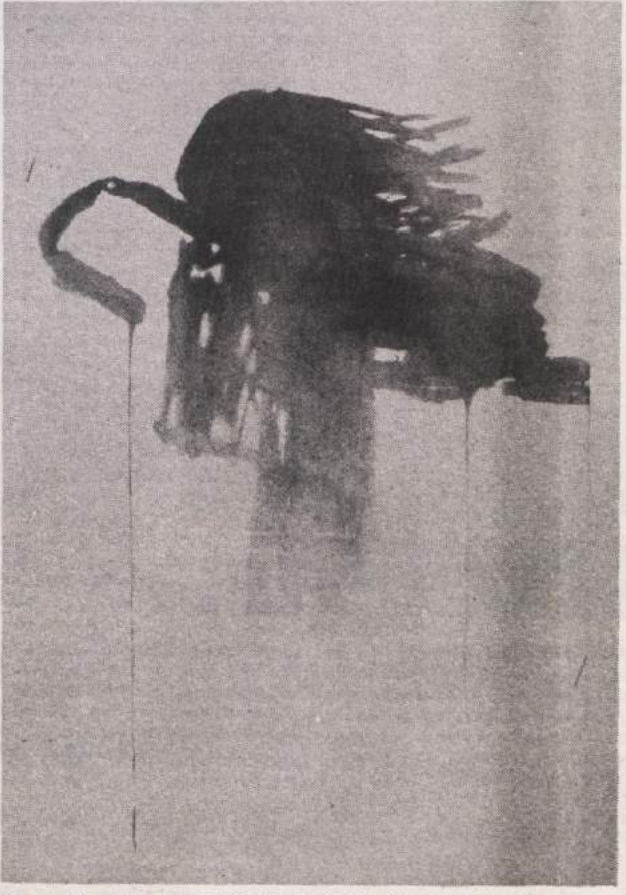
M-CLUB V NOVMESTU — »Novo mesto je pokazalo svojo odprtost, ve-
lenjski M-club pa poslovnost in po nekaj tednih je že tu,« je na modni reviji, ki jo
je odlično vodil kar direktor M-cluba Marjan Gaberšek, na novomeškem Glav-
nem trgu pretekli torek dejal predsednik novomeške vlade mag. Boštjan Kova-
čič. Moderna revija je bila uvod v odprtje specializiranega oddelka oz. butika M-
cluba, ki je pri nas pojem kakovostne in modne ženske in moške konfekcije, v
blagovnici Standard konfekcije na Cesti komandanta Staneta. Blagovnica, ki
se pripravljala na ustanovitve družbe z omejeno odgovornostjo, je ekskluzivni no-
vomeški prodajalec izdelkov M-cluba. (Foto: Z. L.-D.)

IZLOŽBA ZA OCENO — Prejšnji teden so učenke in učenci novomeške
trgovske šole ob zaključku predmeta oblikovanje poslovnega prostora uredili 14
izložb v štirih dolenjskih trgovinah v Novem mestu. Dolenjska aranžerka Jo-
žica Medle, ki na trgovski šoli poučuje ta predmet, je njihovo delo tudi ocenila.
Medletova pravi, da so bodoči trgovci delo opravili lepo, predvsem pa je po-
membno, da ob pouku in praktičnem delu razvijajo estetski čut. (Foto: A. B.)

Nagrajenci 2. Bienala slovenske grafike Otočec in njihova dela, ki so na ogled v Dolenjski galeriji

Velika nagrada — Grand prix Otočec:

Marija Starič Jenko: LABODJI SPEV, originalna akvatinta, 1991

Oktet, ki se je pomladil

V petek je bil prvi koncert prenovljenega Trebanjskega okteta — Kot gost nastopil oktet iz Škofije

TREBNJE — Minuli petek zvečer se je svojemu matičnemu občinstvu, zbranim v trebanjskem kulturnem domu, prvič predstavil prenovljeni Trebanjski oktet, ki deluje pod umetniškim vodstvom prof. Tatjane Mihelčič, ravnateljice trebanjske glasbene šole. Zapel je dvanajst pesmi iz slovenske zborovske zakladnice, med drugim skladbe Emila Adamiča, Slavka Mihelčiča, Franceta Marolta in drugih avtorjev. Na odru se mu je pridružil oktet Škofije iz sloven-

skega Primorja in za šestero izvedenih pesmi raznih avtorjev, od Ubalda Vrabca do Hrabroslava Volariča in Alda Kumarja, požel z aplavzom izraženo odobravanje poslušalcev. Le-ti so seveda na enak način nagradili tudi domači oktet, prav gotovo z željo, da bi se v prihodnje še bolj in pogostneje vgrajeval v trebanjski kulturni utrip.

Trebanjski oktet deluje že kakih dvanajst let. Zrasel je iz kvarteta, ki pa ni imel velikih ambicij in je tu in tam kakšno zapel predvsem na internih prireditvah. Pred časom so oktet zapustili trije člani, ki jih je bilo treba nadomestiti z novimi pevci. Oktet se je tako tudi precej pomladil. Zdaj ga sestavljajo: prva tenorista Jože Golob in Tone Zidar, druga tenorista Franci Kravcar in Ivan Gorenc, baritonista Janez Zajc in Janez Smolič ter druga basista Branko Mežan in Slavko Podboj. Kot rečeno, pa je novi umetniški vodja Trebanjskega okteta prof. Tatjana Mihelčič, ki se je kot zborovodkinja uveljavila pri pevskih zborih trebanjske glasbene šole. I. Z.

VEČERNI KOKTAJL

KRŠKO — Jutri, v petek, 12. junija, bo v avli Kulturnega doma Krško od 20. do 23. ure razvedrilna kulturna prireditev z naslovom Večerni koktajl, ki jo je Kulturni dom namenil svojim abonantom in drugim obiskovalcem ob zaključku umetniškega programa iztekajoče se sezone 1991/92. Sodelovali oziroma nastopili bodo: Korona iz Boštanj, trio Sotošek iz Koprivnice, Kazina iz Ljubljane, Miran Kozole s Senovega, Imagine iz Krškega, Marlizz iz Ptuj, tamburaški orkester iz Artič, Elizabeta in Drago Križanič iz Brežic, Tatjana Vertovšek iz Koprivnice, moški pevski zbor Svoboda iz Brestanice ter Vidka Kuselj in Ivan Mirt iz Krškega. S tega večera odprto razstavo pa se bo s svojimi najnovejšimi deli predstavil novomeški slikar Jože Kotar.

ŠOLSKI PEVSKI ZBORI SO ZAPELI

RAKA — Minuli četrtek je bila v tukajšnji osnovni šoli revija otroških in mladinskih pevskih zborov občine Krško. Na prireditvi, ki sta jo pripravili Zveza kulturnih organizacij in Zveza prijateljev mladine iz Krškega, se je predstavilo deset otroških in mladinskih zborov iz Podbočja, Leskovca, s Senovega, iz Kostanjevice in Krškega. Nastopili so zbori, ki delujejo na osnovnih šolah.

»Ne vem, kdaj bosta izšli«

Na izid čakata knjigi pesnice Jožice Vogrinc — Šest pesmi uglasbenih

PESJE PRI KRŠKEM — »Novih uspehov nisem v zadnjem času doživela, le pisala sem, veliko pisala,« pravi Jožica Vogrinc. Pripravila je dve novi pesniški zbirki, za otroke in za odrasle, pa še nobena ni natisnjena. »Moja druga zbirka za otroke, ki jo je ilustriral Marjan Manček, bi morala iziti že lani pri založbi Park in Ljubljani, pa se je zataknilo pri denarju, in zdaj ne vem, kako bo,« ugotavlja zgroženo. »Ker se z enakimi težavami ubadajo tudi druge založbe, imam zelo malo upanja, da bi v kratkem izšla moja zbirka za odrasle,« nadaljuje. »To mojo prvo zbirko za odrasle, Šepet globin, je uredila pesnica Neža Maurer. V njej je 40 pesmi, ki jih je ona izbrala. Kot rečeno, pa zbirka še vedno čaka založnika in ta trenutek še nič ne vem, kdo bo to.«

Vogrincova pripoveduje, da je bilo čisto drugače pred nekaj leti, ko je izdala svojo prvo zbirko pesmi za otroke. »Zbirka je bila prodana v nekaj mesecih,« se spominja. »Otroci so jo zelo lepo sprejeli. V šolski knjižnici je bilo 15 izvodov, ki so si jih podajali iz rok v roke. Verjetno tudi zaradi pesmi Ponorelo dvorišče, ki je zmagala na otroškem festivalu. Uglasbila jo je Stanka Macur. Res sem imela srečo pri uglasbitvah,« pripoveduje. »Kar šest pesmi iz te zbirke je napisanih pod notami. Štiri pesmi je uglasbil Janez Kuhar (za otroški zbor in klavir), po eno Bojan Adamič in Milan Ferlež (za Zlato srček), dve pa druga dva skladatelja.« I. Z.

SLIKAR VUKŠINIČ POVABLJEN V MUNCHEN

METLIKA — Vse bolj uveljavljajoči se metliški likovni umetnik Mladen Vukšinič (njegove stvaritve je moč kupiti v Ateljeju za umetnost in obrt v Metliki) je dobil povabilo za pripravo samostojne razstave v Munchnu. To se je zgodilo ob obisku dr. Matjaža Kmeclja v Beli krajini. Z nekdanjim slovenskim kulturnim ministrom je bil tudi Ervin Čirič, Črnomaljec, ki ima voljo in možnost pomagati v Benetkah študirajočemu Mladenu. »Vukšinič je talent, ki zasluži, da ga spoznajo tudi onkraj slovenskih meja,« je bil z besedami radodaren gospod Čirič, ko sta se z dr. Kmecljom razveselila podarjene podobe Treh far, dela Mladena Vukšiniča. T. G.

KONCERT GODBE IN BIG BANDA »VIDEM«

KRŠKO — V Kulturnem domu Krško bo v soboto, 13. junija, ob 20. uri glasbeni koncert. Nastopila bosta Pihalni orkester in Big band podjetja Videm ob 35-letnici delovanja. S koncertom bodo počastili tudi krajevni in občinski praznik Krškega.

Njegovi kritiki so obiskovalci

V Kroni razstavlja Neven Simičič Rimske portrete

NOVO MESTO — »Kako naj nekdo, ki ne zna slikati, prepričljivo govoriti o slikah in pove o njih tisto, kar resnično so? Ali da slike celo ocenjuje, vrednoti po kdove kakšnih merilih? Jaz takim ljudem, kritikom, ne verjamem in, preprosto, ne zaupam, zato o sebi in svojem delu vedno sam povem, kar se mi zdi potrebno povedati. Sicer pa mislim, da so najboljše in edino nepristranski kritiki obiskovalci, ki razstavljena dela sprejmejo ali pa ne, in to je vse,« je dejal slikar in kipar Neven Simičič minul četrtek zvečer v Zlatarni in galeriji Krona v Vrhovčevi ulici ob otvoritvi svoje prodajne razstave Rimske portrete. Rekel je še, da precej časa prebiva v tujini in da je zadovoljen, da se s razstavo lahko predstavijo Novomeščanom, o slikah pa samo to, da so ustvarjene v oljni tehniki in da so realistične.

V galeriji Krona je moč razstavljati okoli deset slik srednjega formata. Neven Simičič jih je postavil na ogled nekaj manj. Kot rečeno, portrete iz Rima, predvsem ženske podobe. Slike v posebnih okvirjih delujejo starinsko, a v zlahkemu pomenu. Čeprav po nastanku mlade, dajejo podoben vtis kot slike starih mojstrov, le da še nimajo patine. Razstavo, ki bo odprta še kakšna dva tedna, si je vsekakor vredno ogledati, tudi zaradi prostora, kjer gostuje.

Otvoritveni program je izvajala vokalno-instrumentalna skupina Copacabana, ki jo sestavljajo novomeške gimnazijke. Obiskovalci, ki so se v dokaj velikem številu odzvali povabilu Krone, so izvajanje sprejeli s prisrčnim aplavzom.

kultura in izobraževanje

Kolumb in odkritja

Razstava in kviz v Valvasorjevi knjižnici

KRŠKO — Valvasorjeva knjižnica v Krškem je ob 500-letnici odkrivanja Amerike pripravila razstavo »Kolumb in doba odkritij«. Hkrati pa o tej temi že poteka kviz v pionirskem oddelku Valvasorjeve knjižnice. Vabijo vse mlade, predvsem pa osnovnošolce od šestega do osmega razreda in dijake prvih dveh letnikov srednjih šol, da se udeležijo reševanja kviza in si tako priložijo eno od zanimivih nagrad. Prva nagrada je udeležba na republiški prireditvi, ki bo 17. septembra. Vsi udeleženci kviza, ki se bo končal 21. avgusta, bodo vključeni tudi v mednarodno žrebanje.

Občinsko žrebanje bo 1. septembra v Valvasorjevi knjižnici. Med drugim bo žreb razdelil med reševalce kviza dvajset zanimivih nagrad, za katere bo poskrbela oz. jih pridobila Valvasorjeva knjižnica.

14. literarno srečanje Neslovincev

Oktober v Novem mestu

NOVO MESTO — Novo mesto, ki je že organiziralo srečanje pesnikov in pisateljev, pripadnikov drugih narodov in narodnosti, stalno ali začasno bivajočih v Sloveniji, bo imelo takšno prireditve tudi letošnje jesen. Zveza kulturnih organizacij Slovenije, ki strokovno pripravlja zborovanja še ne uveljavljenih slovenskih in neslovenskih avtorjev, je določila, da bo novomeško srečanje neslovenskih literatov kot že 14. tovrstna prireditev oktobra, katerega dne in kje bo, pa bodo povedali Novomeščani. Srečanja se lahko udeležijo le avtorji, ki še niso izdali knjige, razen v samozaložbi, sodelujejo pa lahko s proznimi in dramskimi deli ter s pesmimi. Poseben pogoj je, da besedila niso napisana v slovenščini, marveč v avtorjevem materinem jeziku. Besedila (pod šifro) je treba poslati do 25. junija na naslov: Zveza kulturnih organizacij Slovenije, Štefanova 5, 61000 Ljubljana, s pripisom »za 14. srečanje literatov drugih narodov«. Vse pošiljke bo pregledala in prebrala strokovna žirija ter izbrala najboljša dela za predstavitev na literarnem večeru v Novem mestu in za objav v posebni publikaciji.

KONCERT MED KNJIGAMI

TREBNJE — Glasbena šola Trebnje je pripravila v ponedeljek, 8. junija, zvečer v Knjižnici Pavla Golie koncert kitaristke Katje Porovne, dijakinje 4. letnika Srednje glasbene in baletne šole v Ljubljani. Mlada kitaristka iz razreda prof. Tomaža Segule je izvajala dela J. S. Bacha, M. Giulianija, N. Coste, J. S. Sagerrosa, A. Strajnarja, H. Ville-Lobosa, F. Morena-Torrobja in drugih skladateljev.

INSTRUMENTALNI KONCERT — Minulo soboto zvečer je bil v galeriji Miklova hiše v Ribnici instrumentalni koncert tria Viribus unitis. Dokaj nevsakdanji trio, ki ga sestavljajo Tomaž Lorenz, Jerko Novak (kitaro) in Franc Žibert (harmonika), nastopa skupaj že od leta 1989 in ima za seboj vrsto uspešnih nastopov doma in v tujini. Vsi trije priznani slovenski glasbeni umetniki že vrsto let uspešno nastopajo tudi kot solisti. Na koncertu v Ribnici sta se s solističnim nastopom predstavila Jerko Novak in Franc Žibert, v duetu sta nastopila Tomaž Lorenz in Jerko Novak, vsi trije pa so zaigrali nekaj del Trejana in Ramovša, pisanih za violino, kitaro in harmoniko. (Foto: M. L.-S.)

Godbeniški zvoki pod Srobotnikom

Na jubilejnim 15. srečanju pihalnih orkestrów Dolenjske in Bele krajine minulo soboto v Straži nastopilo deset godb (od dvanajstih najavljenih)

STRAŽA — Ko je v soboto, 6. junija, v prvih popoldanskih urah že kazalo, da bo slabo vreme motilo 15. srečanje pihalnih orkestrów Dolenjske in Bele krajine, je ta letos jubilejna prireditev vendarle stekla tako, da so bili vsi zadovoljni: godbeniki, organizatorji in obiskovalci.

Nastopilo je deset pihalnih orkestrów, in to iz Kamanja (Hrvaška), Šentjerneja, Trebnjega, Metlike, Kočevja, Novega mesta, Črnomlja, Ribnice in Straže, ki so člani Zdrúženja pihalnih orkestrów Dolenjske in Bele krajine, ter iz Doberdoba kot gost. Žal sta sodelovanje odpovedala dobropoljski in logaški orkester, slednji kot gost, tako da jih je namesto najavljenih dvanajst sodelovalo le deset. Poslušalci so pozornost priložnosti vsim, še posebej pa godbenikom iz Trebnjega in iz domačega Novolesa, ki so se izkazali na nedavnem republiškem tekmovanju v tretji težavni stopnji in osvojili: prvi zlato, drugi pa srebrno odličje.

Ob srečanju je izšla jubilejna publikacija, kjer je pokrovitelj, predsednik novomeškega izvršnega sveta mag.

BELOKRANJCI NA REPUBLIŠKI OTROŠKI FOLKLORNI REVIJI

MENGEŠ — Minulo soboto je bilo v menškem kulturnem domu tradicionalno srečanje otroških folklornih skupin Slovenije. Med trinajstimi na območnih srečanjih izbranimi skupinami iz raznih krajev, predvsem iz osnovnih šol, sta nastopili tudi dve iz Bele krajine. Folklorna skupina, ki deluje na Črnomaljski osnovni šoli Mirana Jarca pod strokovnim vodstvom Milke Kocjan, se je predstavila s programom Pisanice likamo, tamburaška skupina KUD Božo Račič iz Adlešičev pa je pod vodstvom Silvestra Mihelčiča st. nastopila s spletom melodij pod naslovom Venček domačih.

JUTRI V NOVO MESTU MEDOBCINSKA REVIJA

NOVO MESTO — Jutri, v petek, 12. junija, ob 19.30 bo v tukajšnjem Domu kulture medobčinska revija odraslih pevskih zborov iz Dolenjske in Bele krajine. Revija, ki jo prireja Pevska zveza Dolenjske in Bele krajine, ima tradicionalen naslov Naša zemlja in je posvečena spomenu na skladatelja Marjana Kozino. Nastopili bodo zbori iz črnomaljske, grosupeljske, novomeške in trebanjske občine.

Boštjan Kovačič, med drugim zapisal, da »naše okolje ni prepoznavno samo po bogati zgodovinski in kulturni dediščini, po podjetnosti ter idilični in mikavni podobi ekološko čiste dežele prijaznih in priidnih ljudi«, ampak smo Dolenjci tudi veseli ljudje, kar pokaže mo z lepo pesmijo in glasbo.

Pomen teh vsakoletnih godbeniških

KIPARSKA RAZSTAVA PETRA VENETA

SEVNICA — V galeriji na sevniškem gradu bodo jutri, v petek, 12. junija, ob 20. uri odprli kiparsko razstavo Sevnicičana Petra Veneta. Akademski slikar Alojz Konec je o Venetovi »samoonofografiji v lesu« zapisal, da se kihar veskozi ukvarja s podobami v lesu. »Iskal jih je v najdnevnih koreninah, rogovilih, jih umetno ustvarjal v lipovem pluhu, in sedaj v drevesnih lupinah vrbe in topola. Premore izredno tankočutnost do samih naravnih materialov lesa, kamna in železa. Pozna jih, kot bi živel z njimi.« Sevniška Zveza kulturnih organizacij pripravlja priložnostni kulturni spored na grajskem dvorišču, na prvi poletni prireditvi pa bodo nastopili oktet Boštjanjski fantje, Silvester Mihelčič (elektronska harmonika) in Mojca Molan.

JUTRI KONCERT ANSAMBLA ŠUKAR

ČRNOMELJ — Jutri, v petek, 12. junija, bo ob 21. uri v prostorih Mladinskega kulturnega kluba Bele krajine v Črnomlju koncert tamburaškega ansambla Šukar. Mladinski kulturni klub pripravlja to prireditev v okviru letošnjega jurjevanja.

POHVALA ZA OŠ GRM

S srečanjem otroških gledaliških skupin 1. in 2. junija na Sladkem Vrhu se je končalo letošnje, po vrsti že 5. Linhartovo srečanje, manifestacije, ki je vključevala še srečanje mladih slovenskih gledaliških in srečanje lutkovnih skupin Slovenije. Srečanja otroških gledaliških skupin so se udeležili tudi učenci novomeške OŠ Grm. Delov kritič, ki si je ogledal (tudi) njihovo predstavo, je zapisal: »Svojevrstno izvedbo širokopoteznost so pokazali učenci OŠ Grm iz Novega mesta, ki so na odru kar s 130 akterji odigrali pretežno glasbeno in plesno priredbo Vernovega romana V osemdesetih dneh okoli sveta.«

Nagrada Kresnik bo podeljena na Muljavi

Za najboljši slovenski roman kandidira 31 del

MULJAVA — Nagrado Kresnik za najboljši slovenski roman bodo letos podelili na Muljavi, rojstnem kraju pisatelja Josipa Jurčiča. Dvodnevna prireditev bo predzadnji teden v juniju, in sicer v etnografskem parku Jurčičeve domačije. Na pobo Društva slovenskih pisateljev je prevzela skrb za ta dogodek grosupeljska občina.

Za nagrado Kresnik kandidira 31 del, ki so izšla v minulemu letu pri raznih založbah v Sloveniji in v zamejstvu ter v samozaložbi. Žirija, ki jo vodi pisatelj Peter Božič (v njej so še Aleš Berger, Matej Bogataj, Peter Kolšek, Tomo Virk, Franc Zadravec in Vlada Žabot), ne bo imela lahkega dela. Trenutno ozi izbor in je pričakovati, da bo za najboljši roman, vreden Kresnika, izbrala izmed pet do sedem del.

Ekologija ne pozna meja

Razstava likovnih del, prispelih na natečaj Zelenih Slovenije — Malo priznanj šlo na Dolenjsko

LJUBLJANA — V petek, 5. junija, so odprli v ljubljanski galeriji Ars razstavo likovnih del, ki so jih slovenski osnovnošolci poslali na likovni natečaj Ekologija ne pozna meja. Na natečaj, ki so ga razpisali Zeleni Slovenije, je prispelo 1824 del iz 139 osnovnih šol. Strokovna komisija (Ivo Mršnik, Duška Vlašič, Arinka Smode-Gregorič) je iz natečaja izločila prispevke iz 89 šol, priznanja pa podelila 125 učencem in 50 likovnim pedagogom.

Komisija je nagradila deset šol in njihove pedagoge za izjemno kvalitetno prispevkov, prav tako pa petnajst učencev za posebno prizadevnost. Med nagrajenci ni nobenega iz Dolenjske, Bele krajine in Posavja. Če pa so s tega območja dobitniki pri-

DESET ŠOLSKIH ZBOROV

NOVO MESTO — Na tradicionalni pomladanski medobčinski reviji otroških in mladinskih pevskih zborov Dolenjske in Bele krajine, ki je bila v petek, 5. junija, v novomeškem Domu kulture, se je predstavilo deset zborov, izbranih na občinskih prireditvah. Nastopilo je osem zborov, ki delujejo na osnovnih šolah, in to na vseh štirih novomeških, na obeh črnomaljskih pa na viniški in topliški šoli, ter otroški zbor novomeške in mlajši mladinski zbor trebanjske glasbene šole.

POTA IN STRA

VLOMOMA

dežurni poročajo

ZAŽGAL SENO - 51-letni R. M. iz Stopič je utemeljeno osumljen, da je 2. junija popoldne zažgal seno na zidanici na Potovem Vrhu. Na srečo je sosed ogenj še pravi čas opazil in ga pogasil, R. M. pa je moral v pripor.

VLOM V HIŠO - Neznani storilec je 2. junija v Malem Gabru vlomil v hišo Marije Kastelic in odnesel devize v skupni vrednosti 10.800 tolarjev.

POSEKAL VEČ SMREK - Aprila je nekdo v gozdu pri Dragatstvu posekal več smrek in jih odpeljal neznanu kam. Črnomaljsko GG je oškodovano za 27.380 tolarjev.

SEKAL NA ČRNO - Jože V. iz Zalovca je utemeljeno osumljen, da je meseca januarja v gozdu pri Zalovčah posekal hrast in ga razžagal, nato pa odpeljal domov. Lastnico iz Šmarjeških Toplic je oškodoval za 15 tisočakov.

UKRADEL KOLESI - V noči na 6. junij je neznani storilec z osebnega avta, ki ga je Anica Miklič iz Trebnjega pustila parkiranega v Gubčevi ulici, odvil in odnesel neznanu kam dvoje avtomobilskih koles in naredil za 12.000 tolarjev škodo.

OSUMLJEN TATVINE - 21-letni A. H. iz Poljan je utemeljeno osumljen, da je 10. aprila v Revozu zmagil amortizerja za katroc in tako oškodoval podjetje za 14 tisočakov.

IZGINILO GORSKO KOLO - Neznane je 6. junija izpred bifeja na Otočju ukradel gorsko kolo, last Alenke Liberšar iz Grmovelj. Vozilce je bilo vredno 30.000 tolarjev.

IZGINIL JUGO

GABRIJELE - V noči na 30. maj je s parkirišča v Gabrijelah izginil osebni avto jugo bele barve z registrsko oznako KK N-1 772, last Matjaža C. iz Pijavškega.

BOJAN BUDJA

USODE IZZA REŠETK

Le tole v popotnico pričujočemu feljtonu. Nedolgo tega sem napisal stavke: »Ko si zunaj, ljudi iz zaporniških zidov obojaš, ko si z njimi, jih pomiluješ.« Veliko jih tega drugega ni razumelo, njim in vsem drugim v premislek so vrstice, ki so jih pisale različne usode.

Lačni in utrujeni smo se po delu odpravili v Kora bar na pice. Prisluzeni denar smo si proti moji volji razdelili, sam ga nisem hotel. Navsezadnje nisem bil nikakršen zvodnik, dovolj mi je bilo že to, da sem imel deklet, s katerima me sem spal in se zabaval. Delili smo si eno sobo in eno posteljo v hotelu Union. Bilo je super. Toda kmalu se je zapletlo, znova sem imel opravka s policijo. Na zaporniški dopust sem odšel kot priznan vlomilec in tat, z njega sem se vrnil kot zvodnik. Tak vzdevek so mi dali policaji. Ali je bila vzrok nevoščljivost, ker so me zmeraj videvali v družbi lepih deklet, ne vem.

Večkrat smo bili na železniški postaji, dekleti sta tam imeli v garderobi spravljene kovčke z oblačili. Tam sta se tudi preoblačili. Večinoma sta imeli na sebi izzvalna mini krila. Policajem, ki so me poznali, to sicer ni šlo v nos, dražili pa so me, kako imam vsak dan ob sebi nove punce. Lepega dne sta se ob meni, Lindi in Samanti pojavila dva mlada policaja. Legitimirala sta nas. Ko sta videla avstrijska potna lista deklet, njuni postavi, sta mene nagnala in očitno hotela punc pridobiti zase. Jasno, da se nista dali pogovoriti, pač pa sta ošabna uniformiranc odsvolili in odšli proti meni, ki sem sedel nekaj deset metrov vstran na ograji »Partizana«.

Bil je zadnji dan mojega zaporni-

Nočni vlomilec znova na delu

Po seriji vlovov na Mirni si je neznan vlomilec tokrat izbral trgovine med Stražo in Dvorom - Raznovrsten plen

NOVO MESTO — V času, ko so kriminalisti in policisti novomeške UNZ iskali osebo, ki si je na območju Mirne pred dnevi privoščila kar štiri vlome v eni noči, iskala in pobirala pa zgolj denar, se je nekaj podobnega te dni pripetilo še na novomeškem območju.

Neznane se je tokrat spraval nad Mercatorjevo prodajalno. Usodna zanje je bila noč na 3. junij. Iz prečenske prodajalne Mercatorja Standarda je nepridiprav odnesel otroške in moške nogavice, spodnje perilo, majice, ženske nogavice, moške in ženske kratke hlače, v žep pa si zatlačil še 4.000 tolarjev gotovine. Pot je zatem nočnega vlomilca vodila naprej na Dvor, kjer se je ustavljal pred vrati Mercatorjeve Železnice. Tam se je založil z dražjo tehnično robo in aparati. Vzel je dva sesalca za prah, dva telefona, dva vrtna stroja, motorno žago, kompleta kombi garnitur in krožno žago. Brez dvoma lep plen, ki je zagotovo poplačal brezuspešen trud, vložev v poskus vloma v trgovino Mercatorja Standarda, poslovalnica Sotseka, kjer so bili trgovci prikrajšani le za nekaj novcev, ki so jih odšteli za popravilo vrat. Ne glede na to je moral biti

zmkavt zadovoljen z založenostjo Mercatorjevih trgovin, ob koncu svoje nočne turneje je sklenil pogledati še, kako je s tem v prodajalnah KZ Krka. Vlomil je v tisto v Straži, najbolj všeč od vseh izdelkov pa so mu bili najdeni tolarji. V dveh registrskih blagajnah jih je našel natančno 8.139.

Uslužbenci novomeške UNZ predložila so mu prošnjo, da se pomoč za prosijo tudi občane. Kdor bi o omenjenih dejavnih vedel karkoli dodatnega, morebiti opazil sumljive osebe ob naštetih trgovinah v navedenem času, naj to sporoči na UNZ Novo mesto, telefon 21—080,

ali na najbližjo policijsko postajo, telefon 92.

SKUŠAL GA JE UMORITI

LOKVE — 19-letni N. K. iz Lokve pri Črnomlju je utemeljeno osumljen, da je skušal 3. junija ob 18.15 s pištolo umoriti 25-letnega sosed C. S. Oba sta bila že dalj časa sprta, usodnega dne pa je prišlo do novega prepira in celo streljanja. C. S. je hotel vso zadevo prijavit policistom, zato se je nameraval z avtom zapeljati iz naselja, N. K. pa je vzel v roke pištolo in proti C. S. ustrelil. Krogla je prebila vrata in obstala v naslonjalu voznikovega sedeža, C. S. je rešilo le čudežno naključje. Za N. K. je preiskovalni sodnik odredil pripor.

Krvodajalci niso zatajili

5.400 krvodajalcev v novomeški občini darovalo 1.777 litrov krvi

NOVO MESTO — Ena glavnih nalog in skrbi novomeške občinske organizacije Rdečega križa je še naprej organizacija krvodajalstva. RK skrbi za uveljavljanje množičnega prostovoljnega krvodajalstva in za organizacijo odvzema krvi glede na potrebe skozi vse leto.

Načrtovali so, da bodo s krvodajalskimi akcijami, ki potekajo na transfuzijskem oddelku novomeške bolnišnice redno dvakrat na teden, v enem letu zbrali 1.500 litrov krvi, ki naj bi jo darovalo okrog 5 tisoč krvodajalcev. Plan je dosežen, saj je v letu dni 5.400 krvodajalcev darovalo 1.777 litrov krvi, za Transfuzijski zavod Ljubljana pa so od 168 krvodajalcev zbrali 65 litrov krvi.

V okviru počastitve 4. junija, dneva krvodajalcev, se bodo krvodajalci, ki so že večkrat darovali kri, zahvalili za njihovo humano početje s posebnimi priznanji po krajevnih organizacijah RK. Tisti, ki so kri dali 25-, 50- in 60-krat, bodo priznanja prejeli na občinski ravni RK. Na občinskem odboru RK poudarjajo, da velja zahvala tako krvodajalcem kot delovnim kolektivom, ki jim omogočajo in s prostimi dnevi nagrujejo to dajanje krvi, ki je rešila že prenekatere življenje.

Voznik zgorel v avtu

Letos najhujša prometna nesreča na dolenskih cestah — Stražan Roman Rozman zgorel v jugu, mrtva tudi sopotnica Janja Žugič

RAKA — S tragično prometno nezgodo, do katere je prišlo minulo soboto ob 4.50 na magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom blizu Rake, je »dolenjka« znova spomnila na svojo krvavo bero, ki jo je vztrajno pobirala vsa ta leta. Šele druge okoliščine, predvsem zmanjšanje prometa in meja, sta vsakodnevno morijo vsaj za nekaj časa ustavili. V soboto pa je znova počilo.

34-letni Franjo Grgečič iz okolice Samobora se je tisto jutro peljal z osebnim avtom Mercedes nemške registracije od Novega mesta proti Obrežju. Med vožnjo ga je premagala utrujenost, tako da je za hip zdremal in z vozilom zunaj naselja Smednik pri Raki zapeljal čez betonsko bankino na travnik, po njem peljal 21 metrov, nato pa se znova vrnil na cesto, po kateri je avtomobil bočno drsel vse dotlej, dokler ni vanj silovito treščil jugo 22-letnega

Romana Rozmana iz Straže. Slednji je sicer skušal trk preprečiti, zaviral je in se umikal, žal je bilo že prepozno. Trk je bil tako silovit, da se je Rozmanov avto vžgal in niti takojšnje posredovanje policijske patrolje, ki je bila v bližini, ni uspelo ublažiti tragičnih posledic. Policistoma navliče veliki požrtvovalnosti ni uspelo iz razbitin izvleči voznika Rozmana, ukleščena med volanom in sedežem, tako da je z avtomobilom zgorel. Hudo ranjena je bila tudi 18-letna Rozmanova sopotnica Janja Žugič iz okolice Krškega; prepeljali so jo v novomeško bolnišnico, vendar je tam v nedeljo zjutraj podlegla poškodbam. Prav tako hudo ranjena sta bila preostala sopotnika v jugu, 17-letne Sabina Krajc iz Uršnih sel in 24-letni Andrej Horvat iz okolice Straže; oba se zdravita v novomeški bolnišnici. Povzročitelj trka Franjo Grgečič jo je odnesel le z lažjimi ranami, ki mu jih zdravijo novomeški zdravniki.

PREHITRO JE ZAPELJAL V OVI-NEK — 7. junija ob 1.30 ponoči se je 24-letni Vladimir Božič iz Krškega peljal z osebnim avtomobilom Jugo po lokalni cesti iz Dolenjske Vrhpolja proti Šentjerneju. Med vožnjo je izven naselja Šmarja s preveliko hitrostjo zapeljal v ovinek. Avtomobil je zavoljo tega zaneslo na levo bankino, kjer je čelno trečil v betonsko ograjo mostu. Po trku je vozilo odbilo na

sredino mostu, kjer se je jugo prevrnil na streho. V nesreči sta bila hudo ranjena voznik in njegova 20-letna sopotnica Nataša Štartil iz Trebeže. Oba poškodovanca se zdravita v novomeški bolnišnici, materialne škode pa je za 250.000 tolarjev.

OSUMLJEN VLOMOV

NOVO MESTO — 22-letni V. B. iz Potočne vasi je neznanec, ki je minule tedne in mesece večkrat vlomil v gostinski lokal Giovanni v Šmihelu, odnašal pa pijačo in cigarete.

Z VRATU STRGAL VERIČKO

NOVO MESTO — 17-letni I. D. iz Novega mesta je utemeljeno osumljen, da je v soboto, 6. junija, napadel 15-letnega I. N. ter mu z vratu strgal zlato veričko s tremi obeski.

FOTO: M. MARKELJ

Z enim gramom petindvajsetkrat bližje smrti

Sodobnega življenja si brez avtomobila ne moremo predstavljati, avto je simbol svobode gibanja, premagovanja razdalj, a žal je pogosto tudi nenadni grob, še posebej, kadar se družijo z alkoholom.

Avtomobil je nedvomno eden od simbolov civilizacije. Bistveno je vplival na oblikovanje našega načina življenja, spodbuja raziskave, daje kruh stotisočim družinam po svetu, spreminja merila. Postal je nepogrešljiva sestavina sodobnega življenja. A koliko je človek kos tej svoji pridobitvi, je odvisno od marsičesa, med drugim tudi od tega, ali človek, ki sedi v avtomobilu, uživa alkohol. Podatki o tem so razveseljivi ali zaskrbljujoči. Slovenci so lahko veseli, da v danih okoliščinah pijanih voznikov ni še več. Toda lahko si postavijo tudi vprašanje, koliko ljudi umre na cesti zaradi posledic vožnje pod vplivom alkohola. Koliko je pohabljenih, da ne govorimo o tem, koliko je nesreč, ki se zgodijo v prometu zaradi alkohola in nimajo smrtnega izida ali ne povzročijo poškodb.

Alkohol štejejo strokovnjaki med devet temeljnih dejavnikov, ki vplivajo na vedenje oziroma na vožnjo voznika. Po nekaterih izračunih je kar v 8 odstotkih vseh prometnih nesreč v Sloveniji prvi vzrok alkohol. To niti ni čudno, saj policisti odkrijejo vsako leto približno 25 tisoč do 30 tisoč državljanov, ki vozijo pod vplivom alkohola. Ocenjujejo, da to pomeni kar četrtno vseh voznikov na slovenskih cestah.

Po nekaterih neuradnih ocenah iz republiškega sekretariata za notranje zadeve sodi Posavje med slovenska območja, kjer je alkohol dokaj pogost spremljevalec v cestnem prometu. To potrjuje tudi statistika prometne policije na UNZ v Krškem, če sodimo po informacijah Dušana Ficka, samostojnega inšpektorja v inšpektoratu policije na UNZ Krško. Od januarja do začetka junija letos je bil na območju UNZ Krško alkohol glavni vzrok 14 prometnih nezgod, kot so ugotovili. Število prometnih nezgod je bilo v tem času vsaj dvakrat tolikšno in precej verjetno je, da je k njim vsaj malenkost pamagal tudi alkohol. Voznikov, ki so zaužili alkohol in potem odšli na cesto, so namreč prometni policisti odkrili v Posavju samo v prvih treh mesecih letošnjega leta 236. Pri tem je potrebno vedeti, da je 84 udeležencev cestnega prometa t.i. alkotest odklonilo, sicer bi število "okajenih" voznikov šlo še malce navzgor.

Policisti so, kot velja tudi v njihovih krogih, dobesedno alergični na šoferje, ki vozijo pod vplivom alkohola. Množično prepričanje je, da so prometni policisti zaradi tega neobdobja številka ena. Policija meni o svojem odnosu do pijanih voznikov povsem drugače. "Prometna policija je najzanesljivejši varuh prometne varnosti na cesti. Naša prva naloga

je, da vas obvarujemo pred nevarnimi vozniki. Medsebojno razumevanje in zaupanje sta temelj

večje varnosti na naših cestah." Tako ravnanje policije pojasnjujejo v slovenskem notranjem ministru, saj so navedeno zapisali v posebno zloženko "Alkohol v prometu". Od 6. maja letos zloženko policisti delijo tudi voznikom v Posavju in največji optimisti si obetajo od tega velik vzgojni učinek. Policisti zloženko izročajo voznikom ob uradnih policijskih postopkih na cesti v notranjosti in na mejnih prehodih. Tolikšna skrb, ki jo je potrebno na različne načine posvetiti alkoholu in pijanim (voznikom) bržda kaže na usodno podobnost in povezanost: tako kot je avtomobil eden od simbolov civilizacije, se je kot eno od znamenj civilizacije obdržal tudi alkohol. Ali alkohol v povezavi z vozečem avtomobilom na cesti ne predstavlja zelo učinkovitega sodobnega sredstva za redčenje človeške vrste, svojevrstno orožje, ki na daljše obdobje pobije toliko ljudi, kot jih v sicer krajšem času umre pod puškinimi streli? Zoper puške so ljudje pripravljeni protestirati, kaj pa je z naklonjenostjo alkoholu?

Vse to je stvar premisleka, seveda če se zanj udeleženci cestnega prometa in drugi v danih okoliščinah odločijo. Koliko ljudi o tem razmišljajo, verjetno ne more pokazati nobena uradna analiza. Vsaj deloma lahko odgovorijo na to uradna opažanja prometne policije. In ta so, da je alkohol "prisoten pri vseh vrstah udeležencev v prometu, od pešcev, kolesarjev do voznikov avtobusov, velikokrat tudi pri mladoletnih voznikih motornih koles, koles z motorjem in kolesarjih". Alkohol v prometu (vsaj glede na pripadnost uživalcev vrsti vozil) torej ne pozna meja.

Ob taki "priljubljenosti" omenjene legalne droge in spričo učinkov, ki jih ima alkohol

kot dejavnik v ravnanju na cesti, ni čudno, da strokovnjaki toliko svarijo pred alkoholom v prometu. Nekateri podatki o učinkih alkohola so bolj ali manj znani, vendar spričo omenjenega morda ne bo odveč nekaj ponovljenih informacij, ki jih vozniki lahko najdejo tudi v omenjeni zloženci. Za lažjo primerjavo še zapišimo, da koncentracijo alkohola v telesu v 100 gramih alkohola v kilogramu krvi. V Sloveniji znaša največja dovoljena meja 0,5 grama alkohola v kilogramu krvi, kar ustreza staremu merjenju in poimenovanju "0,5 promila".

Človek, pri katerem bi preizkus pokazal količino 0,2 g/kg, ponoči manj zanesljivo oceni razdaljo med vozili, zato ima težave pri prebivanju in srečevanju. Pri koncentraciji 0,3 g/kg se ta sposobnost nekajkrat zmanjša in za 5-krat se poveča možnost, da voznik povzroči prometno nezgodo. Pri koncentraciji 0,5 grama alkohola v kilogramu krvi, kar je najvišja dopustna količina alkohola za nepoklicne voznike - za poklicne ni dovoljen med vožnjo nikakršen delež alkohola v krvi - je človek za krmilom že toliko omotičen, da se mu zdijo objekti veliko bolj oddaljeni, kot so v resnici. Posledica je lahko prevelika hitrost, s katero tak človek zapele v ovinek. Toliko pijan voznik pogosto prepozno spremeni smer, zato neredko zapele v ovinku s ceste. Pojavi se tako imenovana rdeča slepota, kar v praksi pomeni, da pijani človek izza krmila vse manj zaznava rdečo luč na semaforju, zavorne luči ipd. Ko je pri vozniku v kilogramu krvi cel gram alkohola, se opisane sposobnosti zmanjšajo še za nekajkrat. Verjetnost, da bo tako pijan voznik zabredel v prometno nezgodo na cesti, je kar 25-krat večja kot verjetnost, da se bo to zgodilo treznemu človeku.

Marsikoga bo morda znova vznemirila ugotovitev o "življenjski dobi" alkohola v krvi. Če ste imeli opolnoči v krvi 2 promila alkohola, boste zjutraj ob 7. uri na poti v službo imeli še vedno 1 promile. Še v dopoldanskem času bo alkohola v krvi nad dovoljeno mejo, zato obstaja nevarnost, da vam prometna policija odvzame voziško dovoljenje.

Kazni za odkrite pijane voznike so pre-nizke, kot ocenjuje Peter Šefman, načelnik oddelka za varnost prometa uprave policije pri ministru za notranje zadeve Republike Slovenije. Kaznovalni sistem mora biti tak, da se kazni plačajo, ne pa tak, da se ob inflaciji zneski toliko zmanjšajo, da se jih ne izplača izterjati. "Zato predlagamo v novem zakonu točkovni sistem kaznovanja in to, da se kazni povečuje, če je ne plačaš v določenem času. Videti je kruto, vendar mislim, da tak način ne pomeni poseganja v človekove pravice. Preden bo tako zastavljena zakonodaja sprejeta, menim, da bo deležna precej polemik v skupščini," pravi Peter Šefman.

Spremembe bi bile verjetno potrebne tudi na vrsti drugih področij. Morda bi trčile na odpor bencinskih servisov, ki voznikom poleg orodja in rezervnih delov ponujajo med osvežili pločevinke piva, ki izpraznjene pogosto pristanejo v travi, krompirju ali pšenici za cesto. Verjetno bi poskus spreminjanja stvari postal predmet polemik v različnih pogovorih o tem, ali Slovenci dražje plačujejo alkoholne ali brezalkoholne pijače. Kaj vse je še možno, ko gre za prevrednotenje našega odnosa do alkohola (v prometu)? Kako daleč smo od tega, da si bo po avtomobilu ceste podredil še alkohol?

MARTIN LUZAR

dijaški domovi

Ostajajo samo na pol zasedeni

Ne dovolj premišljeni mreži šol na Slovenskem se je prilagodila gradnja dijaških domov, ki pa so se zdaj znašli pred težavami; nekateri so že zaprti, drugi ostajajo le na pol zasedeni in iščejo različne poti za preživetje. Medtem pa vse več otrok ure in ure porabi za vožnjo v šolo, namesto da bi svojemu zdravju in učnemu uspehu v prid bivali v domu.

Še preden se konča eno šolsko leto, nekatere že skrbi, kako bo s prihajajočim. S tovrstnimi skrbmi se ne srečujejo le učenci, starši in šolniki, ampak tudi zaposleni v dijaških domovih. Njihov položaj je že nekaj let vprašljiv, saj so skoraj vsi slovenski dijaški domovi le polovično zasedeni. Še pred leti je v slovenskih domovih domovalo 13000 učencev, danes jih v njih biva približno 9000.

Zakaj takšen preobrat, ko pa vemo, da se je bilo potrebno še pred nekaj leti za prostor v domu "boriti"? Anton Skok, pedagoški svetovalec za dijaške domove pri republiškem Zavodu za šolstvo in šport pravi, da je takšno stanje povzročilo nesistematično načrtovanje mreže srednjih strokovnih šol in gimnazij, saj se v splošne gimnazije ponekod vpisuje več kot 25 odst. osmošolcev. Svoj delež je prispevala tudi študentska politika, ki bolj spodbuja vožnjo v šolo kot bivanje v domu, potem vse slabši materialni položaj staršev, ki svojih otrok ne zmorejo več šolati izven njihovega kraja bivanja, otroke pa v popoldanskem času porabijo tudi kot delovno silo. Število se je zmanjšalo tudi zaradi tega, ker učenci iz nekdanjih predelov Jugoslavije ne prihajajo več na šolanje v Slovenijo.

Polno zaseden le nekaj let

V vse manjši zasedenosti pa so se znašli tudi dolenski dijaški domovi. Novomeški dijaški dom, ki ima prostora za 480 učencev, ni niti polovično zaseden, trenutno biva v njem 200

dijakov. Odprt je bil leta 1978, vendar je bil polno zaseden le nekaj let. Tudi oni navajajo podobne vzroke za zmanjšano zanimanje za bivanje v domovih, kot jih navajajo na republiškem Zavodu za šolstvo in šport. Zaradi takšnega stanja si poskušajo denar zaslužiti s tem, da oddajajo nekaj učilnic osnovni šoli Milke Šobar-Nataše. Trenutno imajo v domu nastanjenih tudi okrog 150 bosanskih beguncev, v kuhinji pa kuhajo hrano tudi za srednješolce iz SŠTZU, osnovnošolce in za malčke v vrtcu. Čez poletje je dom na voljo mladinskemu turizmu. Sicer pa v novomeškemu dijaškemu domu ocenjujejo, da se vsak dan v novomeške srednje šole vozi okrog 1500 srednješolcev, med njimi je vsaj 400 takšnih, ki bi morali bivati v domu, saj zelo veliko časa porabijo na vožnji. Poudarjajo tudi, da je dom namenjen učencem, vendar če bodo zaradi preživetja prisiljeni v še kakšno dodatno dejavnost, bodo to storili, kajti zavedajo se, da ko bo dom enkrat zaprt, se ga ne bo dalo več kar tako odpreti.

Že nekaj let tudi krški dijaški dom ni več polno zaseden. V domu za 60 učencev jih trenutno biva le 20. Pred približno desetimi leti so v Krškem še imeli šolo za elektroniko, v katero so se učenci vpisovali iz skorajda vse Slovenije, potem so program prenesli v Novo mesto in dom je ostal na pol prazen. V Krškem upajo, da bo tega trdega boja za preživetje kmalu konec, saj jim obetajo, da bodo v Krškem v kratkem dobili šolo za

avtomehanike. Sicer pa so tako kot ostali domovi prisiljeni ukvarjati se še z nekaterimi dodatnimi dejavnostmi, da preživijo.

Brežiški dom zaprt

Medtem ko se krški dijaški dom še nekako otepa težav, pa so brežiškega zaprti lani novembra zaradi premajhnega števila učencev. V njem biva še 11 učencev, vendar nima več statusa dijaškega doma. Dom z 240 ležišči je ostal prazen, ker so srednje trgovsko šolo odprli tudi v Novem mestu. Sedaj se v njem ukvarjajo z oddajanjem prenočišč za delavce ter s turistično ponudbo; hkrati pa čakajo na sklep iz republike, kako naprej.

V Kočevju imajo v dijaškem domu prostora za 72 učencev, zaseden je le 64-odstotno. V domu pa menijo, da so jim nekaj učencev odvzelo poleg že prej omenjenih vzrokov tudi ugodnejše prometne zveze, ki v zadnjem času vodijo v obkolske vasi in v Sodražico pri Ribnici, kamor je začel voziti delavce ribniški Riko, ki spetoma pobira še srednješolce.

Tudi v edinem belokranjskem dijaškem domu v Črnomlju biva le 30 srednješolcev, tako da prostore oddajajo osnovni šoli, knjižnici, delavnicam pod posebnimi pogoji, pri njih pa biva tudi 25 duševno in telesno prizadetih otrok.

Izjema med domovi je sevniški dijaški dom, ki je ves čas polno zaseden, trenutno

biva v njem 59 deklet, ki obiskujejo sevniško srednje tekstilno šolo.

Po vsem tem je očitno, da so bil zgrajeni preveliki domovi, kaže se pa tudi vse slabše ekonomsko stanje staršev, saj otroke pošiljajo v šole, ki so v njihovem kraju, ali pa se otroci vozijo z vlakom ali avtobusom vsak dan v šolo in iz nje domov. Najbolj oddaljeni si s takšnimi naporimi vožnjami uničujejo zdravje, saj so utrujeni, malo spijo in imajo neurejeno prehrano. Mesečna karta ter sendvič in sok vsak dan verjetno ne stane dosti manj kot bivanje v domu.

Ker pa so časi takšni, kakršni so, so dijaški domovi že sedaj prisiljeni ukvarjati se z dodatnimi dejavnostmi. Anton Skok, republiški svetovalec za dijaške domove, pravi, da bodo v domovih morali izvesti tudi prekvalifikacije in dodatno izobraževanje delavcev, da bodo izboljšali ponudbo, postali bolj tržno naravnani, skratka, da bodo v nastalem položaju preživeli. Saj rešitev in denarja, ki bi prihajal od zgoraj, ni več. Domovi bodo pač morali na način preživetja poiskati sami, čeprav bi še naprej morali ostati predvsem dijaški domovi, saj jih nekateri učenci kljub vsemu potrebujejo. Upajmo, da bodo snovalci novega omrežja srednjih šol pri svojih bodočih odločitvah bolj premišljeni.

JOŽICA DORNJŽ

FOTO: M. MARKELJ

Sveži veter piha na stari Brezovici

Podjetni Polde Mihelič je iztrgal iz goščavja ostanke stare kočevske vasi Brezovica. Upa, da mu bo uspelo prnesti novo življenje in turistični utrip v ta odmaknjeni in lepi košček naše domovine.

Še pred enim letom je bila vzpetina na desni strani ceste od Črmošnjic proti Semiču vsa zaraščena in nepreohodna. Le izurjeno oko bi opazilo, da se je v tem z drevjem prerastlem griču med zapuščenim realsocialistično zadržno stavbo in ob ruševinah cerkve nekoč nahajalo idilično naselje Brezovica z več kot deset gospodarstvi. Večina avtomobilistov pa tako samo brzi mimo. Vendar pa so temelji tega naselja spet zagledali sončno luč in petdesetletno preklestvo, ki jih je vkovalo v zeleni okep, je prekinjeno.

"Ko sem požagal drevo, je še kar naprej stalo, tako na gosto je bilo drevje prepredeno s srobotjo," pripoveduje Polde Mihelič, zagnanec, ki se je s sekuro, motorno žago in krampom lotil zelene trdnjave. S pomočjo prijateljev je očistil ruševine, skuril bodičasto grmičevje in odstranil drevice. Tako je talna podoba naselja s hišami, hlevi, kaščami, vodnjaki in dozornimi potmi počasi razkrivala svojo podobo. V naselju je veljal nek naravni red. Slemenca poslopij so bila obrnjena v smeri vzhod-zahod, najbolj navznoter je bila stanovalska hiša, potem hlev, skednji in vodnjak, od vsake domačije pa je vodila pot na glavno cesto, ki se je vila zadaj ob poljih med Srednjo vasjo in Blatnikom, in ne ob vznožju hriba, tako kot danes.

Polde se je zagledal v ta kraj že pred več kot petimi leti. Je ljubitelj narave, med drugim tudi lovec, a bolj zato, da ga pota pripeljejo do najbolj skritih kotičkov in da ima priložnost opazovati življenje divjih živali, kar je dano le redkim. Ko je hodil okoli po teh krajih, je poleg naravnih lepote vedno znova odkrival, da je tukaj marsikje divjina le prekrla sledi nekdanje pokrajine. Če takrat je dozorela v njem misel, da bi se lotil kmečkemu turizmu in tako tudi drugim ponudil dostop do teh skrivnostnih krajev, jih popeljal po stezah, vklesanih v kamen pred mnogimi stoletji, zdaj zapuščenih, poznanih le številni divjadi. To je bil nekoč kočevski svet, ki ga je odnesel piščer svetovne vojne.

Tudi Brezovica je bila nekoč kočevska vas. Prebivalci so jo tako kot večino drugih zapustili enainštiridesetega leta. Potem so tukaj divjali Italijani, jeseni trinštiridesetega so jo Nemci v bombnem napadu domala zravnali z zemljo. Cerkev sv. Floriana je ostala pokonci. Strop ladje se je na neoskrbovani cerkvi, ki je po vojni pripadla topliški fari, sedaj pa sodi pod semiško, že zrušil, zvonove pa so Topličani odpeljali. Polde pa ni le sanjač na tihih gozdnih stezah, je tudi mož dejanj, zato je hotel svojo idejo čimprej uresničiti. Pa je kaj hitro naletel na ovire. Zemljišče v družbeni lasti - zadnja leta čedalje slabše oskrbovano, tako da ga vedno več požirajo gozdovi in grmičevje - je postalo takoj, ko se je nekdaj pričel zanimati zanj, silno dragoceno, vredno veliko več kot plodna zemlja na ravnini v bližini Dragatusa, ki jo je Polde ponujal v zameno. Trajalo je več let, da je nekaj zemlje lahko odkupil, še nekaj pa vzel v dolgoročni najem s prednostno pravico odkupa, in pričel čistiti teren. Ostanke vasi, ki so prihajali na dan izpod grmovja, so mu sproti porajali nove ideje. Medtem so postale tudi razmere, vsaj načelno podjetništvu bolj naklonjene, novi čas pa je odstranil tudi nekatere ovire, ostale po drugi svetovni vojni. Tako so sem brez strahu pričeli hoditi tudi nekdanji Kočevjarji, iščoč spomine na otroška leta.

Ideja o kmečkem turizmu je zato po Poldetovem mnenju dobila čisto realno osnovo, saj bi del rednih gostov gotovo lahko prišel iz vrst teh Kočevjarjev, katerim bi bilo treba ponuditi še kaj več kot samo nostalgijo po rojstnem kraju. Tem in drugim bi bili na voljo izleti na Gače, Kleč, na kopanje v Dolenjske Toplice, kraj je idealen tudi kot izhodišče za ribarjenje, predvsem pa za lovstvo in zlasti za fotolov, ki zadnje čase pridobiva čedalje več privrženecv. Seveda ljubiteljem sprehodov, pohodništva in narave nasploh tukaj nikoli ne bi zmanjkalo snovi za nova in nova odkritja. Eden od najbolj zanimivih izletov bi vsekakor bil tisti v slikoviti Stari Tabor, eno

najstarejših kočevskih naselij v tem koncu Dolenjske. Če ime samo pove, da je bila to včasih obrambna naselbina pred Turki. Naselje, kjer je sredi visokega drevja še danes moč videti ruševine, je bilo postavljeno med hudourniške kanjone visoko nad prepadnimi stenami. Le ena domačija je bila tam gori še živa do druge svetovne vojne, druge so opustele že prej. V nekaj deset minut oddaljeni idilični Brezovici si človek sploh ne more predstavljati strm in divjin, kakršne ga čakajo tukaj. Pokrajina je tukaj čisto drugačna, pravi gorski svet. V dolino spomladi, ko se na višje ležečih planotah topi sneg, pa tudi ob večjih nalivih čez ogromne skale bučijo hudourniške vode in se združujejo v Divjem potoku v dolini, ki teče naprej proti Starim Zagam. Kraj je lepa razgledna točka, primeren za piknik in za sanjarjenje visoko nad sotesko, na vedno svežem zraku. Sem, na skrivnostni zgodovinski kraj nedaleč od Brezovice, bo gotovo vodila ena od sprehajalnih poti, ki jih namerava uvesti Polde.

Na Kočevjarje kot svoje redne goste torej Polde čisto gotovo računa, seveda pa tudi na domače goste, ki vse premalo poznajo lepote domačih krajev. Ozira se tudi onkranj Atlantika, v Kanado, kamor je že poskusil navezati stike. Zaveda se namreč, da je treba pri vsaki naložbi, združiti kapital in ga oplemeniti. Za prvo etapo, izgradnjo penziona za kmečki turizem, bi se ga še nekako nabralo, za nadaljnje korake pa Polde misli, da bi pridobil domače in tuje partnerje, ki bi hoteli vlagati v te vrste turizem. Osnoval bi delniško družbo in se s tako zbranim kapitalom lotil nadaljnjih korakov. Kakšni bi to bili in kako hitri, bi odločalo seveda vodstvo družbe, že sedaj pa

Ko smo se sončnega junijskega popoldneva oglasili na delovišču v Brezovici, sta bila tam kar dva Poldeta močno zavzeta z delom. Če bo podjetje steklo, namerava namreč Molde Mihelič v svoje podjetje najprej vključiti svoje družinske člane. Polde mlajši, ki obiskuje gostinsko šolo, bo vsekakor med prvimi. Za sedaj je pridno vihtel koso na travniku ob zadružni stavbi. Sem je sedaj Polde napeljal elektriko, sicer pa ne ve, kaj bi s tem skrupalomalom, ki je bilo v povojnih letih zgrajeno na ruševinah nekdanje mogočne kočevske hiše. O nekdanji veličini pričajo skoraj meter debeli kletni zidovi. Bivališča so bila narejena za zadružne delavce, ki naj bi obdelovali zadružna posestva. Ideja se je žal izkazala za tako na hitro oblikovano in skup zmetano, kot je bila stavba, ki je bila zgrajena v ta namen. Kako je bila ureničevana, pa se lepo vidi v zaraslih njivah in travnikih. Polde pravi, da je njegova ideja boljša. Pomoč pri kmečkem turizmu na Brezovici si obeta tudi od žene, ki je po izobrazbi sicer gostinka, a je sedaj zaposlena drugje, ter od hčerke, ki obiskuje gimnazijo.

Ko smo prišli, je Polde takoj spustil iz rok kramp, s katerim je urejal razvaline, in nas popeljal na sprehod v slikovite divje stene Starega Tabora. Ni nam bilo žal truda. Upajmo, da je s Poldetom sveži veter, ki brez prestanka veje na tem prelazu med dolino Krke in Belo krajino, zares prinesel sem tudi duha novega časa.

TONE JAKŠE

usode

Pri treh sestrah

Antonija Alič, ki se je zapisala pomočnicam vernih duš in je leta 1936 kot sestra Benigna stopila v samostan v Versaillesu, je v zadnjem času pogosteje prihajala domov in k sorodnikom. Tokrat je k sestri Štefki Vrtačnik na domačijo v Borštu pri Zabukovju nad Sevnico prišla s tesnobo v srcu. Štefka je namreč novembra lani doletela kap in se je ob padcu še poškodovala. Sestra Benigna pa je bila vsaj nekoliko pomirjena, ker je vedela, da za Štefko lepo skrbi njuna, med tremi še živimi Aličevimi sestrami najstarejša, 82-letna Elizabeta (poročena Turšič). Elizabeta je med tremi sestrami najbolj zgovorna, neposredna in živahna, navkljub letom, ki jih podobno kot sestra Benigna izjemno uspešno "prikriva". Ko sem po koncu pogovora, iz katerega so se izluščile tri zgodbe, z avtom občital na razmočenem travniku v globeli pred domačijo Vrtačnikovih (Aličevih) v Borštu, se je gospa Elizabeta najbolj trudila, da bi jekleni konjiček le nekako prikrevsal na vaško pot. Elizabeta tudi s svojim načinom izražanja, govora daje vtis, da je odločna ženska in prava korenina.

"Bilo nas je 11 otrok. Oče je bil najprej tajnik občine Zabukovje, potem je delal v Sevnici. Mama je bila šivilja in dobra kuharica. Čeprav nas je bilo veliko, nismo bili pravzaprav nikoli lačni," se spominja Elizabeta. Že 27 let živi v Metliki, v stanovanju, ki sta ga s pokojnim možem Ivanom dobila prek Zveze borcev. Elizabeta je z možem, ki je bil močan obrtnik, 30 let živela v Splitu. Med 2. svetovno vojno sta oba pomagala v odporniškem gibanju Splita. Ante Jurjevič-Baja in Vice Krstulović, splitska organizatorja vstaje, sta po vojni pomagala, da sta prišla vsaj do lepe pokojnine. Spomenice nista dobila, ker so nevoščljivi sosedje na vse pretege črtili Elizabeto, tudi s psovko za tuje, češ da je "kurba furešta." Z možem sta veliko pretrepela, ko so ju po izdajstvu Italijani za 6 mesecev vrgli v temnico. Nekaj časa sta bila zaprta z Radetom Končarjem, ki so ga fašisti maja 1942 ustrelili. Turšiča so fašisti mučili, da bi kaj priznala, na koncu so Elizabeto le spustili, moža Ivana pa obsodili na 26 let težke ječe v Badia di Solmona v Italiji. Po kapitulaciji Italije so moža Nemci spravili v Dachau, iz tega taborišča smrti pa se je začuda vrnil živ. po zaslugi sestere Štefke, ki je Ivanu pošljala v internacijo pakete s hrano.

Elizabeta seveda ne more pozabiti najbolj trnovega življenjskega obdobja, ko so ji Italijani in "dobri" sosede izropali vse imetje. Ko se je vrnila iz zapore, se je le težka prebijala. Brez sestrskije ljubezni in pomoči bi bilo vse skupaj še toliko bolj neznosno.

"Ko sem imela 15 let, sem obljubila Mariji, da se ne bom nikdar poročila. To se je zgodilo med večernicami. V srcu sem čutila, da ravnam prav, toda o tem si nisem upala povedati nikomur, da se mi ne bi smejali, razen atu in mami," začne svojo življenjsko zgodbo sestra Benigna, ki smo jo pri Štefki Vrtačnik srečali nekaj dni pred njeno vrnitvijo v Pariz oz. v Versailles. "Po 10 letih priprav in dela v Versaillesu sem šla v Pariz za ekonomko naše hiše, za katero sem skrbela 46 let. Bila sem tudi šoferka vrhovne prednice. Tako sem zelo dobro spoznala francosko metropolo. Mesto s številnimi kulturno-zgodovinskimi spomeniki te očara in se navežeš nanj. Moram reči, da sestre veliko potujemo, saj imamo svoje hiše tudi na Japonskem, Kitajskem, v Kanadi, ZDA, Italiji, Belgiji in v številnih drugih državah. Leta 1939 smo nameravali kupiti hišo v Ljubljani, a je prišla vojna in ni bilo nič iz tega. Tako zdaj na ozemlju nekdanje Jugoslavije ni nobene naše hiše," pravi sestra Benigna.

Red pomočnic vernih duš, ki je bil ustanovljen pred 130 leti in ima zdaj po vsem svetu okrog 1400 redovnic, deluje v pomoč dušam v vich. Sestre delajo tudi v bolnišnicah. Čeprav je sestri Benigni Pariz prirasel k srcu, pa ni nikoli pozabila svoje domovine. "Ko sem leta 1959 prvič prišla domov, sem mislila v Sežani kar izstopiti, da bi poljubila našo zemljo," z nekoliko drhtečim glasom pove po tolikih letih od prvega snidenja z rodno grudo.

O tretji sestri Štefki (poročeni Vrtačnik) smo v našem časopisu že nekajkrat pisali. Spomnimo naj, da je med 2. svetovno vojno šest tednov v bunkerju ob bližnjem potoku skrivala dva ameriška pilota, tam pa so svoje zavetišče našli še številni naši aktivisti. "Kakor naši borci so tudi oni imeli mame," Štefka skromno razloži motiv, zakaj jim je pomagala.

Ob slovesu smo se spraševali, ali se bo morebiti le našel kdo, ki bo na jesen življenja skrbel za Štefko Vrtačnik približno tako, kot je ona z možem za ameriške pilote in naše borce v mnogo težjih časih. Štefka bi raje ostala v domačem okolju, toda čeprav so sorodniki iskali tudi take rešitve, se je kot najbolj stvarna ponujala tista, da bo Štefka boljše oskrbo imela v sevniskem domu upokojencev.

PAVEL PERC

naše korenine

Niso verjeli, da gre v Kanado

Onkranj Gorjancev, v metliškem koncu, še danes kroži med ljudmi anekdota, ki je nastala tam sredi svinčnih petdesetih let. No, petdeseta leta so bila po svoje čisto v redu, šal in zabave ljudem ni manjkalo, privednik svinčena so si pridobila pač zato, ker sodijo v tisti čas našega "socialističnega" razvoja, ko človeku ni bilo dovoljeno, da bi pokukal čez državni plot v sosednji kapitalizem, zaradi nevarnosti pač, da bi se ne nalezel kakih pohujšljivih idej ali spoznanj. Zato je bil ta plot dobro zastražen. Tisti, ki so jih na begu čezenj ujeli, pa so ponavadi sedeli nekaj časa na hladnem, da so jim misli na take podvige izpuhtele iz glave. In ker je prepovedan sad že po pravilu najslabši, je bilo fantov, ki so poskušali prebegniti čez državno mejo, vedno dovolj, miličniki pa so imeli za take eno oko še posebej odprto.

Toni Željko svoje želje po krajih onkraj plota niti ni dosti skrival. Vsenaokoli jo je trosil, da mu na koncu že nihče ni več verjel. Tako je bilo tudi takrat, ko je sklep dozorel. Zjutraj se je ves krmežljav vračal z neke ohceti na biciklu in s harmoniko na hrbtu, kajti bil je muzikant, povsod dobrodošel. In ko se je peljal mimo milice, ga je vprašal policaj: "Kam pa, kam, Toni?" Tone pa mu je odgovoril: "V Kanado jo bom mahnil. Ko bom prišel tja, vam bom pa pisal." Miličniku se je zdelo vse skupaj hudo smešno: "Kar tako z biciklom, kaj? Ha, ha! Pa dobro potuj!" Še tisti dan je Tone krenil od doma. Samo harmoniko je odložil in s kolegom sta naložila bicikle na vlak in se odpeljala proti Mariboru.

Tam sta se s kolesoma odpeljala opazovati mejo, potem pa sta jih spet z vlakom poslala domov, v kritju noči pa prečkala mejo.

"Slo je gladko in še sedaj mi je žal, da takrat harmonike nisem vzel s sabo," pravi Toni Željko, ki pa tudi v Kanadi ni ostal dolgo brez harmonike. Doma v Osarjovos DC jih ima sedaj kar sedem, štiri frajtonarice in tri klavirske. Žato dom kar odmeva od domačih viž. Njegov dom je namreč slovenski, saj je v Kanadi spoznal Marijo, Semičanko, prej Okrajkovo po domače, s Starihovega Vrha. Imata hčerko in sina. Hčerka dobro piše in govori slovensko, poročila se je že v Toni in Marija imata že tri vnuke. Sin še študira. Sloveščino dobro razume, a ima z govorjenjem že malo težav. Bo moral pač priti v Slovenijo, da se mu bo spet odprlo.

"V našem kraju je bilo včasih več kot dvajset slovenskih družin, a jih je nekaj pomrlo, nekaj pa se jih je izselilo. V ansamblu, v katerem igramo za kratek čas in zabavo, sta tako dva Kanadčana in en Portugalec. A uvodna melodija pri vsakem nastopu je vedno slovenska polka ali valček. Sicer pa se z ženo

FOTO: T. JAKŠE

često zapeljeva v Kelowno, ki je kakih 150 kilometrov stran. To za kanadske razmere ni dosti. Tam je več Slovencev. Imajo tudi društvo. Med slovensko osamosvojitvijo smo se zlasti pogosto videvali. Zbirali smo pomoč za Slovenijo, trepetali za njeno usodo, apelirali na kanadske politike, naj jo priznajo, in zelo smo bili ponosni in veseli, da je sedaj svobodna in priznana država. Slovence pozdravljamo in z zaupanjem gledamo v bodočnost Slovenije, saj smo prepričani, da bo lepa in bogata. Vse možnosti so za to," pravi Toni. Konec maja sta z ženo obiskala domovino in se prepričala o njenih lepotah. Brat Stanok s Suhorja ju je vozil naokrog.

"Videl sem toliko lepih stvari in kar nisem mogel verjeti, da je Slovenija res tako lepa. Še lepša, kot sem si predstavljal. Za več ur gledanja sem posnel teh lepot in pokazal jih bom prijateljem in znancom onkranj. Kot turistična dežela ima Slovenija še lepo prihodnost," je navdušen in optimistično razpoložen Toni, ki ugotavlja, da so celo ljudje v demokratični Sloveniji nekam drugačni, kot so bili ob njegovem prvem obisku leta 1966. Bolj odprti in sproščeni se mu zdijo.

Dežela Okanagan na zahodu Kanade, ob pacifiški obali in blizu ameriške meje, je zelo podobna Beli krajini. Podnebje je milo, dovolj je vode in celo trta uspeva, tako da Toni, ki je sedaj upokojen, prideluje vino za lastne potrebe kar doma. Vse to mu pomaga premagovati hrepenenje po rodni grudi. Je pa tudi strasten lovec in zbiralec pušk. Kar deset jih ima na svojem domu. Rad ima naravo in nešteto lovskih trofejev, je že tako nabral v kanadski divjini: srnce, najrazličnejše race, kalifornijske divje koze, orjaške lose. Neslišno čaka, da žival pride v primerno bližino in se postavi v pravo pozo, pritisne na sprožilec in - klik. Pa jo ima. V fotoalbumu namreč. Kajti Toni ima rad živali in jih noče ubijati. Pravi, da je fotolov eden od najbolj zanimivih in napetih konjičkov, kar jih pozna. Meni tudi, da bi se ta šport dobro obnesel tudi pri nas, če bi znali naše bogastvo tujcem prav predstaviti.

TONE JAKŠE

NAGRADA V STRAŽO IN NOVO GORO

Žreb je izmed reševalcev 21. nagradne križanke izbral **BLANKO RONČELJ** iz Straže in **JOŽETA JANCA** iz Nove Gore. Rončeljevi je pripadla denarna nagrada 1.000 tolarjev, Janč pa bo prejel knjižno nagrado. Nagrancenema čestitamo. Dobitniku denarne nagrade prosimo, naj nam čimprej sporoči svojo enotno matično številko (EMSO) in številko ali tekočega računa ali žiro računa ali hranilne knjižice, da ji bomo nagrado lahko kar najhitreje nakazali.

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 22. junija na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s prispisom **KRIŽANKA 23!**

REŠITEV 21. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 21. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: **EPOS, COOK, NOTARSTVO, ORADA, ALT, SLOVENIJA, V OZN, NEŽA, AGNI, POKER, SPOJ, OKTAV, VA, ROBAVS, OTAVA, AKA, STOP, TANK, KOLPA, PODOLJE, ALAND, STARTER.**

prgišče misli

Bistveno je, da je človek srečen in ne samo sit. Civilizacija pa ga onesrečuje.

M. APIH

Če neznanje pojmuje kot vrednoto in če je ta praksa razširjena, se soočamo z resno družbeno krizo.

E. ČIMIČ

Bolečina vsakega človeka zasluži spoštovanje; priklonimo se pred njo.

T. KERMAUNER

Treba je biti tudi sam. Dovolj močan, da sam samcat obstaja in nesreči kljubuje.

A. ISAKOVIČ

nagradna križanka 23

TONA	ZANOS	NARAVA	NEKANJ RODOV V ITALIJI	VRSTA ZACIMBE	AVTOR: JOŽE UDIR	OKKER TOM	ANGL TRGOVINA	M. IME (EGIDIJ)	ANGL. PLOŠČIN. SKA MERA
					MARIBOR. OPERNA PEVKA				
					POPLAVA				
STROKOVNIŠKA ZA KATOPTRIČKO									
STOJALO						SVETLO ANGL. PIVO			
						PREDSTOJNIK SAMOSTANA			
ETUI					OSELENIK ZAPENJAČA				DOLENJSKI LIST
SISTEM BARVNE TV									DOLENJSKI LIST
									DOLENJSKI LIST
OKR. ZA RADUJ (POLMER)	MREŽASTA TKANINA				VISOKONIVOJSKI PROGRAM. JEZIK		METODA	PEVKA KOHONT	OBRSKI VLADAR
	TEŽKA KOVINA				UJEC				
				SLABOTNEZ					
OBREŽJE				MESTO V PIEMONTE (ITALIJA)					
RIMSKI VARUH DOMAČEGA OGNJIŠČA		ŽENSKI GLAS		ST. EGIP. BOG SONCA			NADAV	ČEŠKA PRITRILNICA	
GLAVNO MESTO GANE				MLADIČ GOZDNE ŽIVALJ PLUS					
MLAJŠA KAMENA DOBA							ŽENSKO IME		
DRSTNA RIBA							BIBLIJSKA OSEBA (IPSACIJA)		

Hlače

Hlače so zelo praktičen kos garderobe, zato se ne gre čuditi, da jih imajo ženske tako rade in da so zmeraj v modi. Spreminjata se le njihova oblika in dolžina. Letos je moda zelo širokogrudna. Hlače so dolge, sedemdesinske, bermuda in kratke, ozke, do legic, pa tudi širše, posebno spodaj. Prikupne so kratke hlače z zavihki, seveda za mlajši svet in lepe noge, na modni sceni pa ostajajo tudi bermuda hlače. Tudi sedemdesinske hlače ne bodo delovale prav nič nemodno, enako robovi na klasičnih dolgih hlačah. Modni so zavihki na hlačah vseh dolžin, prav tako pa so hlače lahko brez njih. Hlače so lahko enobarvne, lahko pa poljubno izbirate črte, pike, cvetne desene, droben vichi karo itd.

Korenje v omaki

Mnogi ljudje, ki imajo lažje, dolgotrajne ali občasne težave z želodcem ali črevesjem, ne potrebuje prave dietne prehrane. Takim bolnikom zdravniki priporočijo t.i. "varovalno prehrano". Opustijo le težko prebavljive jedi, zelo masne, močno slane in začinjene jedi. Recepti, ki bodo objavljeni v tem mesecu pa bodo prišli prav tudi tistim, ki dajo nekaj na zdravo prehrano. K pustemu kosu pečenega piščanca se bo prilježlo korenje v omaki. 200 g očiščenega korenja narežemo na kocke ali lističe, ga na maslu dušimo in osolimo. Ko je korenje mehko, ga pretlačimo, zgostimo s škrobom (Gustinom), dodamo sesekljani peteršilj in limonin sok. Za boljši okus pa tudi žličko kisle smetane.

Kuhinjska deska

Neprijeten vonj po različnih živilih, kot so čebula, česen, ribe in še nekatera, ki imajo močan vonj, se rad zažre v lesene kuhinjske deske za rezanje hrane. Vseh teh neprijetnih vonjev se lahko hitro in učinkovito znebimo, če vložimo desko potresemo s soljo in pustimo stati kakšno uro. Potem desko dobro zdrgnemo, speremo z vročo vodo, nato splahnemo z mrzlo vodo ter osušimo na zraku. Zgodi pa se tudi, da se nam lesena kuhinjska deska za rezanje upogne. Najlažje jo zravnamo tako, da jo za nekaj časa namočimo v vodo. Nato pa jo položimo na ravno ploskev tako, da ima deska vzboljno navzgor, in jo obtežimo.

Voda je zelo važna

Topli dnevi so zunaj in v takem vremenu je zelo pomembno, s kakšno vodo zalivamo na našem zelenjavnem vrtu. Voda, točna naravnost iz vodovodnih pip, je pravi strup za papriko, jajčevce, paradiznik in podobne rastline, ki potrebujejo obilo toplote. Zalivanje z mrzlo vodo take rastline lahko tako "pretereše", da občutno zastanejo v rasti in se zlepa ne opomorejo. S kakšno vodo torej zalivamo? Če je le moč zalivamo torej s postano vodo. V ta namen si uredimo ob vrtu kakšno večjo posodo za vodo, v katero natočimo vodo in iz nje potem, ko se je ogrela na dnevno temperaturo, zajemamo z vrtno škropilnico. Najbolje je zalivati ob jutrih.

Kam na dopust?

Za avtomobiliste se v Sloveniji v zadnjih nekaj letih sicer ni dosti spremenilo, nekaj novih kilometrov cest in mostov smo pa le dobili. Zato pa so nastopile pomebne spremembe na političnem zemljevidu in nova, posodobljena avto-karta pred letošnjim odhodom na dopust nikakor ne bo odveč. Pravkar je prišla na trg aktualizirana avto-karta Avto-moto zvezne Slovenije v merilu 1:370.000, ki ima vidno označene tudi slovenske državne meje z vsemi meddržavnimi in mednarodnimi mejnimi prehodi na njej. Slovenija pa je kot samostojen subjekt zavzela tudi svoj prostor v Evropi. Na to opozarja med drugim novost nove avto-karte: razdaljnik večjih slovenskih mest do večjih mest v srednji Evropi.

MiM

zanimivosti iz sveta

Na svetu je preveč ljudi

Prenaseljenost sveta je zelo velik problem, s katerim se strokovnjaki ubadajo že lep čas, a zanj ne najdejo prave rešitve. Hitro večanje svetovnega prebivalstva močno bremeni okolje, Zemlja preprosto ne more preživeti toliko ljudi.

Na nevarnost prenaseljenosti Zemlje je opozoril biolog Paul Ehrlich z univerze Stanford že davnega leta 1968, ko je izdal knjigo *Populacijska bomba*. Kritiki njegovega dela so takrat menili, da mož gleda preveč črno v prihodnost, ko je opozarjal na nevarnosti rastočega človeštva (enako radi pravijo tudi sedaj), izkazalo pa se je, da je imel Ehrlich prav. Pred skoraj četrt stoletja, ko je knjiga izšla, je na svetu živel 3,5 milijarde ljudi, zdaj jih živi 5,5. Vsakoletni prirastek človeštva je pred četrt stoletja znašal 70 milijonov, zdaj 93 milijonov. Podatki, ki jih zbirajo Združeni narodi, kažejo, da bo v zdaj tekočih devetdesetih letih letni prirastek še višji - dosegel bo rekordnih 100 milijonov ljudi. Čez dobrih petdeset let se bo torej svetovno prebivalstvo podvojilo. Zemlja pa takšne obremenitve ne bo zmogla, to je gotovo.

Ko je bila Bomba napisana, je prevladovalo mišljenje, da bo znanstveni razvoj omogočil pridelavo zadostnih količin hrane in vseh življenjskih potrebščin za 5 do 10 milijard ljudi. Zdaj je jasno, da to ni mogoče. Znanost je sicer dosegla lepe uspehe, a lačnih ust in revežev je v svetu več, kot jih je bilo kdaj koli. Velika večina novega človeštva se je uvrstila med revne, ki jih je že okoli 4,2 milijarde. Res pa je, da bogati, ki jih je bistveno manj, neprimerno bolj obremenjuje okolje kot revni, zato število prebivalstva ne pove vse resnice. Če gledamo na človeštvo kot celoto in vpliv na okolje merimo glede na glavo prebivalca, potem so ZDA največji ekološki problem sveta. Razmeroma majhen del človeštva ima izredno visoko porabo, neučinkovito izrablja tehnologije in močno obremenjuje okolje. Za ozdravljenje Zemlje bi torej morali bogati narediti največ, kar pa ne pomeni, da se revni del človeštva lahko prepušča nenadzorovani rasti prebivalstva.

Ehrlich je v razgovoru, ki ga je pred kratkim imel za ameriško revijo Newsweek, dejal, da bi morali zaustaviti naraščanje prebivalstva, pri tem pa meni, da bi največ dosegli z izobraževanjem in osvoboditvijo žensk. Ogromno je dokazov, da se z okrepitvijo

položaja žensk zniža stopnja rodnosti. Lep primer je Kostarika; država ne meče denarja za vojsko, ampak ga nalaga v izobrazbo in zdravstvo. Rodnost se je znižala od 7 na 3 otroke na žensko.

"Lahko bomo srečni, če se bo rast prebivalstva zaustavila pri 8 do 10 milijardah. A če to želimo doseči, potem bi morali doseči znižanje rasti v vseh deželah do leta 2020. To pa bo zelo težko. Indija ima zdaj 860 milijonov ljudi; če bi ji uspelo znižati število povprečne družine na 4 člane, potem bo imela do konca leta 2030 kljub temu 2 milijardi prebivalstva, torej toliko, kot je bilo vsega človeštva v začetku tega stoletja," opozarja Ehrlich. Človeštvo sicer ne bo naraščalo kar naprej. Vprašanje pa je, ali bo rast zaustavljena s posegi po človekovi volji ali pa bo red naredila narava z lakoto, boleznimi in drugimi nadlogami. Ni mogoče imeti neskočno veliko ljudi na omejenem planetu.

Kako rešiti gozdove

Med ekološkimi smrtnimi grehi, ki jih človek počne na utrujenem in izmučenem planetu Zemlja, je gotovo eden najhujših uničevanje deževnih tropskih gozdov oziroma gozdov sploh. "To je ena največjih tragedij v zgodovini človeštva," je pred časom zaprepaden izjavil za javnost senator Al Gore, ko si je z delegacijo ameriških kongresnikov ogledal izsekana in izkrčena območja v amazonskem bazenu. Enako hitro kot v Srednji in Južni Ameriki padajo tropski gozdovi tudi v Aziji in Afriki. Ogromne površine, nekdanj gozdovi, so zdaj gole, erozija pa plodno zemljo spreminja v puščo. Gozdovi izginjajo, ker razviti svet iz njih dobiva surovine za industrijo, izginjajo, ker jih revno domače prebivalstvo požiga in krči za njive in pašnike. Tragično je, da si s tem, ko si tako režejo vsakdanji kruh, v bistvu pripravljajo še hujšo revščino, saj nepremišljeno uničujejo gozdno bogastvo, ki bi jim lahko dajalo stalen kos kruha. Izkrčena gozdna zemlja je uporabna le malo časa, hitro je znova na vrsti deviški gozd. Krog se prehitro obrača, žage in ognjeni zublji so stalno na delu.

V zadnjih tridesetih letih so v Srednji Ameriki izkrčili več kot dve tretjini tropskega deževnega gozda, da bi na nekdanj gozdnih tleh pripravili pašnike in redili živino. Podatki govore, da se je prireja mesa sicer za trikrat povečala, vendar je bil davek za to prehud. Po krčenju je za vzrejo ene glave živine potreben hektar zemlje, po petih do desetih letih paše pa že sedemkrat toliko, kar seveda močno

dviga proizvodne stroške. In če k temu prštejemo še dejstvo, da so potrebna štiri leta, predno je pitavec zrel za zakol, medtem ko v razvitih kmetijskih državah traja doba pitavanja le leto dni, je povsem jasno, da je živinoreja na farmah, nastalih na tleh nekdanjega tropskega deževnega gozda, gospodarsko zares zelo vprašljiva. Uničenega tropskega gozda pa ni mogoče več znova zasaditi.

Zanimiva je zato rešitev, ki jo ta čas ponujata ameriška strokovnjaka. Michael Ballick, vodja Inštituta za gospodarsko biologijo pri newyorškem Botaničnem vrtu, in Robert Mendelsohn, univerzitetni profesor gozdarstva, sta po petih letih študija in dela na terenu ugotovila, da je mogoče dobro zaslužiti z gojenjem nekaterih rastlin, iz katerih pridobivajo zeliščna zdravila in ki lepo uspevajo na območju deževnega gozda. Gojenje zdravnih zelišč se bolj splača kot tradicionalno kmetovanje. Izračunala sta, da po starem načinu kmetovanja hektar zemlje prinese 339 dolarjev prihodka, medtem ko gojenje zdravnih rastlin prinese desetkrat več. Pridelovanje zdravnih rastlin je hkrati tudi primernejše, saj zemlje ne izčrpa tako hitro kot druge poljščine, s tem pa je potreba po novih in novih krčenjih in požiganjih precej manjša. Če bi se v območjih tropskih gozdov odločili za predlagano kmetovanje, bi imeli kar trojno korist: uničenih bi bilo manj gozdov, dohodek bi bil večji in še zdravstveno varstvo prebivalstva bi se lahko izboljšalo, saj jim ne bi bilo treba uvažati toliko zdravil.

Največjo korist pa bi imel ves svet, ki mu, če bo ostal brez velikih zelenih površin, grozijo velike nadloge.

Toplotni sodni dan

Strokovnjaki so pred kratkim javnost seznanili s najnovejšimi odkritji, do katerih so prišli s pomočjo satelitskih posnetkov svetovnih morij. Na osnovi satelitskih meritev je nastala pregledna karta, s katere je razvidno, da se je toplotni "sodni dan" najbrž že začel. Strokovnjake je predvsem presenetilo in zaskrbelo veliko območje nad Avstralijo, na katerem so najtopleše vode, in sicer imajo temperaturo 30 stopinj Celzija. To so neobičajno visoke temperature.

Kaj pomenijo? Strokovnjaki so prepričani, da je to prvi dokaz, da se je nevarno pregrevanje Zemlje že začelo, da se torej uredniške črte napovedi, ki pravijo, da se bodo zaradi človekovega vpliva na okolje ozračje in svetovna morja ogrela. Posledice so lahko zelo hude, od katastrofalnih poplav, strahotnih suš do svetovne lakote.

zdravje

Vaje za hrbtnico

K vsakodnevni nadlogam, ki vse pogosteje pestijo sodobnega človeka, lahko prštejemo tudi težave s hrbtnico. Statistični podatki govore, da se več kot dve tretjini ljudi v razvitem svetu vsaj enkrat v življenju sreča z nadležnimi bolečinami v hrbtnici, kar je posledica sedečega načina življenja, prisiljene držbe telesa, stereotipnih delovnih opravil ipd. Nadloga seveda prizadene posameznika, posredno pa tudi družbo, saj je zaradi bolečin v hrbtnici precej izostankov od dela, stroški zdravljenja pa nikakor niso majhni. Za boljše zdravstveno počutje in stanje v tem pogledu lahko veliko naredimo sami, najprej sploh tako, da se težavam s hrbtnico kolikor je mogoče ognemo, če pa nas že doletijo, si stanje lahko izboljšamo s prizadeto vadbo in upoštevanjem nekaterih nasvetov. O vsem tem govori priročnik, ki je pred kratkim izšel pri celjski založbi Mavrica.

Priročnik **VAJE ZA ZDRAVO IN OBOLELO HRBTENICO** so pripravili trije avtorji: višja fizioterapevtka Kristina Čater, specialist ortoped in fizioter dr. Aleš Demšar in specialist ortoped dr. Vilibald Vengust. Največji del knjžice zavzemajo nazorni ilustrirani prikazi vaj za obolelo, zdravo in zazdravljeno hrbtnico ter opozorila na najpogostejše napake, ki jih delamo pri delu ali domačih opravilih. Spremljajoče besedilo bralca seznanja z osnovnimi dejstvi, pomembnimi za razumevanje težav s hrbtnico, z napotki, kaj lahko vsakdo naredi sam za odpravljanje teh težav, ter z opozorili, na kaj je treba še posebej paziti pri obremenjevanju hrbtnice, naj gre za delo ali ukvarjanje s športom.

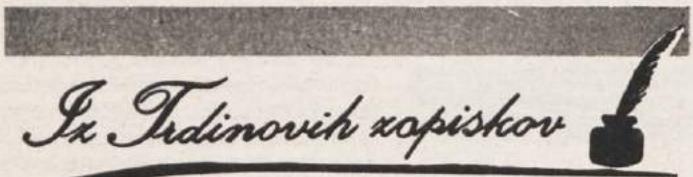
Knjiga je naprodaj v vseh knjigarnah, kdor pa knjigarne nima v bližini doma, lahko priročnik naroči po povzetju na tel. 063-27-734. Cena je 420 tolarjev.

Barthom ali kot pripomoček za razumevanje nekaterih aktualnih vprašanj.
M. MARKELJ

UKRADENA PUNČKA - Tradicionalna materialna kultura ustvarjena za otroke, ali tista, ki jo ustvarjajo otroci sami, hitro izgineva v danšnji potrošniški družbi. V preteklosti je oče sam izdelal zibelko, stolček in hojico za svojega otroka, mati je šivala in vezla otroška oblačila in v vsakega od teg premetov vdahnila del sebe in svoje ljubezni do otroka. Preprosta, iz lesa izrezljana punčka, ena redkih starih igračk, ki jih hrani Posavski muzej Brežice, je bila 28. maja letos ukradena iz muzeja. Poldrug peden dolga, lesena, topla, ovita v čipkasto krpico, je bila nevrdena denarja, vendar nadvse prikupna materialna priča o preprosti otroški igri. Zato je takšna tatvina zlo in hudo boli. (Pripravila: Ivana Počkar, kustodinja za etnologijo v Posavskem muzeju Brežice)

Tatinski duh - Kar se da odrgati, odbiti in ukrasti, se gotovo ukrade, n. pr. deske iz ograj in klopi, deske in drugi pokrovi nad kletnimi okni, kljuko, ključ, kokoši, mačke, psi, žganje z oken, lonci s cveticami, vino, če se da priti v klet, vreče in drugo, kar leži v veži. Tudi vplomi nočni niso nenavadni. Tatovi so cigani, sebenice, rokokodski dečki in pomagali, dekle etc. Zlasti med deklarjami je mnogo nepoštenih, nahujskajo jih na krajež babe, ki blago skrivajo in prodajajo proti deležu. Tudi natakarije kraježo gospodarjem vino, goste pa varajo v računih. Tudi poredni sinčki kaj pogostoma zmikajo staršem denar ali pridajajo skrivaj žito in kar se da. Lenoba, dobroživstvo in strast do kartanja spadajo med glavne vzroke tatinstva.

Značaj iz prepričanja - Sredna mera moralnosti je na Dolenjskem pod gorenjsko. Ali za višjo bi se dobilo tod morda več zglede, ker je odreja bolj samostalna, prosta, prizanesljiva, blaga. Značaj razvija se tedaj bolj iz prepričanja, nego iz straha in gorenjske discipline. Nahajajo se deklice, katerih sestre so vse blodnice, odličnega obnašanja, da jih nobena skušnjava ne bi premagala. V zapravljeni hiši dobi se pogostoma kak zgedno varčen in gospodaren ud. Tudi zgedov prave krščanske bogoljubnosti se ne manjka.

Na desnem bregu Nila mesto živih, sijajne Vzhodne Tebe s stoterimi vrati in z dvema najpomembnejšima in največjima templjema v deželi, mesto, v katerem je vsako leto en mesec trajalo opetsko slavlje in praznovanje. Na levem bregu Nila, na robu mrtve puščave pa so stale Zahodne Tebe, ogromna nekropola skritih kraljevskih grobov, velikih posmrtnih templjev ter bivališč delavcev, ki so svojo svobodo, znanje in umetnost podredili slavi bogov in faraonov.

Sijajne Vzhodne Tebe, najpomembnejše versko središče in dolga stoletja tudi prestolnica starega Egipta, so bile po propadu kraljestva prepuščene zobi časa in pozabi. Veličastno mesto, v katerem so potekala spektakularna opetska praznovanja, je prekril droban rumenkast pesek. Luksor, živahno islamsko mesto, je pogoltnil razvaline prastarih svetišč. Na njihovih pokopanih in pozabljenih ostankih so njegovi prebivalci zgradili svoje hiše, kolibe, goveje, kozje in oslovske hleve. V Karnaku so iz peska molele le konice obeliskov, vrhovi velikih pilonov in ogromni kapiteli najvišjih stebrov. Na njih so posedali kozji pastirji, popotniki so radovedno ogledovali pisane reliefe in poslušali grozljive pripovedi vraževnih islamskih domačinov.

Veliki posmrtni templji v Zahodnih Tebah so bili v razvalinah. Tudi nje je stoletja zasipaval drobn puščavski pesek in brusil mehki peščenec. Pozabljeno je bilo mesto delavcev, v grobnicah odličnikov so se naselili koptski menihi, kasneje so nad njimi zrastle kolibe islamskih pastirjev. Zapuščena Dolina kraljev je samevala, Carter je ob koncu 19. stoletja zapisal, da je bil »za Egipčane polna strahov. Njene votlinam podobne galerije so bile izropane in prazne, vhod v marsikatero od njih odprt, v njih so gnezdele lisice, puščavske sove in jate netopirjev. Pa vendar: čeprav so bili njeni grobovi izropani, zapuščeni in razdejani, le ni izgubila svojega čara. Še vedno je

Marija Pezdirc:

V DEŽELI TISOČLETNE KULTURE

ostala 'Sveta dolina kraljev', ki so jo še vedno obiskovale trume sanjačev in radovednežev.

V 19. stoletju so lahko le najbolj izkušeni evropski raziskovalci pod visokimi temelji živahnega Luksorja tu in tam prepoznali preostanke prastarih zgradb in s prebiranjem hieroglifov določali njihov pomen. Ogromna tempeljska kompleksa sta zahtevala dolgotrajno načrtno in zahtevno izkopavanje, ki mu je sledilo razbiranje zapletene, več tisočletij nastajajoče arhitekture in raziskovanje njenega pomena. Tako je Luksor postal za dolga desetletja središče arheologov, resnih raziskovalcev in špekulantov, trgovcev s starinami in ponaredek, cilj številnih obiskovalcev, ki jih je privabljal slava starega Egipta. Še danes je izhodišče za ogled najpomembnejših ostankov prastare civilizacije, še vedno se tu stikajo pota arheologov, trgovcev in radovednih turistov.

Toda Luksor postaja vedno bolj mondeno mesto. V lepo urejenih in dolgo v noč razsvetljenih izložbah se blešči dragocen nakit, svilene tkanine in usnjeni izdelki vabijo morebitne kupce. Že dobrih sto let so tuji tu povsem običajen pojav, domačini živijo od njihovega obiska.

Še pred leti neurejena obrežja Nila so spremenjena v tlakovano promenado, globokok pod njo so ostali dobri valovi mogočne reke, betonska stopnišča vodijo do njenih voda. Oba templja, karnaški in luksorski, sta ponoči osvetljena, v Karnaku tečejo predstave »Svetlobe in senc«. Tudi sama sem pred leti iz tribuna nad svetim jezerom zamaknjeno sledila

drobnejša od mene.

Tiho je sedela v svoji klopi in gledala v tla. Ko sem stopala mimo nje, sem, ne da bi prej premislila, zlobno dejala: "Poglejte, Jožica pa nosi mojo zavrženo obleko!"

Vsi so se zasmejali, meni pa je smeh zamrl, ko sem videla njen pogled, poln bolečine in sramu. Oči so se ji napolnile s solzami. Nisem ji mogla več gledati, obrnila sem se in šla.

Po pouku sem se ji opravičila.

"Je že v redu," je tiho dejala. Mojih oblek pa ni nikoli več nosila.

Pepca Puš: Pismo

Kot vsi veste, je bila vojna dolga in težka. Ljudje smo si morali pomagati, kakor je kdo mogel. Doma nas je bilo osem in delali smo vsi, če ne doma, pa pri sosedu, da smo si pršlužili kos kruha. Moja sestra je dobila pri sosedu nekaj piškavega boba in kislo repo. Ko smo to skuhal, je prišla vojska in nam vse pojedla.

Vsaka reč se enkrat konča in tudi vojna se je končala. Tisti dan sem bila doma z dvema bratcema. Zgodilo se je to, kar sem čakala štiri leta - iz vojske se je vrnil moj fant. Najedel se je in odšel počivat, ker je bil truden od dolgega pota, jaz pa od veselja nisem mogla veliko delati. Hodila sem okrog hiše in čakala, da naznanim veseli dogodek še drugim.

Ko je prišel oče, me je poklical in mi povedal, da ima zame pismo. V pismu je pisalo, naj prinesem stvari od svojega fanta domov, ker ga ni več med živimi. "Izberi si drugega ali kakor hočeš!"

Trikrat sem prebrala pismo in solze so mi zalile oči. Pomislila sem, da se mi sanja. "Imam privede?" sem se spraševala, saj sem fanta nekaj ur prej videla na lastne oči.

Odnesele sem pismo in ga pokazala fantu. Tudi on je bil presenečen, a vzel je pismo in ga strgal na drobne kosčke. Rekel mi je: "Saj me vidiš! Prišel sem, kot sem obljubil."

Kljub vsemu pa sem bila vsa pretresena. Sedla na posteljo in dolgo jokala, kaj vem, ali od sreče, ker pismo ni govorilo resnice, ali od žalosti, ker me je nekdo hotel grdo prevarati. Večkrat sem tudi pomislila, kako bi bilo, če bi moj fant zares padel v boju. In sočutje do mnogih deklet, ki so zares izgubile svoje drage, mi je tudi polnilo oči s solzami. Šele zjutraj sem se potolažila.

Še danes ne vem, kdo mi je napisal to pismo, in najbrž ne bom nikoli vedela. Morda je tako prav. Tisti pa, ki naj bi ga ne bilo med živimi, živi z menoj že šestinštrideset let.

Vstop v krščanstvo drugače

Pri Cankarjevi založbi je v uveljavljeni in ugledni zbirki Misel in čas pred kratkim izšlo zanimivo novo delo Marka Kerševana Vstop v krščanstvo drugače. Gre za prikaz teološke misli Karla Bartha, po mnenju mnogih poznavalcev enega največjih krščanskih teologov 20. stol. (pri nas je kljub temu skoraj nepoznan) in s tem za prikaz bistva krščanstva, kot ga je Barth razumel in predstavil v svojih delih.

Barthovo delo je izredno obsežno, zato se Kerševan v knjigi ni lotil podajanja celotnega pregleda Barthove teološke misli, pač pa se je odločil za vpogled vanjo iz nekaterih točk in smeri, ki si jih je sam izbral, pri čemer so mu izbor narekovala razmere pri nas in aktualnost obravnavanih vprašanj, to so predvsem vprašanja o razmerju med vero, religijo in ateizmom ter cerkvijo, krščanstvom in politiko, posebej nacionalizmom in socializmom. Vprašanja so take narave, da vodijo tudi k temeljnemu vprašanju o veri kot razmerju med Bogom in človekom oziroma Bogom in človekovim svetom (cerkvijo, državo in politiko). V ozir je avtor vzel nekatera Bathova dela, s katerimi se je seznanil med študijem v knjižnici tuebinske univerze, kjer je imel dostop do vseh njegovih del in del, ki govorijo o njem. Največ pozornosti je posvetil zgodnjemu delu Pisma Rimljanom, s katerim je Barth stopil v moderno teologijo, potem delom iz njegovega politično najbolj intenzivnega obdobja (razprava o krščanski in državljanski skupnosti, razlaga Barmenske deklaracije) ter zrelem poznim tekstom, posebej Cerkevni dogmatiki.

Knjiga govori o krščanstvu na način, ki ga pri nas nismo vajeni, ko nam odpira dosežke krščanske misli v nekatoliški cerkvi. Bralcu ostane na voljo, da jo sprejme kot prvo seznanjenje z

Svetloba metafore

Pesnik Nevin Birsa že z naslovom Prva svetloba nakazuje tematiko, s katero se ukvarja ta njegova najnovejša zbirka, ki je izšla pri Cankarjevi založbi. To je iskanje svetlobe, večno hrepenenje po luči, po tisti praluči in prasetvetlobi, ki ni le preganjalna tema in vsega temačnega v nas in okoli nas, temveč je prapočelo življenja. "Vemo zanj," pravi pesnik, "a ne moremo je doseči", ker ni formul za to, pa tudi če uporabimo "vso znanost", "vso filozofijo" in "ves razum". Luč, "ki je večna kot resnica", se skriva v metafori, najpopolnejši resnici. "In metafora, kadar zablešči / sije tako močno, da se hipoma / približa luči, o kateri sanjamo / in po kateri hrepenimo".

V metafori skrita oziroma z njo imenovana (pra)svetloba ima v tej zbirki izjemno ustvarjalno vlogo, in to kot pojilo in vezivo poezije. Kajti k odkrivanju prve ali prasetvetlobe tipajo vse pesmi in jih hrepenenje po njej tudi neločljivo povezuje. Toda z vsako nadaljnjo pesmijo se razkrije ša kaj več kot le ustvarjalna in estetska potreba po takšnem iskanju. Pesniku se v uizajočih se verzih zapisih ubesedujejo navedene in čisto eksistencialne reči, ki so same po sebi nemara tudi pravi povod in hkrati prava vsebina pesmi. Strupena svetloba, ki sije iz neveselih reči, stanj na robu, iz ogroženosti, in ob kateri lirski subjekt začuti svoje poslanstvo: "Kakšne sile se sproščajo / v meni! Kdo razume tega človeka, / kdo naj govori o njem, razen njega?"

Poleg sveta svetlobe je tu še vlažni, zelenkasti svet, ki s svojimi lovkami sega po svetlobi. Groza je v tem, da sta si oba svetova blizu in da človek/pesnik v spopadu med njima ni nikoli varen. Saj "kmalu pride ure, / v kateri se bo zrušil zeleni klorofil / in v kateri ne bo sledu dihanja: / velika ura, o veliki pesnik!" Zelenilo požira, svetloba zažiga.

I. ZORAN

TELEGRAMI

- Državna založba Slovenije je izdala nove knjige iz zbirke Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev: izšla je zadnja knjiga zbranih del Otona Zupaničiča PISMA III, zaključna druga knjiga Antona Leskovega, dvanajsta knjiga Frana Saleškega Finžgarja z LETI MOJEGA POPOTOVANJA in peta knjiga Juša Kozaka, v kateri so natisnjene MASKE.

so iz masivnega temnega hrastovega lesa, ki se kontrastno odbija od beline sten. Velika izbira viskija in drugih kvalitetnih evropskih alkoholnih pijač. Tempopolt natakaz z belimi, drobno nakodranimi lasmi počasi meša koktejle, nataka pivo in pripravlja čaj.

Tempopolt pianist z vitkimi prsti prebira tipke pianina, prostor polnijo večno lepe melodije francoskih šansonov. V kotu skupina mladih živahno gestikulira; ob kozarcih piva teče najvažnejši pogovor na svetu. Ob šanku postavajo utrujeni in zdolgočaseni gostje, čas pred večerjo preganjajo z aperitivi. Za mizico starejša dama sreba čaj. Pod strop se dviga cigaretni dim in se meša s toni melodij neutrudnega pianista. Svet razkošja in nostalgije stare Evrope.

V zgodnjem jutru so luksorske ulice prazne, le tu in tam zmoti spokojno tišino peket konjskih kopit po asfaltu in mimo spolzi neobičajno zgodnja kočija, ki nadomešča taksi. Mirno valovi Nil, z njegovo gladino se poigrava hladen veter, prve barke in trajekti že režejo drobne valove. Na njegovem levem bregu sijajna panorama: jutranji sončni žarki barvajo v predirljivo rumenih in rdečkastih tonih mrtvo pogorje el — Kurna. Pod jekleno podro nebo se dviguje veličastna kulisa, pred njo se v zelenem pasu zibljuje vrhovi vitkih palm, za njo je skrita Dolina kraljev, v kateri so iskali, a ne našli, mir in pokoj božanski oblastniki starega Egipta.

Trajekt je skoraj prazen, le nekaj domačinov, zaviti v temne galabije in turbane, potuje na drugi breg. Hladni jutranji veter se lovi med praznimi klopki, oguljena kovinska konstrukcija je ledeno mrzla. Trajekt se počasi odmika od obale, nekaj zamudnikov z veliko vnemo drvi navzdol po betonskih stopnicah in ga skuša še ujeti. To se posreči le enemu, najbolj držnemu izmed njih. Pogumno se zavihti za odmikajočim se zadnjim delom plovlila.

Trebanjski rokomet zasenčil centre

Prvenstvo končali na 2. mestu — 3 kadeti kandidati za reprezentanco Slovenije

TREBNJE — Trebanjski rokometni zanesenjaki Ivan Višček (predsednik kluba), Stane Sever (podpredsednik), Tine Hočevar (tajnik) in Tone Ojsteršek, ki je bil prvi trener, zdaj pa je »tehniko« v rokometnem klubu Akropol, so leta 1983 pričneli dobesedno iz nič. Rokomet je pridobil v trebanjski občini vse več privržencev, svoj največji tekmovalni uspeh pa je dosegel ravno preteklo soboto, ko se je končala 2. SRL in so Trebanjci v tem rangi pristali na 2. mestu, za Zagorjani, a z velikim naskokom pred klubi iz krajev z mnogo daljšo in bogatejšo rokometno tradicijo: Sevnico, Brežicami, Novim mestom itd. RK Akropol se je tako pod vodstvom trenerja Alojza Radlja za služeno zavahel v na novo organizirano 2. slovensko rokometno ligo — zahod.

»Upam, da se bomo v zelo močni konkurenci 10 ekip obrdžali. Škoda, ker je za malenkost spodletelo našo zelo močno kadetski ekipi, ki se je v 1. kadetski ligi kosala s Predvorjem in Šeširjem za 2. mesto. Škofjeločani pa so po zadnjem kolu v soboto končali pred našimi kadeti, ker imajo boljšo bilanco iz naših medsebojnih srečanj. Zahvalili bi se igralcem obeh moštvev

in trenerju Radlju za prizadevnost na treningih in borbenost na tekmah. Odkar je zadnji dve leti trener naš bivši odlični igralec Radelj, je napredek trebanjskega rokometu očiten. Med igralci bi v članski vrsti pohvalil iz vrstna strelca in organizatorja igre Romana Šavriča in Andreja Strajnarja. Pri kadetih pa imamo kar 3 kandidate za državno reprezentanco, in sicer Marka Longarja, Tomaža Kotarja in vratarja Tomaža Ojsterška. Zahvalili bi se tudi sponzorju Akropolu; njegova pomoč bo v novi tekmovalni sezoni še bolj potrebna kot doslej,« je povedal 41-letni Ivan Višček, ki je od začetka na čelu trebanjskega kluba. Dokler ni pred 23 leti zaradi kostnega tumorja ostal brez leve noge, se je zelo rad ukvarjal z igrami z žogo in atletiko. Zadnje desetletje pa je Višček, sicer zaposlen kot vodja predstavništva Tilie v Trebnjem, med najbolj predanimi organizatorji trebanjskega športa.

Ivan Višček

Na Ol brez Krkinih kolesarjev?

Navzlic številnim uspešnim nastopom in zmagam ni na spisku za olimpijske igre nobenega novomeškega kolesarja — Dve domači dirki

NOVO MESTO — Kolesarska sezona je v polnem razmahu, tekmovalci se selijo z dirke na dirko, največ pozornosti pa je vendarle namenjen spisku z imeni kolesarjev, ki bodo branili barve slovenske reprezentance na olimpijskih igrah v Barceloni. Nobenega krkaša ni namreč na njem, kar je zagotovo hud in nepredvidljiv udarec novomeškemu kolesarstvu, ki pa še zmeraj upa, da bo krivica zadnji hip le popravljena.

Razočaranje v KD Krka je razumljivo, kajti zadnji rezultati kažejo, da bi si pot v Barcelono zaslužila vsaj eden ali dva tekmovalca. Dobrih deset dni nazaj je bil Boštjan Mervar skupni zmagovalec dirke za Veliko nagrado Metalacommercea v Zagrebu, Gorazd Štangelj je v nedeljo do bil člansko memorijalno dirko Milana Trampuša na Vrhniki, Sandi Papež in Bogdan Fink pa sta se vse do zadnjih etap imenitno kosala na 1760 kilometrov dolgi dvajsetstajni »Open« dirki po Angliji, na kateri so nastopili tudi profesionalci. Mesto med najboljšo deseterico v skupnem seštevku je Papež izgubil šele v zadnji etapi, na koncu je bil še vedno odlično dvanajsti. Piko na i dobrih novomeških dosežkih pa pomeni nastop Srečka Gli-varja na pravkar končani dirki po Avstriji.

nuli vikend zvrstili dve domači dirki: KD Krka je pripravilo tretjo dirko za pokal Frutabella, krški Savaprokej pa peti kolesarski kriterij mesta. Najprej nekaj o slednjem.

Tekmovanje, na katerem so nastopili pionirji, mladinci in rekreativci, je minilo v premoči kolesarjev Krke. Tako je med pionirji B slavil Gomišček pred Koprivnikom (oba Krka) in Kocetom (Tropovci), pri pionirjih B Macele pred Ribičem in Ašem (vsi Krka), med mlajšimi mladinci je zmagal Gešperin, medtem ko je bil Derganc (oba Krka) drugi, le preizkušnja starih mladincev sta dobila Idričana

Gnezda in Felc, medtem ko je bil krkaš Derganc tretji. Na tekmi rekreativcev je zmagal Kajba, Podbršček je bil drugi in Čučnik (vsi Krka) tretji.

Na asfaltni stezi pred brljskim osnovno šolo pa so moči merili najmlajši: pionirji A so morali prevoziti 50 krogov (16,6 km), pionirji B pa 30 (10 km). Šlo je za četrto dirko v okviru pokala Frutabella, ki bo v končnem seštevku pripadel najboljšima posameznikoma v vsaki kategoriji. Med pionirji A je zmagal Ribič pred Ašem in Maceletom, medtem ko je bil Filip (vsi Krka) peti, v kategoriji pionirjev B pa je slavil Gomišček (Krka), Žohar (Ptuj) je bil drugi, Kocet (Tropovci) tretji, Drobnič peti in Koprivnik (oba KD Krka) sedmi. V skupnem seštevku za pokal Frutabella vodi med pionirji A Ribič pred Ašem in Maceletom (vsi Krka), pri pionirjih B pa je na čelu Ptujčan Žohar.

B.B.

Teniški kampi na Bledu

Pripravljene bodo po vzoru ameriških, namenjeni pa so otrokom od 8. do 18. leta starosti

BLED — Po vzoru ameriških teniških kampov bo v juliju in avgustu agencija za organizacijo rekreacije otrok in mladine »Step by step« pripravila podobne teniške taborje na Bledu, namenjene otrokom od 8. do 18. leta starosti. Idejo za tovrstno učenje tenisa je dobil bivši igralec Dejan Jaki med svojim potovanjem po ZDA. Teniški kamp na Bledu bo vseboval program za vse nivoje teniškega znanja,

od začetnikov do tekmovalcev, hkrati pa se bodo otroci ukvarjali še z drugimi aktivnostmi. Omenimo le tečaj angleškega jezika, veslanje s kajakom, plavanje, fitness, izlete, rafting itd. Začetni program učenja tenisa bo obsegal dnevno tri ure vadbe, enako nadaljevalni program, medtem ko bo v izpopolnjevalnem programu kar štiri ure dnevnega treninga in aktivnega igranja, tekmovalni program pa ob vsem tem vsebuje še dodatno individualno delo.

Cena desetdnevnega teniškega tabora je za otroke v začetnem in nadaljevalnem programu 410, za tiste v izpopolnjevalnem in tekmovalnem programu pa 440 nemških mark. Predvideni termini so med 1. in 10. julijem, 12. in 22. julijem, 24. julijem in 3. avgustom, 5. in 15. avgustom ter 17. in 27. avgustom. Organizator sprejema prijave do 20. junija oz. 14 dni pred željenim terminom v agencijah Mladi turisti v Ljubljani (321—897) in Matic v Mariboru (211—668) ter klubu Zaka na Bledu (77—689).

Zavoljo izgubljenega mesta v olimpijski reprezentanci sprva precej potruti in razočarani Glivar je šele v zadnjih etapah dirke pokazal svoj pravi obraz. Krepko je pomagal h končnemu prvemu mestu tako slovenske reprezentance kot Valterja Bonče, kar je eden največjih uspehov slovenskega kolesarstva, »poskrbel« pa je tudi zase: v skupnem seštevku 44. dirke po Avstriji je med okoli sto kolesarji iz večine evropskih držav zasedel končno petnajsto mesto, bil pa tudi osmi v točkovanju gorskih ciljev. Nekako v senci teh dogajanj sta se mi-

Žreb pomagal k podvigu

Dušan Krizman, trener rokometišč Opreme, o največjem uspehu kočevskega ženskega rokometarja

KOČEVJE — Sedaj je že jasno, zakaj kočevske rokometišče v končni letošnji prvenstveni sezoni državnega prvenstva niso igrala tako, kot so od njih pričakovali navijači, saj so se s šestim mestom uvrstile le v rdečo skupino enotne lige. Vso moč in znanje so igralke Opreme vnesle v pokalno tekmovalje, ki jim je na koncu prineslo tudi največji uspeh v zgodovini kluba. Zaigrale so v finalu, kjer so resda klonile proti ekipi Olimpije, toda s tem so si priprale nastop na evropskem pokalnem tekmovalju.

»V dobrih meri nam je šel na roke ugoden žreb. Če bi nasprotnice sami izbirali, verjetno ne bi imeli tako srečne roke. Vse tekme smo igrali na svojem igrišču, kar je tehnično v srečanjih s Primožem, Burjo in končno še z Mlinotestom odločilno prevesilo na našo stran. To seveda našega uspeha ne zmanjšuje, kajti zmage so bile čiste in verjemite mi, da bi bilo brzkone enako, če bi polfinalno tekmo z Mlinotestom igrali v Ajdovščini. Ta ekipa nam namreč leži,« danes o najuspešnejših dneh kočevskega ženskega rokometarja pripoveduje trener ekipa Dušan Krizman. Drugačnja je bila podoba Opreme na prvenstvu.

»Po kvaliteti naše ekipe sodeč, si vsekakor zaslužimo uvrstitev do pete mesta, cilj Opreme pred pričetkom ligaških obračunov je bilo četrto mesto in uvrstitev v play off. Tiha želja je bila doseči še kako mesto višje, takšno, ki bi nas popeljalo na evropska tekmovalja. Da od tega ne bo nič, smo vedeli kmalu po startu spomladanskega dela prvenstva in po porazu v Velenju. Trenner Krizman je imel še kako prav, ko je opozarjal, kako majhna prednost so štiri točke, ki jih je imela Oprema po jeseni pred zasledovalci na četrtem mestu. Skopnele so hitro, dokončno po porazu v Kranju.

»Ne glede na to je za nami najuspešnejša sezona v zgodovini kluba. Na upravi je sedaj, da odloči, kako bomo nastopili v Evropi in v domačem prvenstvu. Le z dvema ali tremi okrepitvami, posebej na zunanjih igriščih mestih, kjer najbolj škriplje, si lahko obetamo nadaljnji razcvet kočevskega ženskega rokometarja. Sicer se bojim, da bo letošnji uspeh v naslednjih letih neponovljiv. Smo namreč na razpotju: ena je pot, ki pelje naprej in višje, druga pa, ki vodi nazaj v popreče in sivino.«

M. GLAVONJČIČ

Studio D prvak kolo pred koncem!

Prva liga najlepše darilo sedemdesetletnici nogometnega kluba — V zadnjem kolu na izlet — Tudi Avtobum iz Kočevja je željeni cilj že dosegel

NOVO MESTO, KOČEVJE — Minula nedelja bo v zgodovino dojenškega nogometa zapisana z velikimi črkami: Novo mesto je kolo pred koncem prvenstva v zahodni skupini II. lige že dobilo državnega prvotigaša, medtem ko si je kočevski nogomet za prihodnjo sezono zagotovil mesto v enotni drugi državni ligi. Cilj obeh ekip je dosežen, razumljivo, da je bilo zato nepopisno veselje v obeh taborih, zlasti novomeškem, kajti stadion v Portovaldu bo prihodnjo sezono gostil prvotigaške ekipe, kot so Maribor, Olimpija, Koper, Izola.

Prvenstva je tako praktično konec, zadnje kolo bo za novomeške radije zgolj formalnost. Studio D je v nedeljo pred znovalnimi tribunami — na njih je bilo blizu 1.500 gledalcev — premagal poprečno vrsto Brd s 3:0. Zadetke so dosegli Vrhovec, Bracovič in Gliha. Zmaga je bila pričakovana, dosežena pa s prejšnjo dobro igro, tako da pravega razloga za veselje po zadnjem sodniškem žvižgu ni bilo. Nepopisno radost nekaj minut kasneje pa je zakrivila novica iz Kranja, kjer je Slavija SET Triglavu odščinila točko, kar je pomenilo, da je Studio D prednost pred edinim zasledovalcem povečal na tri točke; kolo pred koncem prvenstva je torej ime prvaka znano. Studio D je postal novi član prve državne lige, ki bo prihodnjo sezono namesto letošnjih 21 štel le še 18 članov.

Prvi cilj je dosežen, največje delo pa klubsko upravo sedaj šele čaka. Ambicije novomeškega nogometa segajo precej dlje od zgolj borbe za obstanek v prvi ligi. Temu primerno bo potrebno zastaviti strokovno delo v klubu in sestaviti ter pripraviti ekipo. Že čez teden ali dva bo brzkone znano, s kakšnim igriščim in trenerskim kadrom bo Ejan Studio D, ki letos praznuje sedemdesetletnico obstoja, zakoralal med slovenske prvotigaše. Brez dvoma so svoj delež k temu zgodovinskemu dogod-

ku dodali tudi zvesti navijači, njim se bodo novomeški nogometišči oddolžili s prijateljsko tekmo prihodnji teden: brzkone bo njihov nasprotnik ljubljanska Olimpija, v predtekmi pa naj bi se pomerili veteranski moštvi obeh klubov. Na eni strani torej Popivoda, Ameršek, Oblak, Bečejac in ostali, na drugi pa Bradač, Retelj, Macele, Murn, Primc in drugi. Priročnost za slavje bo torej dovolj, temu na rob zapisimo še, da bo proslava ob 70-letnici novomeškega nogometa predvidoma meseca avgusta, ko naj bi se v Novem mestu pomerila reprezentanca Slovenije in novopečeni prvotigaši.

Še nedeljska postava Novomeščanov: Mohor, Mesojedec, Kolenc (Kobe), N. Primc, Petrovič, Milanović, A. Primc (Jakša), Sen, Gliha, Vrhovec (Juršič), Bracovič.

V nedeljo pa so slavili tudi v Kočevju. Igralci Avtobuma so si z zmago nad Taborem Jadranom — edini zadetek je v 88. minuti iz edine priložnosti dosegel Struna — ne glede na razplet zadnjega kola že zagotovili eno od prvih petih mest, ki prihodnjo sezono peljejo v enotno drugo ligo. Dragoceni točki so v nedeljo priigrali: Škodlar, Rautar, Muhvič, Razboršek, Malnar, Rajšel, Murn, Jolič (Farič),

• Tik pred zaključkom redakcije smo izvedeli, da bo prijateljska tekma med ljubljansko SCT Olimpijo, prvimi državnimi prvotigaši Slovenije, in novimi prvotigašema Studiom D, s katero bodo Novomeščani proslavili vstop v I. državno ligo, prihodnji četrtek, 18. junija. V predtekmi se bodo pomerili veterani obeh ekip.

Struna, Stojiljkovski (Potočnik), Komočar. **REZULTATI 25. KOLA:** Studio D — Brda 3:0 (2:0), Avtobum — Tabor Jadran 1:0 (0:0), Ilirija — Jesenice 9:0, SPZ Triglav — Slavija SET 0:0, Branik Šmarje — Vodice 0:0, Finali Piran — Bilje

3:0, Alpina Žiri — Svoboda Kisovec 0:0. **LESTVICA:** 1. Studio D 39, 2. Triglav 36, 3. Slavija SET, Ilirija in Avtobum po 33, 6. Tabor Jadran 31, 7. Svoboda 25, 8. Finali Piran 25, 9. Brda 20, 10. Bilje 17, 11. Branik 17, 12. Vodice 15, 13. Alpina 13, 14. Jesenice 13.

PARIZADNJEGA KOLA: Jesenice — Studio D, Brda — Avtobum, Tabor Jadran — Alpina, Svoboda — Piran, Bilje — Branik, Vodice — SPZ Triglav, Slavija SET — Ilirija.

POSLEJ MED PRVOTIGAŠI — Razumljivo je bilo veselje novomeških igralcev po razpletu v predzadnjem prvenstvenem kolu. Prva liga je postala resnična, nova priložnost za dokazovanje je tu. Jakša (na posnetku) je eden tistih, od katerih novomeški nogomet prihodnje še veliko pričakuje.

NOVI TENIŠKI IGRIŠČI V DRAGATUŠU

DRAGATUŠ — Preteklo soboto so Štefančiči pri gostišču Župančičev hram v Dragatušu odprli dveje teniški igrišči. To sta prvi tovrstni igrišči v črnomaljski občini, saj sta bili grajeni po mednarodnih merah in zahtevah, ker pa sta razsvetljeni, bo moč igrati tenis tudi ponoči. V soboto, 13. junija, bo v Dragatušu že prvi teniški turnir, ki se bo pričel ob 8. uri zjutraj, prijavitelj pa se je moč na tel. 57-347 do petka zvečer, ko bo zbranjeje parov. Štefančičevi bodo odprli tudi solo tenisa, za katero je precejšnje zanimanje, prijave pa zbirajo na tel. 57-515.

Novomeški tartan je znova oživel

Množica slovenskih atletinj in atletov na kvalifikacijski tekmi za letošnji TOP 12 v Novem mestu — Zadovoljiva dojenška bera

NOVO MESTO — Okoli 250 slovenskih atletinj in atletov se je udeležilo kvalifikacijskega tekmovalja za finalni miting Top 12 na stadionu v Portovaldu, ki ga je minuli petek pripravil AK Novo mesto. Rezultati so bili dobri, kar kaže priručnik novomeških atletskih naprav za tovrstna tekmovalja, najboljši izid mitinga pa je dosegel Celjan Miro Kocuvan, ki se mu je v teku na 400 m z ovirami s časom 50,56 le za las izmuznila olimpijska norma. Med boljše petkove dosežke velja omeniti še Brežičana Kevo v metu kladiva in novomeško pionirko Katjo Zupan, ki je kopye zalučala 38,72 metra daleč.

REZULTATI, ženske — 200 m: I. Perc (ŽAK) 24,69, 2. Bukovec (IBL Olimpija) 24,95, 3. Gorjup (IBL) 25,25; 800 m: I. Kukovec (IBL) 2:25,33, 2. Langerholz (Triglav) 2:23,52, 3. Sevešek (ŽAK) 2:29,01; 400 m ovire: I. Lužar (ŽAK) 1:00,71, 2. Miloš (ŽAK) 1:03,32, 3. Mačus (Gorica) 1:05, 21; skok v daljino: I. Babič (IBL) 626 cm, 2. Predikala (ŽAK) 601, 3. Umnik (Triglav) 560; met

kopja: I. Kuhar (IBL) 48,88 m, 2. Zupan (Novo mesto) 38,72, 3. Stevanovič (IBL) 34,30; met krogle: I. Kuhar (IBL) 12,16 m, 2. Novak (Brežice) 10,32, 3. Lukašev (IBL) 10,12;

moški — 200 m: I. Novak (IBL) 21,35 sek., 2. Černe 22,76, 3. Šoba (oba ŽAK) 23,02; 800 m: I. Oljajčić 1:57,64, 2. Rozman (oba Triglav) 1:58,07, 3. Podgoršek (IBL) 1:58,2; 5.000 m: I. Osvald (TAM Maribor) 14:54,13, 2. Urh (Kamnik) 15:11,38, 3. Fabjan (Novo mesto) 15:13,59; 400 m z ovirami: I. Kocuvan (Kladivar) 50,56, 2. Petan (ŽAK) 54,27, 3. Milat (Brežice) 54,91; skok v višino: I. Plevnik (Novo mesto) 201 cm, 2. Lozej 198, 3. Kozmenko (oba IBL) 195; tros-

kok: I. Krampil (Triglav) 14,99, 2. Vučkovič (Novo mesto) 14,67, 3. Gorjan (Gor.) 13,26; met diska: I. Okleščen (Novo mesto) 45,30 m, 2. Klančnik 42,82, 3. Kabič (oba Triglav) 41,92; met kladiva: I. Kevo (IBL) 62,05 m, 2. Grubič 51,28, 3. Podvinski (oba Brežice) 47,04.

Ob koncu pa še ena atletska vest. V Bratislavi je bil minul vikend mladinski sermerobij reprezentance Ukrajine, Budimpešte, Avstrije, dveh ekip Slovaške, Hrvaške in Slovenije, v dresih slednje so nastopili tudi dojenjski atleti in atletinje. Tako je bil v moškem troskoku Boštjan Šimunič z rezultatom 14,30 m četri, pri mladinkah pa je Novomeščanka Podkrižnikova v skoku v daljino zasedla tretje mesto z rezultatom 575 cm.

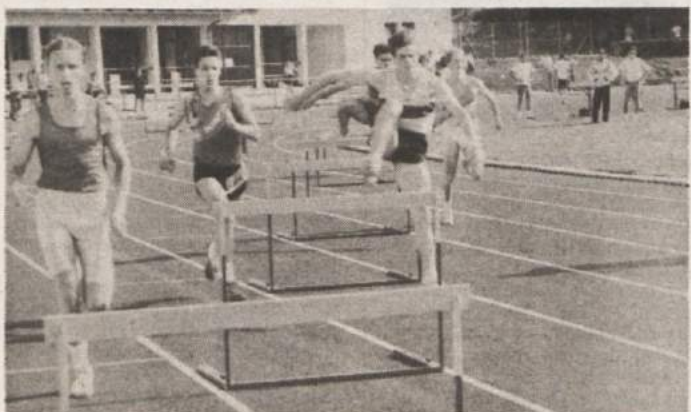
Dolenjska plesna lekcija v Ljubljani

Prvo državno prvenstvo minilo v znamenju dojenjskih plesalcev

LJUBLJANA — Minulo nedeljo, 7. junija, je bilo v športni dvorani na Kodeljevem prvo državno prvenstvo osnovnih in plesnih šol Slovenije, ki je postreglo z nenačakanim razpletom. Zanj so poskrbeli mladi novomeški plesalci in plesalke, ki so bili v svojih konkurencah razred zase.

Kako kvalitetno je delo v plesni šoli Borisa Vovka, kažejo novomeške uvrstitve. V kategoriji osnovnih šol od 5. do 8. razreda sta zmagala Nataša Šiško in Peter Hudoklin (Sentjerne), druga sta bila Martina Pezdirc in Silvo Šuštarč (Črnomelj), tretja Srečka Kovačič in Rok Mencin, medtem ko sta Nevenka Kušljan in Jože Krhin (vsi Sentjerne) zasedla šesto mesto. V konkurenci plesnih šol so Dolenjci potrdili premoč: v najmlajši kategoriji sta zmagala Tanja Colarič in Matjaž Valenčič, druga sta bila Špela Povše in Rasto Premelj, tretja Jasna Dulc in Andrej Šeligo, peta pa Anamarija Menger in Andraž Dobovšek (vsi Plesna šola Novo mesto). V starejši kategoriji od 5. do 8. razreda sta prav tako slavila Novomeščana, zmaga je pripadla Andreji Mohorič in Mitji Fabianu.

Kako velik je novomeški uspeh pove podatek, da je na Kodeljevem nastopilo 330 parov iz desetih plesnih in enajstih osnovnih šol Slovenije.

IZVRSTEN TEK — V teku na 400 m z ovirami je celjski atlet Miro Kocuvan dosegel najboljši rezultat tekmovalja — 50,56 s in le za malo zaostal za olimpijsko normo. Nasploh so na tem tekmovalju na lepem novomeškem stadionu slovenski atleti in atletinje dosegli solidne rezultate, med katerimi velja posebej omeniti 626 cm Silvije Babič v skoku v daljino, met kladiva Brežičana Kevo, ki je orodje zalučal 62,05 m, v teku na 200 m pa je z rezultatom 21,35 s premočno zmagal Ljubljčan Novak. (Foto: A. B.)

V svoj prid zlorabili demokracijo

Stališče Domovinske narodne stranke do volitev

Domovinska narodna stranka je na svojih zadnjih sejah obravnavala tudi trenutno politično situacijo. Ugotovila je, da spomladanski politični dogodki kažejo blišč in bedo parlamentarne demokracije. Kajti takšna parlamentarna demokracija ni namenjena ničemu drugemu kot samemu sebi. Zaveznanost strank in poslancev volilcem je minimalna ali pa je sploh ni. Zaradi takšnega pojmovanja demokracije so posamezniki in stranke zaradi lastnih interesov spreminili politično podobo Slovenije, ki je bila oblikovana z volitvami spomladi leta 1990. Politično podobo Slovenije so spreminili predvsem nekateri iz koalicije DEMOS-a. Ti so izkristili koalicijo in volilce, da so lahko prišli v parlament, opravili svoje poslanstvo ter odvrkli svojo zaščitno politično barvo. Sprememba politične podobe Slovenije se pred volitvami pa pomeni vprašljivost legitimnosti takšne oblasti. Moralni pluralizem, ki izhaja iz takšnega početja, nam kaže, da se vedno večinoma vrednote polpretekle dobe.

Predlagana volilna in spremljajoča zakonodaja je pisana na kožo nekaterim političnim strankam, skupinam oz. posameznikom. Domovinska narodna stranka se z njo ne strinja in se ne zavzema samo za enakost pred zakonom, temveč tudi in predvsem za enakost v zakonu. Kolikor principa enakosti v zakonu ne bomo osvojili, bomo bredli v še večje težave, kot jih imamo sedaj.

Iz navedenega sledi, da se Domovinska narodna stranka dosledno zavzema za parlamentarni pluralizem s strankarskim sistemom, pri volitvah pa za proporcionalen volilni sistem, ki je korigiran z minimalnim cenzusom uspeha za vstop v parlament.

DRAGO NOVAK
za Domovinsko
narodno
stranko

• Ljudje so kot čreda, ki jo mora kdo voditi. (Rugelj)

• Blagrujem tiste, ki trdno verjamejo v posmrtno življenje. (J. Milčinski)

Ustanovljena je sekcija bolnikov s stomo

Vabilo za včlanjenje

»Naučimo se živeti ob malih stvarih, drobnih radostih, malem zadovoljstvu. Najti moramo smisel svojemu življenju. Za bolezen ne smemo kriviti drugih. Pokažimo, da smo bogati v svoji notranjosti. Ljudje, ki z nami živijo, bodo to znali ceniti, naše bolezni pa ne bodo niti opazili.« To so besede Neve Gračner, predsednice društva ILCO. Njene besede naj bodo tudi vodilo pri ustanavljanju naše sekcije za bolnike s stomo.

5. marca 1992 smo imeli v knjižnici kirurškega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto že peto srečanje bolnikov s stomo. Kot je v navadi, so se srečanja udeležili strokovnjaki na področju nege stom, dr. Pavle Košorog iz Bolnišnice Petra Držaja in predsednica Sekcije za nego stom višja medicinska sestra Metka Zima, predstavnice prodajnih mrež Marina Kokalj iz Sanolaborja in Doris Babič, predstavnica firme Convatec.

Namen tokratnega srečanja je bila organizacija bolnikov v Sekciji bolnikov s stomo za področje Dolenjske in njene širše okolice v okviru društva ILCO iz Maribora. Dolžnost vsakega člana sekcije je, da je včlanjen v ILCO klub, kamor nakazuje tudi članarino enkrat letno. Na srečanju je bila izbrana iniciativna skupina petih članov, ki naj ob pomoči strokovnih delavcev iz kirurškega oddelka bolnice Novo mesto izpelje vse potrebno za ustanovitev te sekcije. Delo je končano in se lahko lotimo ustanovitve te sekcije. Število bolnikov s stomo je veliko, saj šteje skoraj 60 bolnikov.

Ob tej priliki vabimo vse, ki se želijo vključiti v sekcijo in zanje še ne vemo, da se oglašijo na kirurškem oddelku novomeške bolnišnice pri glavni sestri tega oddelka, višji medicinski sestri Marti Gantar, ali pri vodilni sestri visceralnega oddelka, višji medicinski sestri Jožici Hudoklin. Prijavite se lahko tudi ob obisku v naši Stoma ambulanti, v kateri dela dr. Franc Janež vsak prvi ponedeljek v mesecu po 11. uri.

Obveščamo bolnike, ki imajo stomo, da načrtujemo v jeseni prvo srečanje vseh bolnikov, vključenih v sekcijo. Dogovorili se bomo o delu v sekciji in izbrali člana za ožji odbor sekcije. Želimo, da bi se zbrali v čim večjem številu. Datum srečanja bo objavljen v Dolenjskem listu v septembru.

M. GANTAR

Še: Je Kočevska Reka res odprta?

Ugovor na pripombe Iveta Staniča na komentar (Dol. list 21. in 28. maja)

Že v uvodu želim opozoriti, da se takšne oblike pisanja, kot so odgovori na pripombe občanov na pisanje novinarjev, predvsem na njihovo komentiranje dogodkov, v prihodnje ne nameravam posluševati, čeprav mi je Ivet Stanič pred kratkim napovedal tudi že odgovor na to pisanje, ne glede na to, da sploh ni vedel, kaj bom zapisala. Morda je res, kakor mi je dejal g. Stanič, takšna oblika pisanja svojevrstna oblika reklame za Kočevsko Reko in morda tudi zame kot novinarke, vendar pa osebno v takšni obliki reklamiranja ne nameravam sodelovati. Odgovor na pripombe g. Staniča, ki je bil v mojem komentarju omenjen kot »pri njih zaposlen človek«, ki poroča o dogodkih iz Kočevske Reke, podajam le zato, ker želim g. Staniča naprositi, da bi bil v prihodnje objektivnejši tako pri samem dajanju pripomb kot do novinarskega dela.

Tudi po temeljitim prebiranju njegovih pripomb se namreč nisem znebila občutka, da g. Stanič kaj več kot naslova mojega komentarja ni oziroma, ni hlova prebrati temeljito. Zakaj menim tako? V svojih pripombah uporablja pojme, kot je blokada, ki ga v svojem komentarju nisem uporabila niti enkrat, pa tudi izključitev novinarjev sem zapisala le v narekovaju, kar bi moralo pozornemu bralcu jasno povedati, da sem le želela opozoriti, da je bila tako po mojem mnenju kot po mnenju vseh ostalih novinarjev, ki delajo na območju kočevsko-ribske občine, storjena napaka.

Očitno pa smo s tem pri osrednjem problemu. G. Stanič namreč zatrjuje, da napaka ni bila storjena. Pri tem nas želi podučiti, kaj je pravzaprav naše delo in kako naj bi ga opravljal. Ne želim biti sarkastična, vendar iz njegovih pripomb iščem sklepam, da bi novinarji morali imeti svojo tajno obveščevalno službo, da bi morali biti ves čas v »gibanju« in nenehno spraševati: »Kje je kaj novega?

Ali se pri vas kaj dogaja?» da bi vsak dan morali prebrati vse skoraj časopise, ki izhajajo, seveda obvezno poslušati radio in gledati televizijo, predvsem pa budno paziti, kdaj se bo kje razobesil kakšen plakat, saj se namreč prav lahko zgodi, da ga bo že v naslednjem trenutku kdo odstranil. Pretiravam, tega se zavedam, vendar vse samo zato, da bi dokazala, da novinar ne more biti prisoten pri dogodku, o katerem poroča, kot navaden občan. To lahko stori g. Stanič, ki tudi kdaj pa kdaj rad kaj zapiše, ne pa tudi poklicni novinar, še posebej ne, če gre za državniški dogodek, kateremu prisostvujeta skoraj vsa slovenska vlada in predsedstvo.

Toliko o želji, da bi g. Stanič objektivne gledal na novinarski poklic in na obveščevalno novinarjev, ki naj bi hitro in učinkovito obveščali občane. Glede želje, da bi bil objektivnejši pri dajanju pripomb na moj komentar, pa še tole:

60 ZAHTEVKOV ZA DENACIONALIZACIJO

ČRNOMELJ — V črnomaljski občini so doslej prejeli 60 popolnih zahtevkov za denacionalizacijo. Komisija je, kot zatrjuje, naredila tako rekoč vse, kar je bilo v njeni moči, sedaj pa se je njeno delo ustavilo, ker ni zakona o skladu kmetijskih in gozdnih zemljišč, o lastninjenju podjetij ter o slovenskem odkodninskem skladu. Kljub temu ji je uspelo pet primerov odstopiti sodišču, medtem ko so 8 zadev rešili s poravnava. Vendar so lahko izdali le tri odločbe, saj bi bile ostale zaradi tega, ker ni odkodninskega sklada, nične. Sedaj obravnavajo še 4 zadeve, ki naj bi jih rešili s poravnavo. Na seji skupščine pa je bilo slišati, da se da veliko zadev rešiti tudi brez manjkajočih zakonov.

Popolnoma nepotrebno je bilo njegovo dokazovanje, da je Kočevska Reka odprta, in dokazovanje te odprtosti z raznimi transparenti z dobrodošlicami. Že v uvodu svojega komentarja — pod naslovom Je Kočevska Reka res odprta? sem na to vprašanje odgovoril: »Da. Kočevska Reka je odprta. Skoznjo se lahko peljete, kadarkoli pač želite...« Prav tako je bilo odveč njegovo pojasnilo, ki mi ga je namenil, češ da je bil obisk ministra Janše namenjen krajnomu Kočevske Reke in ne tiskovna konferenca. Tudi to sem v svojem komentarju povedala jasno, da bolj sploh ni bilo možno.

Še bi lahko pisala in komentirala, tako kot bo po vsej verjetnosti to že v prihodnji številki storil g. Stanič. Pisal bo lahko tudi o mojih napakah, saj ni nihče »čist kot solza«, čeprav naj bi po besedah g. Staniča takšna bila ravno Kočevska Reka.

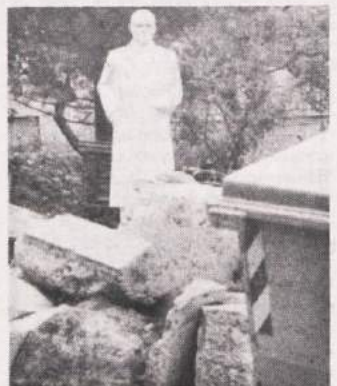
MOJCA LESKOVŠEK-SVETE

Catch the Cash malo drugače

CC ni igra na srečo, temveč medsebojno kreditiranje

Nismo novinarji, nismo pooblaščenec firme Exocom, nismo igralci igre na srečo, temveč vlagatelji v sistemu Catch the Cash. Nekateri že imamo nekaj dobička iz sistema, drugi imamo še izgubo, eni več, drugi manj. Ne želimo delati reklame za podjetje Exocom, temveč povedati vsem Slovincem, da CC ni igra na srečo, temveč sistem medsebojnega kreditiranja, ki je, dokler se ni proti njemu začela sistematična negativna kritika, dobro delovalo.

Pripravljeni smo na to, da se bo našel kdo, ki bo želel overeti naše trditve o posledicah negativne kritike in napačnega prikazovanja ter nepoznavanja delovanja sistema. Toda svojemu trditvam lahko

TAKO PREIDE SLAVA — Kip maršala Tita v (nad)naravni velikosti, ki je včasih stal v novomeški vojašnici, je našel zadnje zatočišče na dvorišču ene od stavb Dolenjskega muzeja, ob zarjavelom topu, ostanku kmečkih sani in med kamni med vojno požganih dolenjskih gradov. Maršalov kamniti lik spreje proti zahodu in obrača hrbet tistemu delu njegove nekdanje države, kjer se, tudi v njegovem imenu in z njegovo zapuščino, dogaja krvava balkanska rhta. (Foto: A. B.)

utemeljimo z dejstvom, da so se vpisi v sistem, ki so pogoj za izplačevanje čerkov, močno zmanjšali takoj po razlagi sistema v TV Tedniku, ki jo je podal univerzitetni profesor. Njemu ne opozorimo, da je strokovnjak na svojem področju, vendar bi bila njegova dolžnost, da preveri delovanje sistema, takoj pa da s svojo razlago zaradi njemu napačno in pomanjkljivo predstavljenih izhodišč povzročil nepopravljivo škodo. Prav tako zasledimo samo negativno kritiko v vseh člankih v najrazličnejših časopisih.

Ne zanikamo, da je mlado podjetje EXOCOM bilo pri strategiji svojega poslovanja še nezkušeno in da je pri izvajanju sistema naredil nekaj napak, vendar mora te napake odpraviti podjetje samo, ne pa pristranski opazovalci od zunaj. Vsi, ki smo v sistemu, smo polnoletni; imamo tudi lastno pamet, naša osebna pravica pa je, da s svojimi sredstvi razpolagamo po svoji presoji. Mnogi smo bili varčevalci naših poslovnih bank, kamor smo vlagali dinarske in devizne prihranke, pa nas nihče ni opozarjal pred negativnimi posledicami. Ugotovili smo, da je Catch the Cash sistem, ki lahko pomaga marsikomu premostiti socialno krizo in pripelje k oživiljanju in aktiviranju mrtvega kapitala. Predlagamo, da tako začne razmišljati tudi slovenska vlada, sistem legalizira in primerno obdavi dobitke, kar bi bila vsesplošna družbena korist. Tako nas nihče ne bi mogel več predstavljati kot negativne osebnosti in lovce na denar, ampak bi na legalen način postali soustvarjalci pozitivne gospodarske politike.

Pozivamo podjetje Exocom, da podvzame odločne ukrepe za nadaljevanje sistema 900 DEM, v katerega je vključenih največ Slovincem. Prav tako pozivamo vse, ki še vedno zaupajo v sistem, da ga s svojim delovanjem pomagajo ponovno oživiti.

S tem člankom ne želimo izzvati nove polemike, zbrali smo le toliko poguma in jasno povedali, da mislimo drugače kot večina, ki se je do sedaj predstavljal v javnosti.

Skupina vlagateljev v sistemu Catch the Cash
29 podpisov

Slika je porazna

Divja odlagališča v okolici Loškega Potoka — Onesnaževalci neodkriti

Visoko ležeči Loški Potok ima ugodne naravne možnosti za čisti zrak, industrija nima značaja onesnaževalca, obširni gozdovi, ki obdajajo kraj, pa dajejo videz oaze čistega okolja. Pa vendar ni tako.

Poglaviti problem je neurejena kanalizacija in temu primerne čistilne naprave. Tako vse meteorne in druge izplake izginejo v kraško podzemlje. Tudi krajevni vodovod, ki med drugim napaja tudi dele kočevske občine, ima občasno onesnaženo vodo, kljub temu da ga teoretično odpadne vode ne morejo onesnažati.

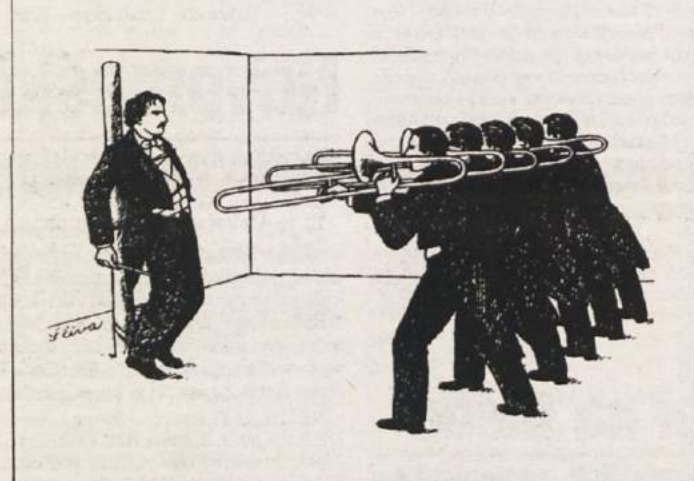
Ni manjši problem niso divja odlagališča smeti. Pred nekaj leti je bilo prepovedano in sanirano centralno odlagališče zaradi možnosti onesnaženja vode v zajetju Izber. Nameščenih je bilo več zabojskov in komunalno podjetje iz Ribnice jih redno odvažja, vendar se ponovno in brez pravega vzroka pojavljajo manjša in večja smetišča, praviloma ob glavnih in gozdnih cestah in kljub prepovedi tudi na saniranem smetišču.

Temu so krivi krajani sami. Predvsem bi lahko odpadke organskega izvora z zakopom uničili doma, večje lesene kose in plastiko pa skruli v domačih pečeh. Tako ni redkih primer, da ljudje z večjimi kosi predčasno napolnijo zabojsnike, ostali uporabniki pa smeti enostavno stresajo na tla. Svoje naredi še veter in slika je porazna. Po gozdovih so odlagališča predvsem večjih kosovnih odpadkov, kljub temu da so zagrožene velike kazni, pa med ljudmi vlada neka lažna solidarost, tako da je kršitelje težko odkriti, pravi Janez Bambič, tajnik krajevne skupnosti Loški Potok, in hkrati zatrjuje, da bo v začetku maja vsesplošna akcija čiščenja, koliko ljudi motijo smeti, pa bo pokazala udeležba.

A. KOŠMERL

PREPROSTA REŠITEV

METLIKA — Tudi v Metliki je bilo na nedavni seji skupščine občine slišati vprašanje inšpekcijskim službam v zvezi s črnimi zakoli, njih preprečevanjem in odnosom inšpektorjev do teh prepovedanih dejanj. Klavnice morajo namreč izpolnjevati stroge pogoje za klavno živine, imajo velike stroške za naložbami v klavnice, pa tudi z nenehnim inšpekcijskim nadzorom, medtem ko proti tistim, ki zakoljijo živino doma pod kozolcem, ne ukrepa nihče. Od inšpekcijskih služb je bilo slišati, da nimajo natančnih podatkov o črnih zakolih, čeprav je bilo inšpektorjem posebej naročeno, naj bodo na tovrstna dejanja pozorni. Vendar inšpektorji ni uspelo dobiti podatkov, kam naj gredo. Zato so se sami odpravili poizvedovat po terenu. Vendar pa po njihovem mnenju na ta način ne bodo mogli odkriti črnih zakolov. Zato jim bodo morali ponuditi pomoč predvsem tisti, ki so prizadeti. Piko na »i« temu dolgem pojasnjevanju pa je postavil eden od kmetov, ki je dejal, da je črne zakole moč elegantno preprečiti s tem, da kmetu za živino priznajo ceno, ki mu v resnici gre.

Prizadevanje je bilo zaman

Sporočilo upokojenim rudarjem rudnika Kočevje

Vse moje triletno prizadevanje, da bi na pogrebnih umrlih rudarjev igrala delavska godba občine Kočevje po stari rudarski tradiciji brezplačno, je bilo zaman. Nihče nam ni hotel ali mogel pomagati. Zadnja pritožba na skupščini občine Kočevje je bila poslana preko KS Rudnik-Salka vas letos v januarju. Na to pritožbo je odgovoril kulturni animator godbe Rancigaj, da niso prejeli od nas nobenih instrumentov, da naj oseba, ki to trdi, predloži dokument o predaji, in da je delavska godba kulturno društvo in ne pogrebna ustanova. Te trditve presodite sami. Vsi dobro vemo, kam so šli naši instrumenti, ki smo jih plačevali ves čas naše zaposlitve, nekateri tudi po 40 in več let. Nimamo nobenih dokumentov niti od 240 podar-

jenih stanovanj Itasu, ki jih sedaj prodaja tistim rudarjem, ki so jih zgradili, ne da bi dal zanje en sam dinar, niti od vse rudniške opreme (Strojini obrat, Zunanji obrat, rudarski dom, kino dvorana, počitniški dom v Crikvenici) v vrednosti več milijard mark.

Ker sem uvidel, da je vse moje prizadevanje zaletavanje z glavom v zid, sem se v skrajni sili obrnil na Komunalo občine Kočevje s prošnjo, naj bi ozvočili pokopališče in na dan pogreba igrali žalostinke brezplačno, kot to delajo v Ljubljani na Žalah, kajti dogaja se tudi občanom Kočevja, ne samo umrlim rudarjem, da jih zaradi pomanjkanja denarja pokopavajo brez župnika ali godbe, katera, če sodeluje na pogrebu, stane 14.000 SLT, pogreb pa, tako smo brali v časopisu — stane 32 do 48 tisoč SLT. To je 6 minimalnih pokojnin, tega pa ljudje ne zmorajo več. Tudi cerkven pogreb je treba plačati. Na Komunalo sem naletel na veliko razumevanje za težave svojcev umrlih občanov in je — tako so mi zatrjili 28. maja — vsa stvar že v delu, za kar se direktorici Komunale, Poje Bernardi, v imenu občanov Kočevja od srca zahvaljujem.

Nadalje obveščam vse upokojene rudarje in njihove svojce naj se ob smrti rudarja, če želijo na dan pogreba sodelovanje rudarjev v uniformah, obrnejo na Stefana Kolenc in na zastavonoša Ivana Novaka.

Na sestanku v domu upokojenecov so bili izvoljeni v iniciativni odbor Stefan Kolenc, Franc Obrič in Franc Korelc. Ustanovitev društva upokojenih rudarjev pa bo 3. julija, za rudarski praznik, pred motelom Jezero. Nisem mogel drugače, raztreseni smo po vseh okrog Kočevja in po mestu samem, pa sem se poslužil Dol. lista, ki ga večina od nas bere, da bomo vsi na tekočem o tem, kar se dogaja.

IVAN HEGLER
Trg zborna odposlanec I
Kočevje

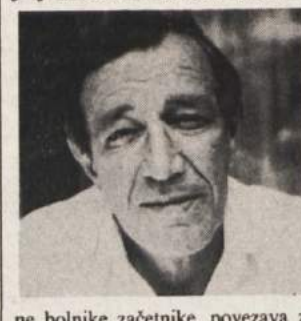
K. Z.

Tudi dializni bolniki imajo svoje društvo

O njegovem pomenu govori Karlo Vranc

NOVO MESTO — V novomeški bolnišnici je oddelek, kjer se teden za tednom, že mesece in leta, srečujejo isti bolniki. Ta čas jih je 57 in prihajajo iz raznih krajev Dolenjske, Bele krajine in Posavja. Govor je o dializi in dializnih bolnikih, ki so pred dobrim tednom med zadnjimi dializnimi centri v Sloveniji ustanovili svoje društvo.

Društvo kroničnih ledvičnih bolnikov Dolenjske ne povezuje le bolnikov, ki so vezani na dializo, temveč prostovoljno združuje tudi zdravstveno osebje, svoje bolnike in vse tiste, ki želijo v takšnem društvu sodelovati. V pravih društvah je zapisano, da je namen delovanja društva predvsem v organiziranem sodelovanju med bolniki in zdravniki, vpliv na uveljavljanje sodobnega načina zdravljenja, predvsem pri uveljavljanju transplantacije, obveščanje bolnikov o pravnem načinu življenja z bolno ledvico, povezava in druženje bolnikov z dializo, vpliv na širšo družbo pri nabavi sodobne medicinske opreme ter potrebnih zdravil za dializo, organizacija predavanj in dajanje strokovnih nasvetov za dializ-

ne bolnike začetnike, povezava z drugimi sorodnimi društvimi in v Zvezo društev ledvičnih bolnikov Slovenije. »Delovanje društva si lahko zamišljamo le tako, da nam bo družbena skupnost pomagala. Pokroviteljstvo je že sprejela tovarna zdravil Krka, za pomoč bomo za prosili tudi druge«, je povedal prvi predsednik novomeškega društva Karlo Vranc iz Novega mesta, sam težak dializni bolnik, ki so mu ledvice popolnoma odpovedale. »Ponosni smo, da imamo v novomeški bolnišnici tako prijazno osebje, ki ga vodi dr. Sonja Cimerman-Steklasa. Do vseh so enako prijazni. Dializni bolniki smo kot velika družina«, še pravi Karlo Vranc.

J. P.

Nikoli o pravem času

Sedeli smo pri običajni kavici po dopoldanski malici v službi, ko pravi ena od sodelavk:

»Toliko gob, kot jih je letos, pa že dolgo ne! Dobro smo se jih preobjedli, pa še vložila in posušila sem jih precej.«

Takoj popoldne sem organiziral svojo družino in odpeljali smo se v gozd, tja, kjer se ponavadi zanesljiva rastišča. Razočaranje pa je bilo precejšnje. Našli smo le nekaj zelo starih jurčkov in lisičk. Vse druge gobe so bile prevrnjene, kot da bi šla skozi prava invazija.

Čez teden dni smo bili na kavici pri sosedih. Pa postavi hišni gospodar na mizo prikupno steklenico belega vina, rekoč:

»Poglejte, kakšno dobro kapljico sem dobil v trgovini pri Malčki.« Ko je povedal še ceno, se mi je kar zavrtelo pred očmi. Komaj sem čakal, da smo končali.

Doma sem takoj naložil v avto dve gajbi praznih steklenic in zdrvel v trgovino. Prodajalka se je samo nasmehnila:

»Res smo ga imeli, in to še kar precej, toda ljudje so pokupili vse do zadnje steklenice.«

Na poti domov me je kar dajalo od jeze: »Zdaj pa tudi jaz bom drugim takoj povedal, če bom videl kje kaj ugodnega,« sem se zaklel.

Priložnost se mi je ponudila že naslednjega dne. Peljal sem se mimo prodajalne plina in videl prodajalko, ki se je ravno sukala okoli skladišča.

»Je še po stari ceni?« jo povprašam kar tako iz navade.

»Samo še danes, jutri bo druga cena,« mi odvrne.

»Hopla, takoj bom nazaj!« in poženem avto proti domu po dve prazni jeklenki.

Pozno popoldne naslednjega dne smo pri nas kuhali kavico za sosedstvo. Ravno sem se pripravil, da se pohvalim, kako dobro kupčijo sem napravil včeraj, ko me preseneti sosed:

»Včasih se pa kaj tudi poceni. Danes se je zaradi zmanjšane prometa davka znižala cena plina. Komaj sem ga dobila eno jeklenko, ker so ljudje takoj vse pokupili.«

Le pogotnil sem slino.
SLAVKO KLANČIČAR

Dan izgnancev

Sporočilo ob 7. juniju, dnevni slovenskih izgnancev

Letos praznujemo 7. junij, dan slovenskih izgnancev, prvič po ustanovitvi Društva izgnancev Slovenije in tudi prvič v samostojni, neodvisni Sloveniji. Želimo živo ohraniti zgodovinsko izročilo, ki bo večno govorilo o divjem nastopu nečloveškega načrta, da iztrebijo slovenski narod v osrčju Evrope. Slovenski izgnanci smo namreč med prvimi občutili zločinstvo genocida nad narodom.

Na današnji dan se želimo oddolžiti spominu vseh izgnancev, katerih kosti so raztresene po vsej Evropi, in vsem, ki so umrli po vojni in niso dočakali rojstva samostojne države in ustanovitve društva izgnancev Slovenije. Društvo je končno zaživelo. Njegovo vodstvo si prizadeva, da bi čimprej namestili zamujeno. V nekaterih večjih krajih že delujejo krajevne organizacije, zaživele so razne komisije, izšla je prva številka našega »Vestnika«, zbrana je že precej gradiva za Zbornik. Društvo deluje v prostorih ZBB NOV Slovenije, ki je pokazalo razumevanje za naše delo, pri tem pa spoštuje našo polno samostojnost. Pri pridobivanju članov so nam veliko pomagali tudi občinski odbori ZBB NOV, krajevni uradi, krajevne skupnosti, občine, župnišča in drugi.

Največje zasluge za to, da je društvo z več uroč člani in mnogimi simpatizerji plodno zaživelo, pa imajo naši števili aktivisti, ki jim s tem izrekamo zahvalo in priznanje. K popularizaciji naše dejavnosti so veliko pripomogle tudi javna glasila, čeprav ne vsa v zadostni meri. Ena od mnogih aktualnih nalog, ki jih opravlja društvo v skladu s programom dela, je tudi urejanje vprašanja vojne odškodnine. Slovenski izgnanci med drugo svetovno vojno niso nikoli prejeli vojne odškodnine za trpljenje v izgnanstvu, niti za odvzete in uničeno premoženje, namestilo za prisilno delo, nemožnost šolanja ter zdravstvene in socialne posledice zaradi pritiskov in mučenja v izgnanstvu.

Društvo izgnancev Slovenije poziva Predsedstvo Republike Slovenije, Skupščino Republike Slovenije in Izvršni svet Republike Slovenije, da zahtevajo od Zvezne Republike Nemčije plačilo še preostale vojne škode, podobno kot so storile in uspele druge evropske države.

Društvo izgnancev Slovenije
zanj: VLADO DERŽIČ

- Kdor v politiko vidi »odrešenika«, sodi med krivoverce.
- Evropo še najbolj posnemamo — po raznožljivih klošarjev.
- Ali bi delegati s prinašanjem banan v kongresne dvorane radi dokazali sorodstvo z opicami?
- Kmetijstvo v očeh politike: sejanje laži, »flancanje« na kongresih in mlatenje prazne slame.
- Kljub odhodu zvezne vojske imamo v Sloveniji »armado« brezposelnih in »finančne diverzance«.
- Lakote bi bilo manj, če bi mnogi s takim elanom držali mitiko — kot držijo orožje.

M. BRADAC

Odloči naj vaščan, ne birokrat

Pripombe o nastajajoči novi lokalni samoupravi — Naj odločijo prizadeti

Vsak novi režim in z njim nastajajoča oblast skoro vedno podereta vse prejšnje, pa če je bilo to še tako dobro. Oblast se hoče čimbolj uveljaviti in začne na ostankih starega graditi novo, svoje lastno. Tako je tudi naša oblast po osvoboditvi leta 1945 zavrгла vse, kar je podpadlo od prejšnjega režima. Upravičeno, saj nam okupatorji niso dali nič dobrega.

Ko je ljudska oblast po osvoboditvi vzpostavljala nove upravne centre, je še nekaj časa puščala najnižjim upravnim enotam naziv občine, ko pa so se bivši okrajji preimenovali v komune, je to ostalo le časovno. Kmalu so te nove upravne enote prekrstili v občine, male upravne enote, ki to niti niso bile, pa so imenovali krajevne skupnosti (točen povzetek nekdanje nemške ortsgroupe). Izraz krajevna skupnost se ni in ni mogel udomačiti v zavesti ljudi, toda moral je ostati vse do danes. Poleg tega krajevna skupnost ni imela niti približno enake vloge in pomena kot nekdanja

občina, kakršno so poznali naši predniki že pred več kot sto leti.

Med dvema vojnama so imele občine pomembno vlogo v življenju prebivalstva. Zaradi svoje majhnosti so bile ljudem blizu. Človek, ki je moral na pošto ali v trgovino, je mimogrede stopil še na občino in tam opravil, ker je moral. Z nastankom povojnih občin se je to bistveno spremenilo. Te občine so bile naenkrat ogromen birokratski aparat, ki je bil ljudem pretežno tuj. Ta aparat je skonciral v svoji birokratski dejavnosti vse, kar so nekdo opravljale male občine.

Zakaj pišem o vsem tem? Pred dnevi sem iz časopisa ugotovil, da se tu v republiškem centru pripravljajo načrti o bodoči razdelitvi Slovenije. Vesel sem bil, da bo na primer Bela krajina postala bolj samostojna upravna enota, okraj ali kakor se bo že temu reklo. Isto velja za Prekmurje, nekdanjo kazensko kolonijo za taktatnemu režimu neljube učitelje in uradnike. Veselje pa me je minilo, ko sem prebral, da bi morala

vsaka nova občina imeti vsaj 3000 prebivalcev in vrsto drugih pogojev. Vse to si je lahko izmislil ljubljanski birokrat, ki sedi v centru in od tam komandira deželo, kajti v deželi imamo tu in tam geografsko zaključene celote z vasmai in zaselki, ki gravitirajo skupaj, a na žalost nimajo predpisanih 3000 prebivalcev. Vendar sestavljajo po vsebini in velikosti dovolj močno celoto, ki se je zmožna sama upravljati. Zakaj bi morali tako enoto priključevati sosedni enoti, s katero ima le malo skupnega in se bo zato počutila vedno podrejeno? Poleg tega bi morali ljudje prehoditi ure daleč na neki novi umetni center.

Mislím, da imam pravico zahtevati, naj se pogovori o novih občinah prenešajo na teren, med ljudi. Naj vaščani odločajo, kam bo spadala njihova vas!

RADO ZAKONJŠEK
Ljubljana

IZ KOLPSKE DOLINE

NAJPREJ POPRAVEK — Predsednik KS Osilnica, Stanko Nikolič, nas je opozoril, da je pri naši objavi o ceni odvoza odpadkov prišlo do napake. Objavljena cena ne velja za odvoz, ampak toliko velja nakup kontejnerja (oz. je veljal pred dobrim mesecem dni; natančnejše podatke o tem dobe zainteresirane pri kočevski Komunalni). Po nakupu kontejnerja pa je treba odvoz odpadkov še posebej plačati, kar velja v načelu 100 SLT za prevožen kilometer (do Osilnice je 2-krat 50 km, se pravi 100 km). Kot je dejal S. Nikolič, so pri Komunalni pripravljene za oddajene kraje k tej ceni odvoza odobriti popust. Sicer pa tudi ta cena narašča kot vse druge cene.

SEZONA JE TU, TURISTOV PA (ŠE) NI — Turistična sezona je tako rekoč tu, v zgornji Kolpski dolini pa še ni turistov. Gostišča in trgovine skoraj nimajo nobenega prometa. Vsi pa upajo, da bo kmalu bolje in da bo Kolpa postala slovensko morje. Kar veliko je Slovencev, ki se boje na hrvaško morje, ker menijo, da celo Istra ni povsem varna.

KDAJ DOVOLILNICE? — Miličnik iz Delnic pri mostu v Mirtovcih včasih zelo strogo postopajo, kar Osilničanom, ki jim je tu edini dostop iz smeri Kočevja, ni všeč. Ne gre le za kaznovanja zaradi slabih gum na vozilih, neprivzivanja za varnostnim pasom, ampak za splošne temeljite preglede vozil, »če ne tihotapijo orožja«. To so Osilničani še posebno občutili med nedavnimi kajakaškimi tekmovanji na Kolpi. Zato vprašujejo, kdaj bodo dobili maloobsejne dovolilnice. Še posebno nestrpno pa čakajo izgradnje ceste po slovenski strani od Predgrada preko Fare in Osilnice do Drage, da jim ne bo treba preko carine.

ŽAGA: PROSTOR ZA ŠOTORJENJE — Prostor za taborjenje ureja lastnik krepčevalnice Samsa na Žagi pod Faro ob Kolpi. Čeprav je Kolpa obmejna reka, računajo letos na več turistov, saj se lahko zgodi, da bo Kolpa postala slovensko morje.

FARA: NOVA LEŽIŠČA — Gostišče Suštar je začelo urejati 10 ležišč za goste. Dokončali jih bodo do turistične sezone.

STARI MALNI NADALJEVANJE GRADNJE — Te dni nadaljujejo z notranjimi deli v turistično-sportno-rekreativnem centru Stari malni, kjer je že urejena kajakaška proga, edina na Kolpi. Zdaj so na vrsti dela fine montaže elektrike in vodovoda. Dela pri centru, ki mu domačini pravijo kar hotel, potekajo tako, kot doteka denar. J. P.

GAUDEAMUS IGITUR — Pot v zrelost je bila za številne maturante v častiljivi zgodovini novomeških srednjih šol kaj različna, vsaki generaciji in vsakemu posamezniku pa je pomenila matura, ta vstopnica v življenje, neizmerno veliko. V petek dopoldne so takole veselo razporeženi prvič s plapolajočo zastavo svobodne in neodvisne Slovenije odšli na novomeške ulice letošnji maturanti - kar 1082 jih je bilo - in ob zaključnih izpitih te dni jim bo še pošteno vroče. V senci kostanjev pri gostilni na Hribu pa se je v soboto zbrala generacija, ki ji je bila pred desetimi leti matura onemogočena. Pripadajo namreč tistim, več kot dvesto jih je bilo, ki jih je v začetku decembra leta 1941 okupator zaradi ihtege protesta izključil s novomeške gimnazije. Že dvajset let se tako zbirajo, sedaj že desetič na Hribu, zato so gostilničarko Jožico z veseljem sprejeli medse. Vsakdo izmed njih ima bogate spomine in vsakdo izmed njih ima veliko zaslug za to, da je letošnja generacija lahko tako sproščena zakoračila pod slovensko zastavo. Izračunali so namreč, da je kar 96 odstotkov od izključenih učencev pozneje odšlo v partizane. (Foto: T. Jakše)

Le rešitev za umetno jezero?

Umetno jezero, ki je nastalo zaradi opuščenega rudnika rjavega premoga, je potrebno urediti

KOČEVJE — Površinski kop rudnika rjavega premoga v Kočevju je bil opuščen leta 1978. Na površini okrog 146 hektarjev se je začela nabirati voda, nastalo je umetno jezero, ki je do sedaj samevalo, čeprav je bilo načrtovano kot del turistične ponudbe Kočevja.

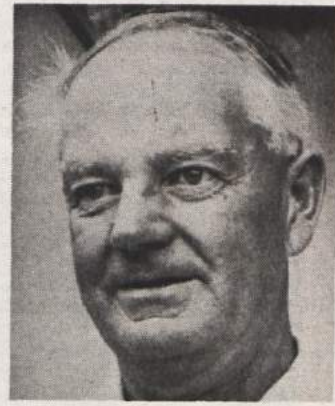
Vsi dosedanja programi glede uporabe prostora so zastareli, ugotavljajo na oddelku za urejanje prostora in urbanizem. Vmes so prišli novi interesi, zato je bilo potrebno program prenoviti. Ljubljanski raziskovalni zavod je predlagal, da je potrebno dve tretjini jezera s pripadajočimi površinami razglasiti za naravni rezervat, medtem kom tukajšnje podjetje Oprema, ki ima na obali jezera motel, načrtuje program visokega turizma in kvalitetno ponudbo. Zaradi navzkrižnih interesov in novih programov je vodstvo kočevske občine sklicalo sestanek zainteresiranih in strokov-

nih služb. Udeleženci so se strinjali, da je potrebno izdelati sanacijo celotnega območja, predvsem s stališča geoloških raziskav, kajti to območje je preresetano z rudniškimi rovi. Potrebno je preprečiti nadaljnje onesnaževanje okolice in jezera samega. Prav tako pa je potrebno urediti zaziđano območje stare rudniške kolonije. Predlagali so, da se ustanovi odbor, v katerem bodo predstavniki krajevnih skupnosti Kočevje mesto in Rudnik—Salka vas, ki bi v celoti skrbeli za izvajanje sprejete dogovora in vodili programsko sanacijo. Vsako leto je na jezeru vse več kopalcev, zato bi bilo potrebno še pred sezono sprejeti ustrezne ukrepe glede čistoče in varnosti kopalcev.

M. GLAVONJIČ

• Junak je nekdo, ki stori to, kar lahko. Drugi tega ne storijo. (Roland)

Janezu Vitkoviču v slovo

Janez je bil med drugimi tudi redni dopisnik Dolenjskega lista, napisal je knjigo Bela krajina skozi viharje k svobodi, zadnje čase se je lotil pisanja še ene knjige, vendar je ni dokončal, ker ga je prehitela bolezen in potem smrt. Vendar, kot je nekdo zapisal znani pesnik: »Mrtvi niso mrtvi, mrtvi živijo v nas in bodo drugič umrli z nami in v nas.«

Njegovo delo ni ostalo nezapaženo, prejel je številna družbena in vojaška odlikovanja, od športnih pa je bil najbolj ponosen na Bloudkovo priznanje ter priznanje Nogometne zveze Jugoslavije. Zadnje čase, ko ga je bolezen že hudo načela, ni mogel povsem razumeti današnjega časa ter omalovaževanja vsega, kar je njegova generacija storila za Belo krajino in slovenski narod, saj je poznal vedno le odrekovanja. 22. julija bi praznoval osemdeseti rojstni dan, žal ga ni dočakal, kljub temu pa bo za vedno ostal v naših srcih.

IVAN ŽUNIČ

Roman Rozman

6. junija nas je pretresla vest o nenadni in tragični smrti našega dragega prijatelja Romana Rozmana. Iz našega družabnega kulturno glasbenega življenja je odšel veder, veseljaški in vsestransko nadarjen človek, ki nas je spodbujal s svojim optimizmom in življenjskim elanom.

Bil je znan kot delaven in podjeten človek, kot vsestranski glasbenik in straški rock sceni. Že kot osmošolec je leta 1985 nasledil prvega bobnarja v triu Free 48. Konec leta 1986 je prestopil k novoustanovljenim Sky Blue in tam dve leti kasneje igral tudi kitaro. Po razpadu tega obetavnega benda se je leta 1990 ponovno pridružil skupini Free 48 in z njo nastopal po vseh večjih krajih v Sloveniji. Decembra 1990 se je ponovno pridružil Frakciji Fm, sicer podružnici Free 48, kjer je igral že leta 1985 na prvem ustanovnem koncertu še danes delujoče skupine.

Še v cvetu mladosti, sredi življenjskih in delovnih načrtov, je Romana doletela kruta usoda. Njegova pot se je končala tragično in mnogo pre zgodaj. Nastala je nezalcijiva vrzel med vsemi, ki smo ga poznali.

B. K.

Še: Zadruga ne potrebuje le preobleke

Odmev Zadrufne zveze Slovenije in sindikata delavcev KZ Krka na zapis Marjana Dvornika (DL 4. junija)

K pisanju tega članka nas je spodbudil članek Marjana Dvornika v glasilu Dolenjski list z dne 4. 6. 1992 pod naslovom »Zadruga ne potrebuje samo preobleke«.

Ker je kritizirana zadruga članica naše zveze in se v članku pojavljajo trditve, ki so popolnoma v nasprotju z zakonom o zadrugah, dajemo naše strokovno mnenje v zvezi z navedenimi trditvami.

Večina trditev posega na področje, kjer člani dosedanje zadruge lahko v skladu z zakonom samostojno z večinsko odločitvijo odločijo, kako bodo uredili posamezno vprašanje v zadrufnih pravilih. To velja tako za članstvo v zadrugi, obvezni delež kot tudi za delitev in namen presežka ob koncu poslovnega leta.

Iz navedenega izhaja:

- Članstvo: Ob uskladitvi z zakonom, ko dosedanja člani sprejemajo zadrufna pravila, določijo, kdo je lahko član zadruge, oz. pogoje za pridobitev statusa člana. Ob usklajevanju z zakonom imajo torej pravico pridobitve statusa člana le dosedanja člani zadruge, ko pa je zadruga usklajena z zakonom, ti

člani prek organov, ki jih določijo za odločanje o sprejemu v zadrugo, odločajo o pristopnih izjavah ostalih, ki želijo postati člani zadruge. Pri tem zakon ne določa, ali so lahko člani kmetje, delavci ali kdo drug, zato v primeru, da prosilec izpolnjuje pogoje iz pravil, član zadruge lahko postane fizična kot tudi pravna oseba. (4. čl. zakona)

2. Presežek: 43. čl. zakona določa, da mora zadruga najmanj 5% presežka nameniti za obvezne rezerve. Z ostalim delom zadruge prosto razpolaga, namen ali pravila razdelitve pa lahko določijo člani zadruge, drugače pa o tem odloča občni zbor ob koncu poslovnega leta. V 45. čl. zakona je točno določeno, da se presežek nameniti za sklade (obvezno za rezerve 5%, lahko pa tudi v protostrojne sklade), uporabi za kakšen drug namen (npr. možno je tudi, da se deli dobička da in razdeli med delavce kot nagrada za uspešno delo, kar ne velja samo za zadruge, pač pa tudi za kapitalške družbe (37. čl. splošne kolektivne pogodbe in 20. čl. branžne zadrufne kolektivne pogodbe govori o delu osebne dohodka delavcev iz naslova dobi-

ka, to je prsežka), ostanek pa se lahko razdeli med člane v sorazmerju z njihovim poslovanjem z zadrugo. Zopet: odločuje o delitvi presežka je v rokah članov zadruge.

Glede na trditve, da zadrufna pravila ne določajo vsega upravičenosti do presežka za tiste zadrufnike, ki z zadrugo ne poslujejo, je odgovor samo ta, da se bo o tem odločil ob koncu poslovnega leta občni zbor in jim v primeru, da niso poslovno sodelovali z zadrugo, namenil del presežka ali pa ne.

3. Deleži: Višino, rok in način vplačila deleža določijo člani v zadrufnih pravilih. O višini odloča večina dosedanjih članov, logično je torej, da se mora v primeru, ko se je večina odločila za določeno vsoto, manjšina prilagoditi večini, saj v nasprotnem primeru dosedanja člani, ki se ne strinjajo s takšnim deležem in ga nočejo vplačati, ne morejo ostati v zadrugi. Pri odločitvi gre torej za povsem demokratičen postopek, saj odločanje temelji na večinskem načelu. (6. in 35. — 39. čl. zakona)

4. Zadrufna lastnina: Po 1. odst. 74. čl. je s tem, ko je zakon o zadrugah sto-

pil v veljavo, vse dosedanje premoženje obstoječih zadrug in delovnih organizacij kooperantov, temeljnih organizacij v zadrugah, katerih sklep o izločitvi ni postal veljaven, sestavljenih zadrug in zadrufnih zvez postalo zadrufno premoženje. To zadrufno premoženje je nedeljivo med člane zadruge.

Napačna je torej trditev, da je zadruga do registracije poslovni subjekt z drufno lastnino in da ima občinska skupščina dolžnost skrbeti za pravilnost in korektnost postopkov.

Ponavljamo, zakon je odločanje o bodoči organiziranosti prepustil kmetu, članu zadruge, zato naj le-ta in samo on odloča o njej.

Za Zadrufno zvezo Slovenije: Predsednik: LEO FRELIIH

gospoda Dvornika smo delavci zadruge postavljeni v položaj, za katerega menimo, da si ga s svojim delom nismo zaslužili.

Celoten razvoj zadruge v preteklih 20 letih je temeljil predvsem na lastnih sredstvih. Delavci danes ugotavljamo, da smo dolga leta dobivali osebne dohodke pod občinskimi in republiškim povprečjem na račun pospeševanja razvoja zadruge in kmetijstva v tem prostoru. K skupnemu rezultatu so prispevali tudi kmetje s kooperacijsko proizvodnjo.

Kmetije, ki sodelujejo z zadrugo, so se zavedali našega prispevka k skupnemu razvoju in so zato v uvodnih razpravah za sprejem zadrufnih pravil postavili zahtevo po članstvu delavcev. Politično zvedanje, in ne poslovni interes, pa je vzbudilo pri kmetih takšno nezaujanje, da je prišlo do zahteve po črtanju članstva delavcev iz zadrufnih pravil, s čimer se delavci zadruge težko sprizajmimo, vendar smo zaradi poslovnosti dopustili tudi to možnost, zadrufniki pa naj bi po opredelitvi v prehodnih določbah pravil o tem ponovno odločali na ustanovnem občnem zboru.

Gospod Dvornik navaja v svojem članku, da delavci k razvoju nismo ničesar prispevali, ker smo za svoje delo plačani po kolektivni pogodbi. Žal nam je, ker gospod Dvornik podatkov o plačah ni preveril, saj bi tako zlahka ugotovil, da so naše plače vseskozi 30 in ce-

lo 40% nižje od plač, opredeljenih v branžni kolektivni pogodbi in so veliko zaostajale tudi za povprečnimi plačami v gospodarstvu pri boljših poslovnih rezultatih zadruge.

Gospod Dvornik tudi zavaja javnost z nepravilno interpretacijo Zakona o zadrugah, ko navaja, da je vsak zadrufnik upravičen do 2000 DEM deleža iz premoženja zadruge, po navedenem zakonu pa je zadrufna lastnina nedeljiva.

Zadrufna pravila, deleži in članstvo delavcev so zadeva, o kateri odločajo člani zadruge, ki ne potrebujejo take politične in druge pomoči, kot jo ponuja gospod Dvornik.

Zadrufni delavci ugotavljamo tudi, da je velika večina zadrug omogočila članstvo delavcem, saj je jasno, da brez dobro motiviranega delavca v teh težkih gospodarskih razmerah zadruge ne bodo poslovno vzdržale.

Pričakujemo, da bodo člani na ustanovnem občnem zboru o tem dobro premislili, predno bodo sprejeli odločitev.

Priprani smo, da bomo tudi pri tem vprašanju dosegli polno soglasje s člani in tako okrepili medsebojno zaupanje, izboljšali poslovnost ter se izognili sindikalnemu boju za delavske pravice. Upamo, da nas bodo vodili skupni cilji in skupni interesi, politiko pa bomo pri tem pustili ob strani.

Za sindikat delavcev zadruge: JOŽE KOZAN

Karitas deluje tudi na Kočevskem

Brez občinske pomoči naredil vsaj toliko kot RK

Prvi začetki delovanja te dobrodelne ustanove na Kočevskem segajo v leto 1990, ko so Savinjsko dolino prizadele hude poplave. Na pobudo gospoda župnika Metelke je bila pomoč ljudi zelo velika. To je bila za mnoge izmed nas priložnost, da smo pomagali človeku v stiski, četudi ga nismo poznali.

Se veliko večjo pripravljenost za pomoč so pokazali Kočevci lansko leto, ko je vojna na Hrvaškem ogrozila življenja otrok, mater in starih ljudi. Ker je Kočevska vsa leta zaposlovala delavce prav iz Hrvaške in Bosne, so se njihovi sorodniki pa tudi drugi kaj hitro nastanili kot begunci v Kočevju in njegovi okolici. Prav tem družinam je župnijska Karitas nudila veliko pomoč.

Razmere na Hrvaškem so se začele umirjati in begunci so se vračali na svoje domove. Toda strahote vojne so se prenesle v BiH. Tako smo že v sredini aprila dobili v Kočevju nov val beguncev, ki so se hoteli izogniti nasilju podivjanih agresorjev. Prispelo je približno 450 ljudi.

Takoj je bila objavljena akcija za zbiranje hrane. Odziv ljudi je bil izredno velik. Na pomoč nam je priskočila Karitas Ajdovščina—Šturje. Pripeljali so večjo količino hrane in oblek.

Ze naslednje dni so člani Karitas obiskali begunce, ki so se ztekli k sorodnikom, in jim izročili paket s hrano, po 3 kg na osebo. Nadaljnjo pomoč dobijo begunci, ki živijo v mestu, v začasnem skladišču Karitas, kjer imamo vsak dan organizirano dežurstvo od 18. do 19. ure.

Zaradi težkih časov, v katerih živimo danes, so stiske ljudi marsikje zelo velike. Zato imamo poleg beguncev na skrbi še 32 tako ogroženih družin, ki jim pomagamo s hrano in obleko. Velik problem predstavljajo Romi, ki jim tudi skušamo pomagati. Pri uresničevanju akcij župnijske Karitas s svojimi darovi veliko pomagali: Skofjska Karitas Ljubljana, Karitas Ajdovščina—Šturje, Vipavski križ, redovnice iz Pariza, Gorice, Mirenškega gradu, Vrhnice, Ljubljane in naši župljani. Vsem iskrena hvala!

Ob tej priložnosti želimo povedati, da je v začetku junija delegacija Karitas naletela pri občinskih oblasteh v Kočevju na gluha ušesa. Predsedniku IS g. Petku je poskušala pojasniti, da postaja prostor, ki ga Karitas trenutno uporablja za skladišče hrane in obleke, zaradi vlage neprimeren. Po drugih krajih Slovenije ima vodstvo občine povsem drugačen odnos do Karitas. Upamo si trditi, da je naša Karitas v času svojega delovanja naredila vsaj toliko kot Rdeči križ, a brez kakšne občinske podpore!

ANKA ŠERCER
Karitas Kočevje

Konj se mora sam prodati

Konji Roma Bojana Brajdiča ne trpe ne žeje ne lakote, čeprav nima ne travnikov ne njive

POTOČNA VAS — Bojan Brajdič je eden tistih Romov, ki so se odrekli običajnemu romskemu življenju. Nekega dne se je odločil in s svojo družino zapustil romsko naselje Zabjak ter si uredil stanovanjsko barako v Potočni vasi. Konji so bili že od malega njegova želja in zabava. Pred leti se mu je otroška želja uresničila. Daleč naokoli je postal znan po lepo negovanih konjih. Danes ima v hlevu osem rejnih konj, s katerimi bi se lahko ponašal še tako velik in premožen kmet.

V zbirki konj je tudi mali poni, ki je v posebno zadovoljstvo otrokom. Mali Gidran je še posebej zanimiv, kadar ga Bojan vpreže v prav zanj narejeni vozček, in ko se nanj posedejo otroci, vse skupaj izgleda kot velika otroška igra. Tako opremljen se rad pokaže na kateri od dolenskih prireditelj. Njegov vozček je bil tudi na čelu povork kmečkih

voz, ki so tekmovalce pripeljali na kmečki praznik v Mirni Peči. »Konji so moj kruh, moje veselje in preživitev. Vselej gledam, da kupim dobrega in lepega konja, stara klju-seta nimajo kaj početi v mojem hlevu. Ko konja prodajam, ne potrebujem kupa dobrih besed. Konj se mora sam prodati. Ko je hlev prazen, se z zadnjim konjem odpravim po nove,« o svoji nevsakdanji trgovini pove Rom Bojan.

Zanimivo je tudi, da so Bojanovi konji lepo hranjeni in da ne trpijo žeje ne lakote, čeprav Bojan nima niti enega travnika ali njive. »Kosim tam, kamor nihče nikoli ne pride s koso. Seno pokosim, posušim in shranim za zimske dni. V poletnih mesecih pa se živali najbolje počutijo na svobodi in svežem zraku,« je za konec zatrdil Bojan.

J. P.

PONI ZA OTROKE — Prišli so časi, ko je konj postal redkost, in če je povrh še poni, ga mladež veliko bolj rada gleda kot še tako moderno opremljen avto. Bojanov Gidran je na kmečkih igrah v Mirni Peči vzbujal veliko pozornost. (Foto: J. Pavlin)

ZA DRAGE MEDICINSKE INSTRUMENTE

NOVO MESTO — V sklad za drage medicinske instrumente pri OORK Novo mesto so prispevali: Vzgojnovarstvena organizacija Novo mesto namesto venca pokojnemu Ivanu Čemaru 4.200 tolarjev; osnovna šola Šmarjeta namesto cvetja na grob mame Jožeta Pečnika 4.000 tolarjev; krajani Koštalove ulice Novo mesto ostanek od sredstev za venec za pokojno Marijo Kos, 5.750 tolarjev; družini Gerkič in Kojan, Metlika, namesto cvetja za mamo 10.000 tolarjev; stanovalci Kettejevega drevoreda v Novem mestu name-

sto venca na grob Marije Barantin 4.750 tolarjev; občinska organizacija RK Novo mesto namesto venca na grob pokojne mame Milice Šali 5.000 tolarjev. Vsem darovalcem iskrena hvala.

BRALNE ZNAČKE NAM JE PODELIL VITAN MAL

V sredo, 13. maja, smo tudi na naši šoli podelili bralne značke. Medse smo povabili pisatelj Vitana Mala. V krajšem kulturnem programu smo se mu predstavili in se ob dveh skečih prijetno nasmejali. Nestročno pa smo čakali, da spregovori naš gost. Najprej se nam je predstavil, potem je povedal, kdaj je začel pisateljati, še več pa smo izvedeli o filmu in snemanju, kar je bilo za nas še posebno zanimivo. Pisatelj je vsem knjižnim moljem podelil priznanje in značke. Učenci prvega in drugega razreda so prejeli cicibanovo priznanje, učenci od tretjega do osmega razreda pa smo tekmovali za Kajuhovo in Bevkovo bralno značko. Vseh bralnih značkarjev je bilo letos 137, kar je polovica vseh učencev boštanjske šole. Prav na koncu smo bili še posebno presenečeni štirje najbolj pridni dopisniki smo prejeli knjižno nagrado. To je bila najnovejša knjiga Vitana Mala Ledosned. Mi štirje smo imeli pisatelja nekaj minut še čisto zase. Prijetno je bilo kramljati z njim, zato nam bo to srečanje za vedno ostalo v spominu.

POLONA ZUPANC
8. a, OŠ Boštanj

AKCIJA ZA ČISTE ZOBNE MED OSNOVNOŠOLCI

NOVO MESTO — V teh dneh potekajo po vsej Sloveniji zaključne prireditve na temo: Akcija za čiste zobe oz. zdravi prehrani. Ideja za to akcijo se je porodila v zobni ambulanti na OŠ Kette—Murn v Ljubljani pred desetimi leti. Zobozdravnica prim. dr. Tatjana Leskošek Denišlič je želela na enostaven, cenen in otrokom dopadljiv način nekaj narediti za boljše ustno higieno.

Gre za trikrat mesečno testiranje čistosti zob petim naključno izbranim učencem posameznega razreda. Leto 1984 je akcija postala vseslovenska pod organiziranim strokovnim vodstvom Stomatološke sekcije SZD. Letos pa je tekmovalno uspešno zaključilo 379 slovenskih osnovnih šol. Da bi bili otroci še bolj motivirani, so organizirali tudi prikupne zaključne prireditve po vsej Sloveniji. Kot pokrovitelje se pojavljajo: Lek. Toz kozmetika Ljubljana, Sanolabor, Kolinska, Fructal in Ljubljanske mlekarne.

PODELITEV BRALNE ZNAČKE

V torek, 25. maja, smo imeli učenci od petga do sedmega razreda v jedilnici šole podelitev bralne značke. Na podelitev smo skupaj z mladinsko knjigo povabili ugankarja, prevajalca in opernega pevca Jožeta Stabeja. Po prireditvi smo se z njim pogovarjali in mu zastavili nekaj vprašanj.

DAMJANA, MARUŠKA
Mladi novinar
OŠ Dolenske Toplice

EKSKURZIJA V KRŠKO

Nuklearna elektrarna Krško je edina tovrstna elektrarna v Sloveniji. Leži v bližini našega kraja, zato smo imeli učenci OŠ Globoko priložnost, da smo jo obiskali. Zbrali smo se v kulturnem domu v Krškem, kjer je informativni center Nuklearne elektrarne Krško. Imeli smo obsežno predavanje o elektrarni in njeni problematiki. Spoznali smo pozitivno in tudi negativno stran tega objekta. Po predavanju smo si ogledali razstavo najrazličnejših pripomočkov. Nato pa smo se odpravili do same zgradbe. Spoznali smo, da kljub medijem, ki poročajo o slabem položaju in se ne nehno bojujejo za zaprtje elektrarne, ni tako nevarna.

PETRA ŠULER, MARIJETA HODE
IN MELITA ŠUMRAK
8. r., OŠ Globoko

KONČNO SMO SI ODAHNILI

Velika preizkušnja je mimo. Že lanskega decembra, po napihovanjih o pomembnosti preizkusa znanja in medijih, je panika zajela tudi nas učence. Še dobro, da smo imeli prej dve preizkusni preverjanji znanja. Decembra in marca smo imeli poleg obveznih predmetov, slovenskega jezika in matematike, še izbirni predmet, ki je v zadnjem preizkusu odpadl. Učenci menijo, da sta bili prvi dve preverjanji znanja znatno težji od tretjega. Petnajst učencev, kolikor nas je v 8. razredu na naši šoli, bomo za rezultate zvedeli 15. oz. 16. junija in jih bomo skupaj s spričevalom odnesli na srednjo šolo. Kot dodatne točke se upoštevajo tudi osvojitve Vegovega in Cankarjevega priznanja.

ANITA FILIPIČIĆ IN DARJA KRŽAN
8. r., OŠ Globoko

OBISKAL NAS JE PESNIK TONE PAVČEK — V sredo, 3. junija, smo imeli na naši šoli v Šmarjeti podelitev bralnih značk in priznanj. Obiskal nas je pesnik Tone Pavček. Poleg župančičevih značk in priznanj, ki jih je na šoli osvojilo 143 učencev, je podelil tudi Pavčkovo priznanje. Ta smo na šoli uvedli letos. Pridobil si ga je lahko vsak z branjem knjig sodobnih slovenskih književnikov. Branje za Pavčkovo priznanje je posebnost naše šole. Letos je ta priznanja osvojilo 63 učencev. Po kulturnem programu je pesnik prejel likovno delo naših učencev, on pa nam je podaril deset izvodov svoje pesniške zbirke z naslovom Besede za sladkosnede, s katerimi je obogatil našo šolsko knjižnico. (Sabina Jakše, 7. c, OŠ Šmarjeta)

Zlata priznanja v Bršljin

Pet bršljinskih osmošolcev je na državnem tekmovanju v znanju angleščine bilo med najboljšimi — Velik uspeh

NOVO MESTO — Na državnem tekmovanju učencev osmih razredov v znanju iz angleščine, ki je bilo 15. maja v Ljubljani, so pet zlatih priznanj za novomeško občino odnesli bršljinski osmošolci: Gregor Kosec, Matjaž Retelj, Melita Jerman, Saša Istenič in Špela Manček. To je za šolo zelo velik uspeh, saj je vseh pet učencev, ki so zmagali že na regijskem tekmovalstvu, tudi na državnem doseglo največ možnih točk. Mentorica Terezija Žibert, ki je z njimi delala, pravi: »Takšen uspeh se ne doseže vsako leto in zelo sem vesela, da so bili vsi med najboljšimi, saj sem navijala za vseh pet enako.«

Učenci so imeli najprej šolsko tekmovalstvo, potem občinsko, regijsko in na koncu državno. Bršljinska šola sodeluje na tem tekmovalstvu tretje leto zapored, vendar do sedaj še niso dosegli tolikšnega uspeha. Gregor, Matjaž, Melita, Saša in Špela so bili na takšnem tekmovalstvu prvi. Ker so to osmošolci, jih že v jeseni čaka drugačno šolsko leto od dosežanih, vsi so se že odločili za novomeško gimnazijo, nekateri pa že razmišljajo o študiju tujih jezikov.

Mentorica Žibertova je še dodala, da so to zelo delavni in uspešni učenci, ki

VEČER SWINGA
NOVO MESTO — V razstavnem prostoru novomeškega lokala Pri slonu bo danes ob 20.30 uri večer swinga, na katerem bo ljubljanska pevka Mia Znidarič v spremljavi Marka Boha predstavila stare jazzovske hite iz obdobja swinga. Vstopnine ni.

NAJBOLJŠI V ANGLEŠKEM JEZIKU — Gregor Kosec, Matjaž Retelj, Melita Jerman, Saša Istenič in Špela Manček, osmošolci bršljinske osnovne šole, so sredi maja na državnem tekmovalju iz znanja angleščine v Ljubljani dosegli več kot 90 točk in osvojili zlata priznanja. (Foto: J. Dornič)

MLADI DOPISNIK

EKOLOŠKO-NARAVOSLOVNI DAN NA MIRNI GORI

V ponedeljek, 25. maja, smo imeli učenci šestih razredov naravoslovno-ekološki dan na Mirni gori. Z avtobusom smo se pripeljali na Planino. Tu nas je čakal gozdar Franc Janež, ki že 38 let skrbi za gozd. Vodil nas je po učni gozdni poti. Povsod so bile lesene oznake, table in klopce. Ogledali smo si mali muzej gozdarskega orodja na prostem, gozdarski dom, nato pa smo šli peš po učni poti na Mirno goro. Gozdar nam je ves čas razlagal, nas opozarjal na posebnosti in lepote gozda. Hudo mu je, ker spremlja umiranje drevov zaradi onesnaženega zraka. Gozdarju Janežu smo hvalični za koristen in lep dan.

MARJANA BARLIČ
6. r., OŠ Žužemberk

NAŠLI SVA MARELO

Bila je sreda zgodaj zjutraj. S staro mamo sva hodili po obronkih Kočevskega Roga nad vasjo Stražnji Vrh. Najin namen je bil, da bi čimprej našli kakšnega jurčka. Iskali smo jih že prejšnji teden in tudi veliko nabrali. Mamica jih je potem z veseljem in v zadovoljstvo vseh nas pripravila za kosilo. V sredo zjutraj pa sva bili s staro mamo presenečeni, ko sva zagledali za ta letni čas zelo visoko gobo. Bila je marela. Odnosi sva jo domov in moj atje je bil presenečen, ko jo je videl. Lahko bi jo prinesla v vaše uredništvo, vendar sem imela naslednji dan v šoli posebno obveznost.

URŠKA VIDOŠ
Stražnji Vrh

DOLENJSKI LIST

- oglase
- razpise
- licitacije

sprejemamo tudi po telefaxu

068/24-898

V Drago na večdnevno jahanje

Zakonca Okorn se ukvarjata tudi s turizmom

DRAGA — Velike hektarske površine opuščenih travnikov in pašnikov na Kočevskem so svoj čas intenzivno vabile ljudi, ki jim bivanje v čistem okolju in na planinskem zraku veliko pomeni. Med prvimi, ki so prišli iz mest na podeželje, sta bila zakonca Nada in Franc Okorn. Nada je bila doma iz Brestanice pri Krškem, Franc je odrasel v okolici Ljubljane. Dvanajst let je že, odkar sta prišla v Drago. Na začetku sta si uredila hlev za večje število krav in se narčno pripravljala za rejo konj.

Draga leži med Ribnico, Loškim Potokom, Kočevjem in hrvaško občino Čabar. To je zelo razsežna pokrajina, ki nudi sproščeno in mir. Okornovi se sedaj ukvarjajo tudi s turizmom, s turističnim jahanjem konj. Novost je »triking«, večdnevno jahanje v naravi. Gre za šestdnevni program jahanja, ki vključuje bivanje in potovanje po kočevskem ozemlju. Na pot pone-sejo turiste lipčanci, ki se prilagodijo tudi neizkušenim jahačem. Na

določenih točkah dobijo udeleženci pohoda hrano in prenočišče v planinskih kočah. V prostem času udeleženci karavane lahko streljajo z lokom in čolnarjo po Kolpi.

Redni gostje »ranca« Okorn so italijanski ljubitelji jahanja. Domačih gostov je manj, vendar računajo tudi nanje, zlasti še, ko bodo na kmetiji uredili stanovanjsko hišo z gostinskimi lokalom.

M. GLAVONJIĆ

MIZARSTVO ZUPANČIČ
Ob Grosupeljsčici 5
61290 Grosuplje
tel/fax. (061) 772-953

V redno delovno razmerje vzamemo 5 samostojnih mizarjev z najmanj petimi leti delovnih izkušenj. Zainteresirani naj se oglasijo na gornji naslov.

PETROL TOE BREŽICE
obveščaja

cenjene kupce
o dodatnih telefonskih številkah **skladišča BREŽICE, Lenart 1**
(0608) 61-079
62-258
fax: 61-851

Ste pravkar ustanovili podjetje ali pa ga ustanovljate? Imate vpeljano dejavnost, s prodajo pa niste zadovoljni?

Želite predstaviti vašo dejavnost, a ne veste kako?

Marketing

DOLENJSKI LIST

pozna rešitve,
primerne za vašo dejavnost in vaš žep!

Za tisk vam pripravimo:
znak podjetja
vizitke
dopise

propagandna sporočila vseh vrst in poskrbimo za objave v časopisih, revijah, na radiu, TV, itd.

Z našo pomočjo je uspeh
v vaših rokah!

DOLENJSKI LIST
marketing

tel. (068) 23-610
fax: (068) 24-898

Pokličite nas, obiskali vas bomo!

PODJETJE ZA LESNO IN
STROJNO PROIZVODNJO,
TRGOVINO IN INŽENIRING, p.o.
61370 LOGATEC
Tel.: (061) 741-711,
fax: (061) 741-279

PROIZVODNO PRODAJNI PROGRAM

- jelova - smrekova okna in balkonska vrata s senčili
- okna in balkonska vrata iz merantija (eksota)
- notranja, vhodna in panoramska vrata
- stavbno pohištvo po naročilu
- strešna okna in strešne line
- montaža fasadnega stavbnega pohištva na objektu in brezplačna dostava

GOTOVINSKI POPUSTI IN MOŽNOST PLAČILA S ČEKI NA TRI OBROKE.

INFORMACIJE: KLI LOGATEC IN POSLOVNI SODELAVCI NA TERENU

- »DOM-LES«, d.o.o., NOVO MESTO, tel.: (068) 28-078
- JELKA, d.o.o., VINIČA, tel.: (068) 64-018
- »LESOKOV« BREŽICE, tel.: (068) 61-232

M-KMETIJSKA ZADRUGA »KRKA«
NOVO MESTO
Cesta Komandanta Staneta 10
68000 NOVO MESTO

objavlja prosti delovni mesti:

1. vodja finančno-računovodskega sektorja — dela s posebnimi pooblastili in odgovornostmi
2. planer — analitik

Kandidati pod 1 morajo izpolnjevati poleg splošnih pogojev po zakonu še naslednje pogoje:

- da imajo VII. ali VI. stopnjo šolske izobrazbe ekonomske smeri in 3 oziroma 4 leta delovnih izkušenj na področju vodenja finančno-računovodskih poslov.
- Kandidati pod 2 morajo poleg splošnih pogojev po zakonu izpolnjevati še naslednje pogoje:
- da imajo VII. ali VI. stopnjo šolske izobrazbe ekonomske smeri in 2 oziroma 3 leta delovnih izkušenj na področju planiranja in analiz.

Delovno razmerje pod 1 in 2 bo sklenjeno za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisanih dosedanjih delovnih izkušnjah pošljejo v 8 dneh po objavi na gornji naslov. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

• Duhovna prostost Slovencev ni ne na levi ne na desni. Je pred nami. (T. Hribar)

• Razmišljanje je samogovor duše. (Platon)

• Včasih imam trenutke, ko ne verjamem, da sem predsednik, čeprav sem to že dve leti. (Havel)

• Krščanska demokracija ima že vnaprej privilegiran položaj, saj za njo stoji še neka druga močnejša in stanovitnejša Organizacija. (T. Hribar)

• Slava ni nič drugega kot človekov dih — in ta je pogosto nezdrav. (Fuller)

• Svoboda je dobra vest. (Hippel)

UNIVERZITETNI
KLINIČNI CENTER LJUBLJANA
ZALOŠKA CESTA 2, LJUBLJANA

SPOŠTOVANI!

Želite delati v vrhunski zdravstveni ustanovi s stoletno tradicijo in med prijaznimi sodelavci?

Imate delovne izkušnje in želite izpopolniti svoje znanje? Ste pripravnik in želite opravljati skrbno pripravljeno in vodeno pripravništvo?

Želite delovno razmerje za določen ali nedoločen čas? Želite začasno rešiti svoj stanovanjski problem z bivanjem v samskem domu? Obvladate slovenski jezik?

Imate srednjo ali višjo izobrazbo zdravstvene smeri:
— zdravstveni tehnik — srednja medicinska sestra,
— višja medicinska sestra?

Oglasite se nam in povabili vas bomo na razgovor. V vlogi navedite osebne podatke in priložite dokazila o izobrazbi ter jih pošljite na naslov: Univerzitetni klinični center Ljubljana, Kadrovska služba, Bohoričeva 28. Kandidati bodo o izbiri obveščeni pisno.

ZA DODATNE INFORMACIJE NAS POKLIČITE NA TEL. (061) 316-790

finet podjetje za izgradnjo računalniško podprtih proizvodnih sistemov

Šempeter 21a
63311 ŠEMPETER

Telefon: 063-701-225
Telefaks: 063-701-033

- informacijski inženiring
- računalniške storitve
- strojna oprema
- programska oprema
- grafično oblikovanje

BANKA

NOVE MESEČNE OBRETNOSTNE MERE

OBRETNOSTNE MERE VELJAJO OD 01.06.1992

VLOGE, NA VPOGLEJ	
HRANILNE VLOGE	3,87 %
TEKOČI RAČUNI OBČANOV	3,87 %
ŽIRO RAČUNI OBČANOV	3,87 %
VARČEVALNA KNJIŽICA 6,51 %	
VLOGE, VEZANE NAD 1 MESEČ	
od 2.000 do 10.000	6,83 %
od 10.000 do 50.000	6,91 %
nad 50.000	7,03 %
VLOGE, VEZANE NAD 3 MESEČE	
od 2.000 do 10.000	6,91 %
od 10.000 do 50.000	7,03 %
nad 50.000	7,10 %

DOVOLJENA PREKORAČITEV NA TEKOČEM RAČUNU 8,11 %

ABANKA, BANKA PRIJAZNIH IN PODJETNIH LJUDI

DE časopis slovenskih delavcev

Jože Smole: SPOMINI TITOVEGA SEKRETARJA

V tej knjigi nam vsem znanega avtorja, ki je bil od leta 1968 do 1970 Titov osebni tajnik, lahko preberete:

- Ponudba Williya Brandta: nemški krediti ali vojna odškodnina
- Gadafi je pustil Tita čakati dve uri
- Kdo je sesual Staneta Kavčiča
- Odnos Jovanka — Tito: hlače je nosila Jovanka
- Kdo in kako je oblikoval takratno jugoslovansko politiko

Cena knjige je 500 tolarjev. Izšla je pri ČZP ENOTNOST, Dalmatinova 4, 61000 Ljubljana, telefoni: 061/321-255, 311-956, kjer lahko knjigo tudi naročite.

PIONIR AVTOHIŠA d.d. organizira v sodelovanju z zavarovalnico

TILIA Novo mesto VELIKO NAGRADNO IGRO

v kateri lahko sodelujete vsi, ki boste v času od 23. aprila do 24. junija:

- postali lastniki novega ali starega avtomobila, kupljenega v Avtohiši Pionir
- kupci blaga v trgovini z rezervnimi deli
- in tisti, ki boste opravili servisiranje ali popravilo svojega avtomobila v servisno prodajnem centru Pionir Avtohiša, Ločna 48 v Novem mestu!

Vrednost kupljenega blaga ali storitve, za sodelovanje v nagradni igri, mora znašati nad 5.000,00 SLT.

Nekdo od vas, cenjeni obiskovalci, bo na velikem žrebanju dne 24. junija v Avtohiši Pionir v Novem mestu, prejel avto večno privlačne tradicije.

RENAULT 4!

Delovni čas prodaje vozil je vsak dan od 7. do 16. ure, servis in trgovina z rezervnimi deli pa od 7. do 19. ure. Izkoristite priložnost in sodelujte z nami!

Zavarovalnica Tilia d.d. novo mesto

PRIVATNA ZOBNA AMBULANTA ZA
ZDRAVLJENJE UST IN ZOB

Mr. sc. dr. Boris Prekrat
doktor stomatologije
ZAGREB — Britanski trg 4

NOVA TEL. ŠT. (041) 174-353
wironit
keramika
implantati
RTG, helio dg.
Trudimo se, da bi delali brez bolečin.
Od 9. do 13. in od 17. do 20. ure

REVOZ NOVO MESTO, d.d.

vabi v zaposlitev nove sodelavce za prosta delovna mesta:

A) v informatiki:

1. skrbnik operacijskega sistema IBM AS/400 in računal. komunikacij

Pogoj: visoka ali višja šola, 2 ali 4 leta delovnih izkušenj na računalniku IBM AS/400, aktivno znanje angleškega jezika, zaželena tudi francoščina

2. razvoj informacijskih sistemov

Pogoj: visoka ali višja šola, 2 ali 4 leta delovnih izkušenj, poznavanje programskega jezika RPG, aktivno znanje angleškega jezika, zaželena tudi francoščina

3. organizacija informacijskih sistemov

Pogoj: visoka ali višja šola, 1 ali 3 leta delovnih izkušenj v uporabi PC in s programiranjem informacijskih sistemov, aktivno znanje angleškega jezika, zaželena tudi francoščina

4. skrbnik operacijskega sistema VAX UMS

Pogoj: visoka ali višja šola, 3 ali 5 let delovnih izkušenj s CAD sistemi, aktivno znanje angleškega jezika, zaželena tudi francoščina

B) v nabavni direkciji:

1. nabavnik

Pogoj: visoka ali višja šola ekonomske smeri, aktivno znanje angleškega ali francoskega jezika, zaželene delovne izkušnje

C) **več prevajalcev francoskega jezika** za področje uvajanja novega programa CLIO v proizvodnjo in za ostala področja v Novem mestu

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh na naslov: REVOZ Novo mesto, d.d., kadrovska služba, Zagrebška 20, Novo mesto.

Rezultati žrebanja nagradne igre, ki jo je za svoje kupce v času »Dnevov Novotehne 92« pripravilo to trgovsko podjetje:

1. nagrado, pralni stroj »Gorenje PS«, prejme lastnik kupona št. 67225;
2. nagrado, kotno brusilko Iskra, prejme lastnik kupona št. 67051;
3. nagrado, multipraktik Iskra, prejme lastnik kupona št. 1302;
4. nagrado, pet plošč pocinkane pločevine, prejme lastnik kupona št. 1251;
5. nagrado, 10 vreč cementa, prejme lastnik kupona št. 2
6. nagrado, pet ur servisnih uslug, prejme lastnik kupona št. 1363.

Vsi nagrajenci naj se javijo na telefon (068) 25-091 (g. Rudi Šlejkovec), kjer jih čakajo napotki, kje in kako bodo prevzeli nagrade.

ČESTITAMO!

Republika Slovenija MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE VARNOSTNO-INFORMATIVNA SLUŽBA

vabi k sodelovanju za območje NOVEGA MESTA

kreativne, komunikativne, dinamične, državljane R Slovenije

DIPLOMIRANE EKONOMISTE

- aktivno znanje vsaj enega svetovnega jezika
- zaželene delovne izkušnje
- odslužen vojaški rok

Kandidatom nudimo:

- kreativno in dinamično delo
- možnost strokovnega izpopolnjevanja
- možnost uporabe sodobne računalniške opreme

Poleg splošnih pogojev po Zakonu o delovnih razmerjih morajo kandidati izpolnjevati še pogoje 4. člena Zakona o delavcih v državnih organih.

Pisne vloge z življenjepisom pošljite **Upravi za organizacijo in kadre pri Ministrstvu za notranje zadeve Republike Slovenije, Ljubljana, Štefanova ul. 2, telefon št. (061) 327-290.**

Svet Vzgojnovarstvenega zavoda Oton Župančič Črnomelj

razpisuje dela in naloge

1. pomočnik ravnatelja — pedagoški vodja

Pogoji:

- Kandidat mora izpolnjevati splošne pogoje, določene z Zakonom o vzgoji in varstvu predšolskih otrok, in imeti:
- opravljen strokovni izpit
- najmanj 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 2 leti dela pri vzgoji in varstvu predšolskih otrok
- strokovne in organizacijske sposobnosti

Pomočnik ravnatelja — pedagoški vodja bo imenovan za 4 leta. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po objavi razpisa. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in programom razvoja vzgojnovarstvene dejavnosti v VVZ v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:

Svet VVZ Oton Župančič
Kidričeva 18 b
68340 ČRNOMELJ

Osnovna šola Brežice, Levstikova 18,

išče sodelavce za naslednja delovna mesta:

- učitelja SLOVENSKEGA JEZIKA, za nedoločen čas in s polnim delovnim časom;
- učitelja MATEMATIKE ali MATEMATIKE-FIZIKE z znanjem računalništva, za nedoločen čas in s polnim delovnim časom;
- učitelja TEHNIKE-FIZIKE ali TEHNIKE-MATEMATIKE z znanjem računalništva, za nedoločen čas in s polnim delovnim časom;
- učitelja NEMŠKEGA JEZIKA za poučevanje fakultativnega pouka za določen čas, s polnim delovnim časom (od 1. septembra do 24. junija);
- učitelja GOSPODINJSTVA za nedoločen čas, s krajšim delovnim časom od polnega.

Kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje po Zakonu o OŠ. Prijave z življenjepisom in dokazili o pogojih pošljite na naslov šole v 8 dneh po objavi razpisa. O izbiri boste obveščeni v 15 dneh po končanem roku za prijavo. Zaželeno je, da se oglasite na šoli.

UGODNO!

Cesta km. Staneta 34
68000 NOVO MESTO
Tel.: 068/21-058
Fax: 068/21-058

INFORMATIKA, ZASTOPANJE IN TRGOVINA

NA ZALOGI

NISSEI FAX

NOVO! NOVO!

Prodaja šolskih potrebščin po zelo ugodni ceni!

Agrocvet

Trgovina na debelo
in drobno, d.o.o.

Cikava 50, 61290 Grosuplje
tel. in fax 061-773-310

vam nudi po ugodnih cenah razno blago za vrtičkarstvo:

- razna korita (glinasta, PVC, betonska)
- lončke za sajenje (šotni, glinasti, PVC)
- yiffi tablete, lončke
- zemljo za presajanje
- gnojila
- okrasno keramiko
- celofan, okrasne trakove in drugo
- beli pesek za grobove

Prav tako pa lahko pri nas ob vsakem času nabavite tudi plin za gospodinjstvo.

Za obisk se toplo priporočamo.

SLOVENSKI ŠPORTNI ČASOPIS

EKIPA

VSAKO SREDO PRINAŠA OBILICO
ZANIMIVEGA ŠPORTNEGA BRANJA

**HOKEJ, NOGOMET, KOŠARKA,
ROKOMET, ODBOJKA, SMUČANJE,
MEDNARODNI ŠPORT, REKREACIJA...**

DOLENJSKI LIST

NAROČILNICA

Naročam tednik Dolenjski list. Pošiljajte mi ga na naslov

Priimek in ime: _____

Ulica in hišna št.: _____

Poštna številka in kraj.: _____

Št. osebne izkaznice: _____

ZA TAKOJŠNE PLAČILO

10-40% POPUSTA

JELOVICA

NOVO MESTO Ob potoku 5, 068/22-772, METLIKA Vinogradniška41, 068/58-716, KRŠKO CKŽ 21, 0608/21-236

okna ■ senčila ■ vrata ■ hiše
vrtne garniture - montažne stene - prenova oken

BOGATA IZBIRA - UGODNE CENE

VI NAM — MI VAM

Objavo oglasov v rubriki VI NAM — MI VAM lahko naročite po tel. (068) 23-610 ali po telefaksu: (068) 24-898 do torka do 10. ure.

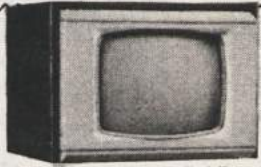

BETONAL TREBNJE proizvodnja, prevoz in strojno vgrajevanje betona

Tel. (068) 44-650
44-651
44-652

Čenjene kupce obveščamo, da lahko pri nas naročijo kvalitetne betone in storitve betoniranja po konkurenčnih cenah. Za takojšnja plačila nudimo 5% popusta!

VIDEO, RADIO — TV
SERVIS ROŽIČ d.o.o.
Novo mesto, Pod Trško goro 45
tel/fax: (068) 21-229

Nudimo vam hitra popravila vseh znamk videorekorderjev, televizijskih sprejemnikov, hi-fi stolpov in avto radioaparatur. Storitve opravljamo tudi na domu. Pokličite nas!
Delovni čas: od 9. do 18. ure
sobota: od 8. do 12. ure

NOVO NOVO NOVO NOVO

Trgovina z avtodeli in dodatno opremo za:

ZASTAVA 101, 128, 750, P-126 • JUGO • GOLF • TOMOS • po naročilu vam v najkrajšem možnem času priskrbimo vso pločevino in ostale dele za vsa zahodna in japonska vozila
Dobite nas vsak delovnik od 8. do 18. ure in ob sobotah od 8. do 12. ure na C. komandanta Staneta 6 v Novem mestu (podhod Alpine).
Tel. (068) 23-432 Podružnica Trebnje, tel. (068) 44-044

NOVO V NOVEM MESTU

INTERMARC

Trgovina na debelo in drobno
tel./fax 068-24-663
Zagrebska cesta 21
Novo mesto — Slovenija

- * rezervni deli BCS
- * rezervni deli za motorje ACME LOMBARDINI
- * sadjarsko-vinogradniška oprema
- * rezervni deli kmetijske mehanizacije iz uvoza
- * nahrbtnice kosilnice KAWASAKI
- * vrtno samohodne kosilnice

HONEY MOON d.o.o.
Poročne obleke
Novo mesto, Cesta herojev 34, tel. (068) 28-301, 25-259

- * izdelovanje in šivanje poročnih, svečanih, maturantskih oblek ter oblek za obhajilo in birmo po meri
- * posojanje svečanih oblek
- * rokavice, konfeti, šlajerji
- * čiščenje in popraviljanje vseh vrst svečanih oblačil

KUPUJETE STENSKO OBLOGO?

Poiščite kataloge UM-WALL in presenečeni boste o bogati ponudbi notranjih in zunanjih stenskih oblog. Privlačni materiali in nenavadne barve toplotno in zvočno izolirajo, prepuščajo zrak, ne vežejo prahu, ne vpijajo cigaretnega dima, ne gorijo in z leti ne spremenijo barve.

BOGATA IZBIRA INDUSTRIJSKEGA MARMORJA!

Kar 89 različnih vzorcev plemenitih kamnov, granitov in kristalov italijanske firme ROVER. Možna polirana, peskana ali žgana površina. Plošče v standardnih dimenzijah ali raznih oblikah po naročilu.

Inf. po tel. (068) 21-776

PODJETJE ZA STEKLARSTVO, PLESKARSTVO, EKOLOGIJO, TRGOVINO IN STORITVE, p.o.

vam po zelo ugodni ceni nudi stavbno pohištvo — okna, vrata.

Vse informacije dobite na tel.: (0608) 21-035 ali 21-561 v Krškem in na (0608) 62-223 v Brežicah.

IZVRAŠNI SVET Skupščine občine Novo mesto

objavlja

JAVNI RAZPIS

za zbiranje ponudb investitorjev za ureditev pokritega teniškega igrišča v bivšem vojaškem objektu Trudbenik št. 2, lociranega v Bršljinu.

Investitorji morajo svoji ponudbi priložiti:

- osnovne podatke o investitorju,
- predlog adaptacijskih in konstrukcijskih rešitev objekta za pokrito teniško igrišče,
- program spremljajočih dejavnosti (športno-rekreativne in gostinske storitve),
- finančni načrt investiranja v usposobitev objekta za namen ter sofinanciranja komunalne in ostale infrastrukturne opreme.

Svojo ponudbo morajo zainteresirani investitorji poslati v zaprti ovojnici s pripisom »za javni razpis« na naslov: Sekretariat za družbeni razvoj Skupščine občine Novo mesto, Novi trg št. 6, Novo mesto, v 14 dneh od dneva objave javnega razpisa.

Nepopolne ponudbe ne bodo obravnavane. Izbor najprimernejšega ponudnika bo opravljen v 14 dneh od dneva, ki je določen za oddajo ponudb. Ponudniki bodo o izboru pisno obveščeni.

Morebitne dodatne informacije lahko zainteresirani dobijo v strokovni službi Sekretariata za družbeni razvoj Skupščine občine Novo mesto osebno ali po telefonu št. 21-040 int. 291.

KZ "KRKA" BRAJDA
AGROSERVIS
POT NA GORJANCE 8 NOVO MESTO

objavlja v soboto, 13. junija, ob 8. uri v AGROSERVISU, Pot na Gorjance 8

licitacijo

za poškodovani vozili:
FORD SIERA 2.0 i T,
letnik 1991
RENAULT 25 GTX,
letnik 1985

izklicna cena 450.000,00 SLT

izklicna cena 100.000,00 SLT

PRED KONCEM ŠOLE — Poslovilno srečanje pred koncem pouka in Solanja v srednji šoli sploh so fantje in eno dekle 4. a razreda novomeške srednje tehniške elektro šole privedli na Miklavžu na Gorjancih. Za začetek so se ogreli z nogometom, potem pa so v blagem večeru zakurili ogenj in ob njem s pesmijo in mladostnem veselju posedeli v noči. (Foto: A. B.)

kerametal

NOVO MESTO
OB TEŽKI VODI 122
tel./fax 22-947

- največja izbira keramičnih ploščic
- kopalnice Kolpa — najnižje cene
- sanitarna keramika
- centralno ogrevanje, vodovod, kanalizacija
- kaminski vložki »Amity«, stropne obloge, prizme...

VITALIS Trgovina VARIANTA

Dilančeva 7
Novo mesto
tel. (068) 23-886
fax. (068) 27-774

vas v petek, 12. junija, od 8. ure do 12.30 vabi v trgovino VARIANTA na Dilančevi 7 (pri ribji restavraciji), kjer vam bodo predstavili kozmetične izdelke ZDENKE KAHNE.

- svetovanje
- pregled kože
- prodaja kozmetičnih izdelkov s popustom
- nagrade za obiskovalke

Prihranite denar — obiščite

market — delikatesa
PERKO — OTOČEC
Telefon: 068/85-142

- moške srajce-kratek rokav 1.350,00 SLT
- riž ZLATO POLJE 124,70 SLT
- sirkove metle 250,00 SLT
- morska sol 45,50 SLT
- sadni sirupi od 159,00 SLT dalje
- vino smederevka 74,00 SLT

TRGOVINA PIMEX d.d.

vse za izgradnjo vašega doma, delavnice, poslovnega prostora...
v Cegelnici pri Bršljinu

NUDIMO VAM:

- bogato izbiro gradbenega materiala, lesa in stavbnega pohištva
- strešno opečno kritino zareznik, bobrovec, salonično kritino
- talne, stropne in stenske lesene obloge
- gradbena lepila ter fugirne in tesnilne mase
- termo in hidroizolacijski material ter tudi cisterne za vino iz nerjaveče pločevine.

OBISČITE NAS!

Prepričajte se o pestri ponudbi in zmernih cenah.

PIONIR — TRGOVINA PIMEX vas pričakuje vsak delavnik med 7. in 16. uro ter ob sobotah med 8. in 12. uro.

Informacije na telefon (068) 27-147 in 27-119

FIAT

proda:
R 4 GTL, letnik 89 6.100 DEM
R 21 TL, letnik 89 11.500 DEM
CLIO RT 1,4;
dec./91 19.000 DEM
motor HONDA TRANS ALP XL
600 ENDURO,
letnik 90 7.500 DEM

Možnost dostave na dom, dajatve do registracije približno 47%. Posredovanje pri prodaji rabljenih vozil, odkupi, izvedeniške cenitve, prepisi.

Delovni čas: od 9. do 15. ure

AMI d.o.o., Ljubljanska c. 27,
Novo mesto
tel/fax (068) 26-010

VI NAM — MI VAM

• Če živali dolgo živijo skupaj, se vzljubijo, ljudje pa se zasovražijo. (Klajski pregovor)

• Resnica je skladnost pojma z njegovo stvarnostjo. (Hegel)

• Dobro delati velja več kot zganjati hrup. (Chantavoine)

• Bil sem edini človek v socializmu, ki je prisilil državo, da je sprejela pogoj posameznika. (Rugelj)

SPET PREVOZNA — Darko Resnik, Jože Johanc in Anton Gramec so se lotili dela stare ceste Studenec-Bučka-Skocjan, obsekali grmovje, jo posipali s peskom in jo tako v dolžini enega kilometra spet usposobili za promet. Delajo v skupini štirih domačinov, ki so bili preko sevniškega zavoda za zaposlovanje že 19. marca dodeljeni kot pomoč za opravljanje javnih del v KS Studenec. Sodelovali so pri obnovi pokopališča, pri gradnji kanalizacije na Rovišču, popravili več cest in poti, dela pa je še dovolj, saj jih čaka še izgradnja kanalizacije v Brezovem, napeljava vodovoda na Zavrteci in marsikaj drugega. (Foto: T. Jakše)

PREDSTAVITEV ŠOLSKEGA DELA — Minulo soboto so na metliški osnovni šoli pripravili odprti dan, na katerem so se starši seznanili z dosežki v iztekajočem se šolskem letu ter oblikami dela pri pouku. Starši so si delo svojih otrok v šoli z zanimanjem ogledali, največja gneča pa je bila v delavnici za tehnični pouk (na fotografiji), kjer so učenci izdelovali različne uporabne predmete. Ob koncu odprtega dneva so učenci pripravili še bogat kulturno-zabavni program. (Foto: M.B.-J.)

**Dolenjska banka d.d.
Novo mesto**

AudioTEKS — NAJKRAJŠA POT DO INFORMACIJ

V sodobnem svetu je hitra in kakovostna informacija postala eden izmed najpomembnejših dejavnikov za pravočasno in uspešno odločanje.

V Ljubljanski banki Dolenjski banki d.d. vam med prvimi v Sloveniji nudimo možnost sodobnega in enostavnega posredovanja finančnih informacij preko home — banking sistema AudioTEKS.

KAJ JE AudioTEKS

Home — banking sistem AudioTEKS je avtomatski bančni informacijski servis, ki komitentom banke posreduje informacije preko telefonskega ali telefaksa omrežja. Sistem AudioTEKS nudi informacije o:

- * stanju vašega tekočega, žiro ali deviznega računa
- * menjalniških tečajih tujih valut
- * obrestnih merah
- * borzni ponudbi in povpraševanju
- * ter različnih drugih aktualnih finančnih novostih.

Storitve sistema AudioTEKS bomo uvajali postopoma. Začeli smo s stanji vašega žiro in tekočega računa.

KAKO UPORABLJAMO AudioTEKS?

AudioTEKS lahko pokličete na tel. (068) 28-154 ali (068) 28-184. Po vzpostavitvi telefonske linije vam AudioTEKS pove navodila za nadaljnji postopek.

Bistvena za uporabo sistema je identifikacija uporabnika z osebno šifro. Osebno šifro lahko pri sodobnih telefonih z vgrajenim tonskim oddajnikom vtipekate preko številčni-ce telefona, pri starejših telefonskih aparatih pa potrebu-jete za vnos osebne šifre še žepni tonski oddajnik. Tonski oddajnik pristonite k mikrofONU telefonske slušalke, ter vtipekate šifro. Po izboru ustrezne vrste informacije vam sistem pove željeni podatke.

PREIZKUSITE DELOVANJE SISTEMA AudioTEKS:

Z namenom prikaza delovanja sistema AudioTEKS smo v banki določili testne šifre za poizvedbo o stanju na namišljenem tekočem ali žiro računu.

Po zvočnem signalu vtipekajte številko

10098 za poizvedbo stanja na žiro računu ali

20098 za poizvedbo stanja na tekočem računu.

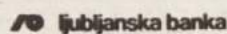
Vnos šifre obvezno zaključite s pritiskom na tipko, ki je označena s kvadratom #.

V primeru, da ne razpolagate z ustreznim tonskim aparatom, vas vabimo, da se o možnostih uporabe sistema pogovorite v vaši matični enoti banke.

KAKO SI ZAGOTOVITE STORITVE SISTEMA AudioTEKS?

Za poizvedbo po vašem tekočem ali žiro računu seveda potrebujete lastno, le vam poznano osebno šifro. V ta namen izpolnete zahtevek za izstavitev osebne šifre, ki ga predate v vaši matični enoti banke. Osebno šifro boste prejeli v zaprti ovojnici skupaj z navodili za uporabo sistema. Na okencu vam bodo na voljo tudi žepni tonski oddajniki z navodili za uporabo.

Vabimo vas, da se za vse podrobnejše informacije zglasite v katerikoli enoti Ljubljanske banke Dolenjske banke d.d. Novo mesto.

tedenski koledar

Četrtek, 11. junija — Zalika
Petek, 12. junija — Adela
Sobota, 13. junija — Anton
Nedelja, 14. junija — Metod
Ponedeljek, 15. junija — Vid
Torek, 16. junija — Jošt
Sreda, 17. junija — Adolf

LUNINE MENE

15. junija ob 5.50 — ščip

kino

BREŽICE: 11. in 12. 6. (ob 20. uri) ameriška komedija Ko sreča potka. 12. (ob 18. uri) ter 13. in 14. 6. (ob 18.

in 20. uri) ameriški akcijski film Zadnji skaut.

ČRNOMELJ: 12. 6. (ob 21. uri) ameriško-hongkonški akcijski karate film Zodiak Amerika 3. 14. 6. (ob 21. uri) ameriški kriminalni film Dober policaj.

KRŠKO: 14. 6. (ob 18. uri) ameriški avanturistični film Moja afriška avantura.

METLIKA: 12. 6. (ob 21. uri) ameriški kriminalni film Dober policaj. 14. 6. (ob 21. uri) ameriško-hongkonški akcijski karate film Zodiak Amerika 3.

NOVO MESTO: 11. ter od 13. do 17. 6. (ob 18. in 20.30) ameriška gangsterska saga Buggy. 12. 6. (ob 19.30) medobčinska revija odraslih zborov.

kmetijski stroji

TRAKTOR MAN, 22 KW, s koso in hidravliko, prodam. ☎ 76-442. 2578

TRAKTOR TV, starejši letnik, motor v okvari, prodam. ☎ (068)42-779. 2579

NOVO ROTACIJSKO KOSILNICO Muta 45 turbo ugodno prodam. ☎ 27-041. 2588

SNOPOVEZALKO in kotel za žganje, vse v dobrem stanju, prodam. Polde Virc, Hudo 5, Novo mesto, ☎ 20-548. 2593

TRAKTOR ZETOR 5011, kravo s teletom in nov molzni stroj Virovitica prodam. ☎ (068)76-528. 2595

KOMBAJN ZMAJ 133, letnik 1985, prodam. ☎ 42-219. 2616

TRAKTOR FERGUSON 542 ali 533 ter vrtno kosilnico prodam. ☎ 42-571. 2618

UNIVERZAL, 45 KM, 900 obratov/min, ur, prodam. Franc Petrič, Prečna 23, Novo mesto. 2620

TV 821 prodam. ☎ 42-401. 2645

NOVO NAKLADALCO PIONIR, 20 m³, prodam 20 % ceneje. ☎ 59-117. 2667

kupim

KRAVO, dobro molznico, ali visoko brejo telico kupim. ☎ (068)76-262. 2659

JESENOVE plohe, debeline 5 cm, kupim. ☎ (068)43-618. 2660

motorna vozila

PRODAM PO POŠTI nove in poceni avto dele za jugo, Z 101, 126 P, golf, lado, renault (filtre, platine, razdelilne kape, ročna jermena, semeringe, solifidne žarnice, brisalce, vlečne vrvi, termo stikala ter kvalitetno avto kozmetiko). ☎ (068) 41-199 od 7. do 15. ure. 2573

TOVORNI AVTO Mercedes 1213, kasonar, letnik 1977, v odličnem stanju, registriran do 1993, ugodno prodam. ☎ (0608)43-064. 2591

STAREJŠI FIČO, registriran do julija 1992, prodam. Oskar Klemenčič, Roška c. 6, Dolenjske Toplice. 2597

Z 128, letnik 1987, prodam. Cesar, Mestne njive 4, Novo mesto. 2599

Z 128, letnik 1988, registriran celo leto, prodam. ☎ 47-579. 2601

JUGO 45 A, letnik 1987, ugodno prodam. Tone Šparovec, Korita 24, Dobrič. 2602

LADO NIVO, letnik 1984, ohranjeno, prodam ali zamenjam za Z 101, isti letnik. ☎ 27-841. 2607

R 4 GTL, letnik 1989, registriran do 3/93, prodam. Muhič, Mali Podljuben 2, Novo mesto. 2615

AUDI 100 GL 5 E, letnik 1979, zelo dobro ohranjen, prodam ali menjam za manjše vozilo. ☎ (068)24-213 int.259 (Pirc). Ogljed v soboto in nedeljo na naslovu: Pirc, Slavka Gruma 84, Novo mesto. 2617

Z 750, letnik 1984 in Z 850, letnik 1981, oba registrirana, prodam. ☎ 27-345. 2635

JUGO KORAL 45, 6/89, bel, registriran celo leto, garažiran, ugodno prodam. ☎ 27-989. 2623

GOLF DIESEL, letnik 1985, prodam. Divjak, Dol. Prekopa, Kostanjevica, ☎ (0608)60-261. 2626

VW 1200, letnik 1975, prvi lastnik, dobro ohranjen, prodam za 2.000 DEM ali po dogovoru. ☎ (068)52-612. 2629

JUGO KORAL 45, star tri leta in 5 mesecev, prodam. Hren, Jablan 21, Mirna Peč. ☎ 78-257. 2632

NEMŠKI KADETT 13 GL, 3 vrata, svetlo rjav, letnik 86/87, nanovo registriran, prevoženih 90.000 km, prodam za 10.200 DEM. ☎ 76-418. 2635

FIČKA, letnik 1985, karambolirana, voznega, registrirana do oktobra 1992, prodam. ☎ (068)22-272. 2636

JUGO KORAL 60, 8/89, prodam. ☎ 25-788, dopolnne, ali 26-389, popoldne. 2644

JUGO 45, letnik 1988, prodam. ☎ 28-326 popoldne. 2647

Z 101, letnik 1988, karambolirano, prodam. ☎ 85-334. 2647

LADO KARAVAN, letnik 1983, prodam. ☎ 76-171. 2651

R 5 CAMPUS, nov, kovinske barve, tonirana stekla in zaščitena, prodam. Dušan Jančar, Volčičeva 24, Novo mesto. 2652

JUGO 45, letnik 1989, prodam. ☎ 23-809. 2654

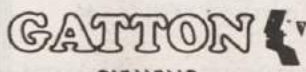
LADO KARAVAN, letnik 1986, prodam. Anton Šutar, Zaboršt 9, 68276 Bučka. 2658

JUGO 45, letnik 1990, prvi lastnik, 19.000 km, avtomatik 3, ugodno prodam. ☎ 87-336. 2661

obvestila

ŽALUZIJE — ROLETE izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ (068)44-662. 1656

ZA BOLJŠI SLUH

Slušni aparati

TEST SLUHA IN NASVET:

OPTIKA
Novo mesto
Komandanta Staneta 12

Vsako sredo od 9. do 12. ure
tel. (068) 23-110

MONTAŽA klasičnih in satelitskih anten. ☎ 44-129. 2119

PURANE, bele, težke pasme, stare 5 tednov, bomo prodajali od 6. junija dalje. Naročila in informacije na ☎ (068)45-622 ali (061)783-382. 2493

Nogometni klub FUŽINA

— DVOR
organizira turnir v majem nogometu

21. junija ob 8. uri na Loki v Žuzemberku

Prve 3 ekipe bodo bogato nagrajene. Prijave za turnir bodo pol ure pred pričetkom igre. Pokrovitelj:

SUHA KRAJINA
COMMERCE
D.VOR d.o.o. - Dvor 53A. Tel.: Fax 068/27-470

CELOTEN PROGRAM DOBAVLJA
COTEM d.o.o.

TRŽAŠKA 116, LJUBLJANA, SLOVENIJA
TEL.: (061) 263 675, FAX: (061) 263 673

GOSTINCI, POZOR! V najem od-dam zabavne aparate. ☎ (061)106-518. 2583

ROLETE in žaluzije izdelujemo in montiramo. Domžale, ☎ (061)721-521.

TRGOVINA PALČEC, Škocjan, nudi nakup šolskih potrebščin po ugodnih cenah. Šolske torbe (1.433 SLT), zvezki A4 (108 SLT), A5 (64 SLT), peresnice itd. Se priporočamo! ☎ (068)76-179.

Kovinska galanterija
Konček Franc

Izdelujemo opremo za trgovine in poslovne prostore kakovostno in po konkurenčnih cenah.

Prepričajte se in nas pokličite po tel. (068) 65-278

Računalniški inženiring
Tel.: (068) 22-552

PURANE za dopiranje prodam. ☎ (068)48-366. 2627

BELE TEŽKE KOKOŠI, rjave nesnice in mlade jarkice prodajamo vsak dan na farmi na Gor. Lazah, Humek, ☎ 24-496. 2646

TREBNJE, Kolodvorska 1,

Betonal Trebnje
proizvodnja, prevoz in
strojno vgrajevanje
betona

obveščamo cenjene stranke o spremembi novih telefonskih števil:

novel št. (068) 44-650

44-651

44-652

Študentke in dijakinje,

POZOR!

Če potrebujete popoldanski zaslužek in vas veseli delo z otroki, če ste doma iz Novega mesta, Krškega, Brežic, Sevnice, Trebnjega, Metlike ali Črnomlja in imate telefon, se oglašite agenciji za baby sitting po tel. (068) 85-882!

Vse za poroko ali večji družinski praznik, od orehovitih potic z domačo smetano, drobnega peciva, biskvitov, rolad in še česa, lahko naročite po tel. (068) 73-083.

AKVIZITERSKE SKUPINE! AKVIZITERJI!

Nudimo vam zelo zanimiv tehnični proizvod iz uvoza, namenjen predvsem za avtomobile in primeren za akvizitersko prodajo, pod ugodnimi pogoji.

Tel: 068/28-767 od 8. do 15. ure

Fax: 068/25-622

VEDEŽEVALKA gostuje v Novem mestu 20. junija 1992. Prerokuje osebno ali preko slike.

Tel.: (065) 26-839

ZAHVALA

Tiho nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast in brat

JANEZ VITKOVIČ

nosilec partizanske spomenice 1941

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in ga pospremlili na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo: zdravnikom ZD Črnomelj za obiske na domu, Občinskemu odboru ZB NOV Črnomelj, Nogometnemu klubu Bela krajina Črnomelj, govornikom za besede ob slovesu, častni enoti 510. učnega centra TO Slovenije, zaslužnim častnikom 23. območnega štaba TO Črnomelj, Mešanemu pevskemu zboru Društva upokojencev Črnomelj, Godbi na pihala Črnomelj, kolektivu Žita, Pekarni Črnomelj, sindikatu in sodelavcem SKS Belt Črnomelj, sindikatu in sodelavcem občinske uprave Črnomelj, sodelavcem podjetja Komet Metlika, sosedom in prijateljem za pomoč in darovano cvetje.

Njegovi: žena Marija, otroci: Ksenija, Sabina in Marjan z družinami, sestra Katica in drugo sorodstvo

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezak-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovec-Svete, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milian Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Ivan Zoran.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 50 SLT, naročnina za 2. trimesečje 590 SLT; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 1.180 SLT; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga tuja valuta v tej vrednosti) na leto.

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 850 SLT, na prvi ali zadnji strani 1.700 SLT; za razpise, licitacije ipd. 1.000 SLT. Mali oglasi do deset besed 600 SLT, vsaka nadaljnja beseda 60 SLT.

ZIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefon: uredništvo in računovodstvo (068) 23-606, 24-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 23-610; mali oglasi in zahvale 24-006; telefon: 24-898. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23—92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst. Casopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

FRAJTONARICO h.e.a., odlično ohranjeno, prodam. Srečo Pate, Hudeje 15, Trebnje, ☎ 45-037, po 19. uri.

ULIČNI APARAT za sladoled, LTH, dve ročki, prodam. ☎ (0608)70-598.

NOV BETONSKI KOZOLEC prodam. Anton Borštnik, Brezovica 6, Smarješka Toplica. ☎ 2584

NEMSKI GORILEC, malo rabljen, prodam. ☎ (068)25-827. ☎ 2585

VEČ PRAŠICEV, do 100 kg, prodam. ☎ 65-694. ☎ 2586

MOLZNI STROJ prodam. ☎ 22-187. ☎ 2587

POMIVALNI STROJ Gorenje PMS 202, okroglo mizo (hrast) s šestimi tapetiranimi stoli, moderno sedelno kotno garnituro s tremi raztegljivimi elementi in šivalni stroj v kovčku, vse zelo dobro ohranjeno, prodam. ☎ 27-312. ☎ 2594

MACESNOV žagan les prodam ali zamenjam za traktor Tomo Vinkovič. ☎ (0608)81-530. ☎ 2596

SIMENTALCA, stara 8 mesecev, prodam. Hrastar, Sela 1, Mirna Peč. ☎ 2604

PRODAM 1900 kosov malo rabljene strešne opeke Kikinda in 10 kosov betonskih mrež. ☎ 23-158. ☎ 2605

ANSAMBEL SLAVČEK proda novo frajtonarico Železnik h.e.a.s, sintezizer Technich SX-K-500 in Rolend E-20. ☎ (068)85-469. ☎ 2600

KRAVO, 9 mesecev brejo, žetveno napravo za BCS in siloreznico prodam. Anton Kastelic, Gor. Podboršt 11, Mirna Peč. ☎ 78-398. ☎ 2603

PEKINEZA samičko, bele barve, staro 3 mesece, prodamo. ☎ 25-898. ☎ 2604

KAJAK in kanu prodam. ☎ (061)319-272 ali (061)315-032, dopoldne. ☎ 2605

PRIKOLICO za osebni avto, novo, ugodno prodam. ☎ (068)21-204. ☎ 2608

NOVO kotno brusilko Black and Decker, 2000 W, prodam za 18.000 SLT. Železnik, Koštalova 25, Novo mesto, ☎ 22-416. ☎ 2613

BUKOVE BRIKETE, za vse vrste peč, brez lepila, prodam. Za okolico Novega mesta brezplačen prevoz nad dve toni. Embalarano po 25 kg. ☎ (068)23-941. ☎ 2619

STAR POD prodam. ☎ 27-982, popoldne. ☎ 2625

ZELO UGODNO prodam rezilko Black and Decker P59 - 24, vrtni stroj BD 425 RE in vrtni stroj BD 308 REK. ☎ 85-342. ☎ 2630

NOV ČOLN MAESTRAL 9 in motor Tomos 3,5 S ter priljubljen za avto in francosko ležišče za eno osebo prodam. ☎ (068)26-233. ☎ 2633

CISTOKRVNEGA kokeršpanjela prodam. ☎ (068)22-060, popoldne. ☎ 2634

PRODAM KIPER PRIKOLICO 4,5 t, cisterno za gnojeko, traktorsko prikolico Gaspardo ter umetno gnojilo NPK 8-26-26 prodam po 1.300 SLT vrečo. ☎ 78-098. ☎ 2637

PRODAM KPL, gostinsko opremo v najemniškem lokal. Lokal obratuje in je možna najemna pogodba. Lokacija Smarješka Toplica. Za odkup opreme so možne razne kombinacije, tudi kredit. ☎ 25-788, dopoldne, ali 26-389, popoldne. ☎ 2641

PRODAM GOSTINSKO OPREMO in aparate (ledomat, kavni mlin, frappe, hladilniki, mize in drugo), vse 30 do 50 % ceneje. ☎ 25-788, dopoldne, ali 26-389, popoldne. ☎ 2642

SITOTISK MIZO z vakuum črpalko, korito za spiranje sit ter sita in rakle prodam ali menjam za toplotni tisk na majice. ☎ 25-788, dopoldne, ali 26-389, popoldne. ☎ 2643

SENO in letošnjo košnjo trave, ovco, mešalec, ladijski pod ter ohranjeno spalnico in domači sadjevec prodam. ☎ 28-506. ☎ 2650

KRAVO s tetelom in koruzo v strokih ali zruženo prodam. Jože Kastelec, Dol. Težka Voda 23. ☎ 2653

10 OVAC prodam. ☎ 64-057. ☎ 2663

NOV TOMOSOV ELEKTRO-AGREGAT, 2 KW, prodam. ☎ 23-553 od 16. do 19. ure. ☎ 2666

10 OVAC prodam. ☎ 64-057. ☎ 2663

službo dobi

ZA OBMOČJE DOLENJSKE iščemo akviziterja, ki bi zbiral naročila za oglaševanje na displeju v Novem mestu (hotel Kandija). ☎ (061)852-578, VACSET d.o.o. ☎ 2580

Trgovsko podjetje FAC išče večje število akviziterjev za prodajo po terenu. Možnost redne zaposlitve. ☎ (068) 85-392. ☎ 2604

KV ZIDARJA, iz okolice Škocjana ali Šentjerneja, zaposlim. ☎ (068)76-158. ☎ 2631

HONORARNO DELO, odličen zasluzek (20.000 SLT na teden), obvezen prevoz. ☎ 20-340. ☎ 2638

IŠČEMO ŠTUDENTKO, zaželeni kemijska stroka, ali trgovko za popoldanski čas. ☎ 28-150. ☎ 2639

IŠČEMO AKVIZITERJE in vodjo skupin. Mi smo novi in imamo prodajane artikle. ☎ 28-150. ☎ 2640

ČE BI RADI s pridnim delom dobro zasluzili, se javite v četrtek in petek ob 19. uri v gostilni »Pod smrkom«. ☎ 2656

ŽELITE IZBOLJŠATI svoj življenjski standard? Pogoj osebni avto. Oglasite se v četrtek ali petek med 17. in 18. uro. Borut Žuljič, Adamičeva 6, Novo mesto. ☎ 2604

stanovanja

LASTNO ENOSOBNO stanovanje v Novem mestu prodam ali zamenjam za večje. ☎ 26-693. ☎ 2589

UGODNO prodam stanovanje 60 m², 20 km iz Novega mesta. ☎ 26-288 po 18. uri. ☎ 2612

REDNO ZAPOSLENO dekline nujno najame v Novem mestu garsonjero ali enosobno stanovanje. ☎ 28-918. ☎ 2624

V NAJEM VZAMEM manjše stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici. ☎ 24-131. ☎ 2624

ZAMENJAM dvosobno stanovanje v Novem mestu in parcelo na Reprških kosenicah za večje stanovanje ali hišo. ☎ 28-834. ☎ 2662

PRODAM najboljšemu ponudniku hišo (četrti faza), lokacija Ratež. ☎ 21-218 in 28-850. ☎ 2590

razno

VPSELJAN novejši gostinski lokal, na dobri lokaciji v Novem mestu, prodam. Sifra: »LOKAL«. ☎ 2352

POTREBUJEMO pomoč v gospodinjstvu dva do trikrat tedensko. ☎ (068)23-231. ☎ 2590

Samostojna SLOVENIJA

ZAHVALA

V 78. letu starosti je odšla tiho od nas naša dobra mama, stara mama in sestra

ENI MATJAŠIČ

z Veselice

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, izrazili sožalje, darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sosedu Albincu za poslovljne besede pred domačo hišo.

Žalujoči: vsi njeni

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 23. do 31. 5. 1992 so v novomeški porodnišnici rodile: Lidija Urh iz Črnomlja — Vaneta, Helena Šimec s Senovega — Roka, Simona Mencin iz Gabrijel — Ante, Cilka Kobe z Jugorja — Katjo, Majda Banič iz Šentjerneja — Sandro, Anita Springer iz Dol. Toplic — Blaža, Alenka Lovrin iz Ručetne vasi — Primoža, Ksenija Pezdirc iz Metlike — Gregorja, Jožica Staniša iz Zaloga — Barbaro, Mateja Plantan iz Vavje vasi — Tino, Marjeta Zupancič iz Žužemberka — Marka, Marjeta Franko z Mirne — Lejo, Iyanka Grum

z Dvora — Lavro, Tanja Šašek iz Pristavice — Klemena, Majda Vidmar z Grma — Aljo, Silva Lozar iz Rožanca — Matica, Liljana Lukič iz Trebnjega — deklico.
IZ NOVEGA MESTA: Stojka Palvovič iz Slakove 1 — Aleksandro, Vika Trefalt, Majde Šilc 21 — Lucijo, Brigita Luzar iz Adamičeve 14 — dečka.
 Čestitam!

• Vsi politični sistemi vsebujejo »sistematično farbanje« naroda.
 • Menjava vlade v Sloveniji bi bila podobna — menjavi strojevodja v iztirjenem vlaku.
 M. BRADAČ

ZAHVALA

Ob boleči izgubi žene in mame

MARIJE KOŽELJ

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so jo spremili na zadnji poti v Zagradcu na Dolenjskem in ji darovali cvetje in sveče. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Cilj je izpolnjen, pot je dokončan in konec upov je in hrepenenja in konec zmot, boleti in prevar. (A. Gradnik)

JOŽETA ZUPANČIČA

iz Trebnjega, C. Gubčeve b. 2

se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti ter z mislimi in cvetjem počastili spomin nanj. Hvala za izraze sožalja, govornikom za tople in iskrene besede. Posebej se zahvaljujemo g. župniku, pevčim, gasilskim društvom, ŽSAM, društvu upokoencev in vsem drugim, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 58. letu starosti nas je zapustil oče, brat, stric in svak

MARTIN KASTELIČ

iz Gabrja 108

Iskreno se zahvaljujemo sosedom za nesebično pomoč v težkih trenutkih, pevskega zboru iz Gabrja za zapete žalostinke, Anici Korasa za poslovljne besede ter g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, brat, stari oče in pradedek

JANEZ NEMANIČ

iz Vidošičev 4

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam izrekli sožalje in darovali cvetje. Zahvaljujemo se sodelavcem Pionirja MKI Cikava in čebelarstvu društvu Metlika. Posebno se zahvaljujemo govornikom g. Gačniku in g. župniku za poslovljne besede ob odprtem grobu ter lepo opravljen poslovljni obred. Hvala vsem, ki ste pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše žene, mame in stare mame

MARTE LAVRIČ

iz Šmihela pri Novem mestu

se topla zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, ki so nam v teh težkih trenutkih nesebično pomagali ter lajšali globoko bolečino. Posebno zahvalo izrekamo sosedom, delavcem zavarovalnic TILIA in TRIGLAV iz Novega mesta, gospodu kaplanu za opravljen obred in govornici za poslovljne besede.

Hvaležni njeni najbližji

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage mame, stare mame in tašče

MARIJE STIPANIČ

iz Gradca 74

ki nas je zapustila v 76. letu starosti, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali. Posebna hvala vsem sosedom, za nesebično pomoč, govornicami Zofiji Bajc in Ani Malnarič za poslovljne besede, gospodu župniku za lepo opravljen obred in pevkam za ganljive pesmi. Hvala tudi delovni organizaciji Pionir iz Metlike in vsem ostalim za podarjeno cvetje. Vsem še enkrat prav lepa hvala.

Žalujoča sinova Tone in Slavo z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj, vsi dnevi upanja, trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja.

ANTON PAVLIN

borec Gubčeve brigade iz Petelinjeka 38

V 84. letu nas je zapustil dobri mož, oče, dedek, pradedek in stric

Iskrena hvala vsem, ki ste delili z nami bolečino, nam izrekli pisno ali ustno sožalje, mu darovali toliko lepega cvetja in sveč in ga spremili k večnemu počitku. Posebna zahvala vsem dobrim sosedom za vsestransko pomoč, medicinskemu osebju za lajšanje bolečin in razumevanje. Hvala lepa organizaciji ZB Mali Slatnik, govorniku za poslovljne besede, domačim pevkam za čudovito zapete pesmi, sodelavcem Tovarne zdravlil Krka, MKI Pionir, Mercator Standard, Labod Novo mesto in župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi
 Novo mesto, 9.6.1992

ZAHVALA

Vsa sreča je pri nas minila, ko tebe, draga mami, zemlja je pokrila. Vse bolj osamljene naše so poti, odkar v temnem grobu počivaš, ljuba mami, ti. *Rada bi božala otročičke svoje, omahnile so za vedno pridne roke tvoje. Nikoli te ne bomo pozabili, na grob tvoj bomo rožice nosili.*

ALBINA HUDOKLIN

roj. Luzar
 iz Gorenjega Gradišča 9

Iskreno se zahvaljujemo prav vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali, darovali vence in cvetje, izrazili sožalje in pokojnico pospremili na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, zahvaljujemo se tudi sodelavcem Mehanske obdelave Revoza in sodelavcem pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto. Še posebno hvala g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 94. letu starosti je prenehalo biti srce našega dragega ata

IVANA SENIČARJA

Majstrovega borca
 iz Smolenje vasi 37

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste darovali cvetje in nam izrekli sožalje ter našega očeta v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku. Zahvaljujemo se govornikom g. Avscu in g. Kužniku za poslovljne besede, patru Felicijanu za lepo opravljen obred, šmihelskim pevčim za zapete žalostinke ter podjetju ŽG — Sekcija za vleko Novo mesto, Mercator-Standard Novo mesto, Mirna-komerc Sevnica za darovano cvetje, g. Dvorniku in g. Kovačiču za pisno izraženo sožalje. Hvala vsem, ki ste v žalosti z nami.

Vsi njegovi

Igor Teršar

Ime Trebnjega je letošnjo pomlad zablestelo kar na dveh različnih republiških glasbenih tekmovanjih. Najprej, aprila, na Naši pesmi v Mariboru, letos prvič tudi mednarodni manifestaciji zborovskega petja, kjer je trebanjski Komorni zbor osvojil bronasto plaketo. Nekaj tednov kasneje, maja, pa se na tekmovanju slovenskih pihalnih orkestrrov v tretji težavnosti stopnji, ko so si trebanjski godbeniki, in to na koncertu pred svojim občinstvom, prislužili zlato listino. Od vseh tekmujočih skupin iz Dolenjske so Trebanjci pokazali prav gotovo največji, Komorni zbor pa je opozoril nase že s tem, da se je na Našo pesem, kjer tekmujejo res, uvrstil kot prvi in do zdaj edini pevski sestav južno od Ljubljane.

Razumljivo, da je Trebnjega en sam ponos ob dejstvu, da sta se tako lepo uveljavili hkrati kar dve njegovi kulturni skupini. Navsezadnje se to, da pridejo na vrh, tudi ne zgodi vsak dan, sploh pa ne vsakomur. Tako komorni zbor kot Občinski pihalni orkester sta si visoki in ugledni priznanji pritekmovala pod taktirko in umetniškimi vodstvom istega človeka. To je domačin Igor Teršar, mlad izločan glasbenik, profesor na trebanjski glasbeni šoli, kjer učence poučuje klarinet in flavto. Večji del uspeha na obeh tekmovanjih je najbrž treba pripisati njemu. Da gre za sposobnega, nadarjenega in perspektivnega dirigenta, ne more biti dvoma. O tem pričata tudi študentja, ki mu jo je podelil organizacijski odbor Naše pesmi za njegovo nadaljnje dirigentsko izpopolnjevanje. Z godbeniki pa si je poleg zlate listine prislužil še dve nagradi: za najboljšo izvedbo obvezne skladbe in za najboljši debitantski orkester.

Čeprav bronasto odličje za Komorni zbor in zlato odličje za Občinski pihalni orkester nista prišli naključno, sami od sebe,

ampak je bilo treba zanj še kako trdo delati, imeti nič koliko vaj, vendartle nista bili glavni cilj niti pevceve niti godbenikov. »Že takoj ob odločitvi, da gremo na tekmovanje, smo se dogovorili, da se ne bomo obremenjevali s kakšnimi visokimi ambicijami, pač pa naj bo naš glavni cilj izvesti tekmovalni program, kot ga bomo najbolje znali, vse drago pa bomo prepustili usodi, češ: kar bo, pa naj bo. Očitno se je to dobro obmislilo in bi kazalo še kdaj tako ravnati.«

Tako pravi Igor in tudi brz do da, da bi i pevci i godbeniki prav gotovo manj dosegli, če bi bili med seboj sprti in če si ne bi zaupali. »Prvi pogoj za kakršnokoli kolektivno delo namreč je, da so medsebojni odnosi urejeni, da je tako kot v družini, kjer se vsi poznajo in so si prijatelji. Če tega v pevskem zboru ali v godbi ni, ni mogoče normalno, kaj šele zares dobro delati. Moram reči, da je to pri nas v obeh primerih urejeno, da smo si, bi rekel, vsi kot eden.« Nekaj pa jih je v obeh ansamblih, brez katerih bi Igor kot dirigent vendartle težje delal. V Komornem zboru je to Mitja Prijatelj, v godbi pa Igor Hriber (dirigentov pomočnik) in Nace Skoda.

Igor Teršar se ne more odločiti, ali je raje dirigent pri pevcih ali pri godbenikih. Res je, da je pri Komornem zboru dlje časa, že od ustanovitve leta 1986, na čelu godbe pa šele od leta 1990, ko je nasledil Ivana Matoša. Sicer pa ima neprimerno daljši staž pri godbi, katere član je že 15 let. Kot godbenik in dirigent tudi nadaljuje družinsko tradicijo. »Moje oče Jože Teršar je bil od nekdaj za gnana za glasbo,« pripoveduje. »Ko smo se leta 1965 iz Logatca preselili v Trebnje, kjer je oče do bil službo v takratnem obratu Litostroja, se je takoj vpregel v godbo in tudi dosegel, da so tu odprli oddelek novomeške glasbene šole. Oče je godbo vodil vse do leta 1972. Ker je bila glasba tako rekoč v družini, sva se ji že v otroštvu zapisala oba s sestro. Jaz sem v Trebnjem obiskoval nižjo, v Ljubljani pa srednjo glasbeno šolo hkrati z gimnazijo. Leta 1990 sem diplomiral na oddelku za glasbeno pedagogiko Akademije za glasbo v Ljubljani.«

Igor pravi, da kot dvojni dirigent ob vsem delu v službi najbrž ne bo več dolgo vzdržal. Prenajporna je in ves prosti čas mu vzame. Tudi večerne ure. »Že več kot pol leta nisem videl TV dnevnika, pa bi ga vsaj kdaj pa kdaj rad. Morebiti bo zdaj, ko so tekmovalja za mano, kaj bolje.«

I. ZORAN

»Daj nam, bože, dobro leto!«

V Črnomlju bo od 12. do 14. junija jurjevanje

ČRNO MELJ — Od 12. do 14. junija bo v Črnomlju tradicionalna folklorno-turistična prireditve jurjevanje, ki se ne bo bistveno razlikovalo od dosedanjih. Organizatorica ZKO Črnomelj pa obljublja, da hrani moči za prihodnje leto, ko bo jurjevanje že tridesetletno in bo visokemu jubileju primerno obeleženo. Sicer pa tudi na letošnji prireditvi, katere pokroviteljica je skupščina občine Črnomelj, sponzorji pa Socialistična stranka Slovenije, Zavarovalnica Tiliia in Pivovarna Union, ne bo manjkal pester program.

V petek, 12. junija, bo ob 21. uri pri hotelu Lahinja tamburaški večer, v mladinskem kulturnem klubu pa koncert etnoglasbe, ki ga bo pripravil ansambel Šukar iz Ljubljane. V soboto bo ob 20. uri v jurjevanski dragi slovenski minister za kulturo Borut Šuklje s pozdravnim govorom odprl večer z naslovom »Daj nam, bože, dobro leto!« Kresne običaje bodo prikazale folklorne skupine iz Adlešičev, Bojančev, Dragataš, Predgrada in Starega trga ter kresnice iz Adlešičev, Dragataš, Predgrada in Talčjega Vrha. Svatovske običaje bo predstavila folklorna skupina »Semiška ohcet« iz Semiča. Nedeljsko dopoldne pa bodo pod naslovom »Došel je, došel, Zeleni Jurij« z jurjevskimi in drugimi pomednimi običaji, pesmimi in plesi popestrile folklorne skupine iz Črnomlja, Metlike in Preloke. Prireditve se bo pričela ob 11. uri na Glavnem trgu.

Vse dni jurjevanja bo v galeriji Miniart na ogled razstava slik Roberta Lozarja iz Črnomlja, v osnovni šoli Mirana Jarca pa v soboto ob 11. do 22. ure razstava pasemskih mačk. Sicer pa organizator obljublja, da bo za prijetno družabno razpoloženje poskrbljeno z domačimi jedmi in pijačami ob domačih in malo manj domačih vižah.

M.B.-J.

KLIC V SILI

NOVO MESTO — Ta četrtek bo med 19. in 21. uro na vaš klic pri telefonu 23-304 čakala pedagoginja Marija Gabrijeljčič.

BAHORJEVI TROJČKI — Najmlajši novomeški trojčki Matjaž, Maja in Marko Bahor so stari že dober mesec in so pravi korenjački. (Foto: Z. L.-D.)

»overlock.«

Milica je to pripombo utemeljila s krajšim telefonskim tečajem angleščine.

Na Rio Bačer, dolgoletno in sedaj upokojeno novinarko Dolenjskega lista, se je v četrtek zvečer spomnil Lojze Pavlenč iz Novega mesta, ki je povedal, da ne govori zgolj v svojem imenu. Potožil je za tistimi časi in Rinimi članki, ki da jih je z veseljem prebral, sedaj pa se mora vsak teden naslajati ob neokusnih domistih na račun novomeškega župana Marjana Dvornika. »Če ne znati pisati kaj drugega, tudi tega ne rabite. Saj ne mine teden, ko ne bi obrabli župana, ki ga poznam toliko kot vas, toda zgolj iz človeškosti se postavljam v njegov bran. Ti, ki pišejo o Dvorniku, mu ne segajo niti do kolena, to, kar počenjate, pa je že mržnja. Če boste s tem nadaljevali, pridemo na Dolenjski list, časopis bomo odjavili in zahtevali povrnjeno naročnino. Kar je preveč, je preveč,« je razburjeno hitel pripovedovati Lojze Pavlenč.

Ne dosti manj ogorčena je bila Marija iz novomeškega Laboda. Takole je potožila: »Sem le ena od 320 delavk ločenskega Laboda, ki bi rade vprašale generalnega direktorja Milana Bratoža, zakaj ne razišče početa v.d. direktorja v Ločni, Ludvika Judeža. Dvakrat smo ga pisno opozorile na stvari, ki se dogajajo v tovarni, pisale smo tudi sindikatu, toda odgovora in ukrepanja ni. Ta čas pa se naš direktor veselo spreha po proizvodnji in grozi, kako lahko vsak hip katero od nas nažene na cesto. Smo si po petindvajsetih letih dela zaslužile kaj takega? Ne zahtevamo pa nič drugega kot zgolj človeške odnose in razmere za delo, delati namreč znamo. In

discoteka kosov hram
Gornje Vrhopolje
v petek, 12. junija ob 21. uri
DON MENTONI BAND

Pitna voda — strateška surovina?

Ekologi napovedujejo, da bo v naslednjem stoletju pitna voda nadomestila nafto na lestvici strateških surovin — Akcija SDP — Spust po Savi

SEVNICA — V Sloveniji onesnaži mo reke, kot da nas je dobrih 7 milijonov in ne le slaba 2 milijona. Le okrog 4

odstotke skupne dolžine večjih slovenskih vodotokov je še čistih, nad 15 odstotkov pa jih je v najbolj onesnaženi

kategoriji. Mnogi od njih, celo Krka, so onesnaženi že ob izviru. Iz leta v leto se slabša kakovost podtalnih voda.

Na te grozljive podatke je ob svetovnem dnevu okolja, 5. juniju, preteklo soboto spomnila Ekološka pobuda, sekcija pri SDP, s spusti v čolinah po nekaterih najbolj onesnaženih delih rek Save, Savinje, Drave, Muer in Soče. V čolinah so bili tudi prenoviteljski prvaki. V posadki enega izmed dveh čolnov s skupno 22 veslači, ki je krenil na pot po Savi od Hrašnika proti Krškemu, je bila tudi podpredsednica Sonja Lokar. Od Medvod nizvodno je Sava, najdaljša slovenska reka, v 3. ali celo 4. kakovostnem razredu. Krenj in Ljubljana s svojimi industrijskimi in komunalnimi odplakami, celjski industrijski bazen, industrija ter rudniki v Zasavju in Laškem, papirnici v Radečah in Krškem so njeni največji onesnaževalci. Program sanacije Save, ki je stekel v letu 1988, je praktično popolnoma zastal.

Predsednica sevnške občinske skupščine Breda Mijovič, ki je na bregu ob prodišču pri Jugotaninu pozdravila udeležence te manifestativne akcije, je opozorila, da bi vsekakor kazalo nadaljevati z gradnjo spodnjeavske verige elektrarn, a še poprej očistiti Savo vsaj za en kakovostni razred, kar so Sevnščani zahtevali že ob sprejemanju ustreznih listin za gradnjo HE Vrhovc.

P. P.

NALIJMO SI KOZAREC ČISTE VODE — Pod tem geslom je potekala slobotna akcija posavskih prenoviteljev ob svetovnem dnevu varstva okolja. V razglasu so opozorili, da si moramo kozarec čiste vode šele priboriti za nas in za naše zanamce. Maurico Olenik je med približno trinajsturnim postanikom na bregu Save pri sevnškem Jugotaninu (na posnetku) povedal, da so med vožnjo po Savi od Hrašnika le tu in tam videli kakšno ribo, prve alge pa šele pri sevnškem železnem mostu.

Najmlajši novomeški trojčki

Rodili so se 2. maja v Ljubljani Jasni in Toniju Bahor — Doma po 25 dneh — Dobrodošla občinska pomoč

NOVO MESTO — Do letošnjega maja so bili Primož, Andrejka in Sabina Lukše iz Koroske vasi, sedaj stari dobro poldrugo leto, najmlajši novomeški trojčki. Vmes so se, pred dobrimi osmimi meseci, rodili Biharjevi četverčki, 2. maja letos pa so v Ljubljani pri jokali na svet zdaj najmlajši novomeški trojčki, Matjaž, Marko in Maja Bahor.

Ko sta se vzela, sta Jasna in Toni Bahorjeva govorila o več otrocih. Navsezadnje bi bilo škoda, da v veliki novi hiši v Bršljini, ki ji do dokončanja sicer še manjka kakšen detalj, ne bi odmeval otroški jok in smeh, ta najlepša melodija na svetu. Seveda nista mislila, da bosta hišo napolnila z otroki kar naenkrat, a se je zgodilo to. Da se bodo rodili trije, sta Bahorjeva vedela že kmalu, izpolnila pa se je tudi Tonijeva napoved o dveh fantih in punčki.

Jasnina nosečnost je potekala brez posebnosti, vendar v službo — zaposlena je v novomeški poslovalnici Giobto-

prižnost sposodil kar kombi.

»Otroci so zelo prični, tudi zdravi, le Marko malo več joku, ker ima kilo. Lačni so približno na tri ure. Marko in Maja, ki sta si tudi sicer zelo podobna, malo preje, Matjaž pa bi s spanjem največkrat že rad potegnil malo dlje,« razlaga mamica Jasna. Z malčki so seveda polne roke dela, ne le Jasnine in Tonijeve, ampak tudi Tonijeve mame, njegovih sester, dvojčic, in še kakšne, ki rade priskočijo na pomoč. Dobrodošla bo tudi »uradna« pomoč, ki jo bo Bahorjevim preskrbela občina v dogovoru z VVO. »Za otroke še poskrbiva, čeprav mora biti pri hranjenju še nekdaj zraven, da kateremu od trojčkov ni treba čakati na stekleničko, plenice in vse drugo perilo ter gospodinjstvo pa je res prehud zalogaj, posebno, ker bo naraščaj še kar nekaj časa zahteval od naju popolno formo,« pravi očka Toni.

Poleg dveh pričnih rok je občina trojčkom namenila tudi nekaj denarne pomoči, 15 tisoč tolarjev za vsakega, v novomeški Lekarni pa so jim pripravili paket s hrano in negovalnimi potrebščinami. »Saj nismo reveži, a stroški res niso majhni. Če ne bo hujske, pa bomo že nekako,« pravita Bahorjeva, srečna starša treh malih štrukč.

Z. L.-D.

RIBIŠKO TEKMOVANJE

ČRNO MELJ — Ribiška družina Črnomelj je preteklo nedeljo pripravila tradicionalno tekmovanje za pokal Bele krajine, na katerem je v lovu s plovcem sodelovalo 12 ekip. Tekmovanje je bilo na Lahinji pri Vranovičih, med ekipami pa poleg belokranjskih in dolenjskih ribičev tudi ekipa iz Duge Rese. Ekipno je zmagala 1. ekipa ribiške družine Črnomelj, sledili pa sta ekipi RD Metlika in Brežice. Posamično so bili najboljši Janez Bajer iz Novega mesta (3,95 kg), Anton Klepec iz Metlike (3,15 kg) ter Marjan Koren iz RD Brestanica-Krško (3,125 kg).

ZAPORNIK UKRADEL AVTO

MIRNA — 22-letni D. S. iz Tržišča, ki je trenutno na prestanjanju kazni v celjskih zaporih, je utemeljeno osumljen, da je 6. junija dopoldne na Mirni ukradel oseben avto, last Lada J. iz Ljubljane. Tatu in vozilo so policisti izsledili na Pristavi pri Trebnjem.

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

Hudovanje nad vsakotedenskim obrekovanjem novomeškega župana — Obupan klic iz ločenskega Laboda — Pohvala šentjernejskim petrolovcem

Precej glasn in gostobeseden je bil v četrtek dežurni telefon, na srečo je poleg kritik prinesel tudi kakšen nasvet in pohvalo.

Slednje so bili iz ust Novomeščana Roberta deležni Petrolovi črpalkarji v Šentjerneju, ki veliko dajo na prijaznost, še preden človek sploh odpre usta, ti že očistijo stekla na avtu. Mestni petrolovcu da takšne uslužnosti ne premo-rejo, je ugotavljal Robert, razlaga za to pa seveda ni našel. Someščanka Milica pozorno prebrira male oglase, v njih pa se pogosto pojavlja šivalni stroj za robljenje, ki ga Dolenjski list imenuje »overlog«, čeprav je prava beseda zanj

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prislujhili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prislujhnil.

urja — ni smela, zadnje tri mesece pa je celo preževala v bolnišnici. Trojčki so se rodili po 32 tednih nosečnosti s carskim rezom. Prvi je 2. maja ob 6 minut čez trinajsto uro prijel na svet Matjaž, ki je bil s 1.780 g in 46 cm tudi največji korenjak. Drugi se je minuto kasneje rodil 1.540 g težak in 42 cm dolg Marko, tretja pa še minuto kasneje Maja, ki je ob porodu tehtala 1.720 g in imela 45 cm. Novorojenčki so bili kljub precej predčasnemu rojstvu krepki, tako da so v inkubatorju preživeli vsega dva dni. Napredovali so tako hitro, da sta dne po 25 dneh imeli vsi prek dva kilograma in dobra dva centimetra več in so bili nared za odhod domov. Oče Toni, vodja sekcije za vleko vlakov pri Železniškem gospodarstvu v Novem mestu, si je za to

FOTOGRAFIJ NE TRGAJ PREZGODAJ

To je bilo pred dvajsetimi, mogoče petindvajsetimi leti. Klojilda Zračnikova je kot poblaznela skakala po Hitrokalu in tulila: — Petelinčič prihaja!

Vsi, od vrtarja do direktorja vseh direktorjev, so vedeli, da je Petelinčič visoka repiška živina. Večkrat so ga kazali po televiziji, po časopisih pa so pisali, da bo Petelinčič najverjetneje postal celo predsednik Repičeve Drage. To pa niso mačje solze.

— S Petelinčičev sva na ti, skupaj sva bila v brigadi!« se je tolkla po prsih Klojilda Zračnikova in od nekod v dokaz privlekla na svetlob orumenelo črno-bele fotografije. Na sliki sta bila naslonjena vsak na svojo lopato.

— Ob otvoritvi mostu ga pozdravim. Še več: planila mu bom v objem, se je bližala transu Klojilda Zračnikova z mnogo večjo hitrostjo,

ko se je primikal dan, ko bo Petelinčič slavnostno odprl Most bratstva in enotnosti čez Zeleno reko...

Tribuna, na kateri so bili praznično odeti pomembnejši Repičani, se je zlatila v jesenskem soncu. Med vzhiceni in srečnimi obrazi je bilo opaziti tudi Klojildo. Dobremu opazovalcu ni moglo uiti, da se je silila v ospredje, kolikor se da blizu k Petelinčiču. Tako so jo ujeli tudi fotografski aparati. Med njimi možev...

Petelinčičev govor je bil zelo odmeven, oster, v nasprotju s politiko Zveze, h kateri je sledil Repičeva Draga. Po nekaj dneh je Klojilda Zračnikova razkazovala šop fotografij, na katerih se je v barvah smejala tik ob razgretim Petelinčiču, in hitroitalske babnice so se hotele razpohiti od zavisti.

Toda kot strela z jasnega je prišla v Repičevo Drago novica, da

so Petelinčiča odžagali ter ga razglasil za narodnega sovražnika ševilka ena. Najbolj pučeni so vedeli povedati, da so ga vrgli v ječo, kjer bo najverjetneje zgnil.

Klojilda Zračnikova je v hipu raztrgala črno-bele in barvne slike. Ob tem je histerično kričala: »Svi-nja! Nikoli nisem bila z njim v brigadi!«

Pred dnevi se je Petelinčič pojavil v osrednji televizijski informativni oddaji. Bil je videti zdrav, dobre volje in napovedal je vrnitev v repiške politične vrhove.

Klojilda Zračnikova se je vznemirila. Zdrvela je k sosedji, da bi ji povedala, kako je bila skupaj s Petelinčičem v brigadi. Zaradi pred leti raztrganih fotografij bi se najraje počila. Kanček veselja ji vtilvala le misel, da v takratni paniki ni zabrisala v ogenj vsaj — filma.

TONI GAŠPERIČ

studio D
LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
Studia D in Dolenjskega lista

Žreb za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado IRENI VARL iz Kamne Gorice. Nagrajenki čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- (3) Temna noč - ANS. T. VERDERBERJA
- (1) Moja pipca - ANS. LSLAKA
- (2) Lovska stava - SPOMIN
- (5) Pri plavolasi Katrci - TRIO SVETINA
- (10) Spet smo se skupaj zbrali - ANS. BR. POLJANŠEK
- (4) Dolenjska - MODRA KRONIKA
- (8) Vesele deklice - VRTNICA
- (7) Moji plavalaski - ANS. T. ISKRE
- (6) S frajtonarico po svetu - P. FINK
- (-) Lojtrca - PIHALNI ORK. TREBNJE

Predlog za prihodnji teden: Oče, voščimo ti - ALFI NIPIČ IN NJEGOVI MUZIKANTI

Glaspujem za: _____

Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto